

GREV.....
İŞGAL.....
DİRENİŞ.....

Şişecam'da TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması nedeniyle grev başladı. 5.800 işçi 20 Haziran sabahı işbaşı yapmadı. Grev kararı 10 fabrikada uygulanıyor.

DİRENEREN CAM İŞÇİSİ KAZANACAK!

Çayırova'dan işçiler: Hakkımızı alana kadar...

s.8

Trakya cam işçileri: Direne direne kazanacağız!

s.9

Yenişehir'den grevci işçiler: Sınıf dayanışması önemli!

s.9

Sendika ağaları süründürüyor

Yatağan'da da AKP iktidarının özelleştirme saldırısını hayata geçirmek için elinde tuttuğu en önemli silahlardan biri sendika bürokrasisidir. AKP iktidarının özelleştirme rekortmeni olması için Türk-İş ağaları tüm hünerlerini sergilemişlerdir.

s.10

Zulme karşı 2 Temmuz'a!

2 Temmuz Katliamı'nı anma eylemlerinde, gerici ve sermaye devletinden içerde yaptıklarının yanı sıra, Ortadoğu'da birlikte sorumlusu oldukları vahşetin de hesabı sorulmalıdır. Çünkü dün Sivas'ta yakanlar, bugün Irak ve Suriye'de yine kan dökmektedirler.

s.15

İşçi sınıfı saflarında direnme eğilimi güçleniyor

12 yıllık iktidarı boyunca sermayeye ve emperyalizme hizmette, işçi ve emekçilere saldırganlıkta sınır tanımayan AKP hükümeti, Haziran Direnişi'ne kadar, uğursuz icraatlarına nispi bir rahatlıkla devam etti.

Gücünün doruğunda olduğunu varsayan, 2023 yılları için hedefler ilan eden dinci-gerici iktidarın pişkin şefleri, Haziran Direnişi'nde öyle bir şamar yediler ki, kimyaları alt üst oldu. Bundan dolayı "Başçalan" unvanı kazanan AKP şefi Tayyip Erdoğan ve müritleri, halen her vaazlarında Haziran'da direnenlere kin kusuyorlar.

Hem emekçilerin Haziran'da doruğa çıkan militan/kitlesel direnişinden hem gırtlığına kadar hırsızlık, yolsuzluk ve rüşvete batmaktan dolayı derin bir korkuya kapılan dinci-gerici iktidar, son bir yılda her zamankinden daha tahammülsüz daha histerik daha gözü dönmüş bir kinle saldırıyor. Hedefinde işçiler, emekçiler, ilerici-devrimci güçler, Alevi emekçiler, ezilen Kürt halkı, kısacası yandaş ya da yardıma ihtiyacı olmayan herkes var...

Eylemler yaygınlaşıyor

İktidarın siyasi yaşamı hedef alan zorbalığını, sosyal yıkım saldırıları tamamlıyor. Bu toplam saldırıdan işçi sınıfı payına düşük ücret, taşeronluk sistemi, örgütsüzlük, can güvenliğinden yoksunluk; kısacası kölece çalışma koşulları düşüyor. Son haftalarda farklı sektörlerdeki işçilerin gerçekleştirdiği eylemler, sermaye sınıfı ve onun vurucu gücü AKP iktidarına, işçi sınıfı tarafından verilen önemli bir yanittir. 5 bin 800 Şişecam işçisinin greve çıkması, bu yanıtı daha güçlendirmiştir.

Grev, direniş, işgal, yürüyüş ve diğer eylemlerle tepkisini ortaya koyan işçiler baskı, sömürü ve kölece çalışma koşullarının tahammül edilemez boyuta ulaştığını hatırlatıyorlar. Sadece İstanbul, İzmir, Bursa gibi büyük kentlerde değil Bolu, Manisa, Denizli, Aksaray, Muğla ve başka kentlerde de eylemli tepkisini ortaya koyan işçi sınıfı aşırı baskıya, sömürüye ve kölece çalışma koşulları dayatılmasına öfkeli olduğunu ve bu dayatmalara boyun eğmek istemediğini dosta düşmana göstermiştir. Görünen o ki, işçi sınıfının eylemli tepkisi güçlenmeye de devam edecek.

Örgütlenme iradesi güçleniyor

Kaba sömürü ve kölece çalışma koşullarını dayatmanın ilk koşulu, işçi sınıfının örgütsüz olmasıdır. Örgütlü iken yenilmez bir güç, ama örgütsüzken bir hiç olan işçi sınıfı, en azından öncü kesimleri şahsında, sermayenin dayattığı "hiçleştirme" ablukasını parçalamaya başladı. Örgütlülük önündeki yasal ve fiili engellere, sendika ağalarının oynadığı uğursuz role ve taşeronlaştırmanın yarattığı parçalanmaya rağmen, örgütlenme arayışında belli bir artış görülüyor.

Örgütlenen işçiler 'anayasal' bir hakkı kullanmalarına rağmen çeşitli baskılara maruz

kalmakta; öncüler ise, çoğu yerde işten çıkarılmakta. Her şeye rağmen patronların engelleri aşıldığında, sendikaların çoğuna egemen olan bürokratik kastın çıkardığı engeller başlamakta ve bu, kimi zaman ihanet derecesine varmaktadır.

Tüm bunlara rağmen örgütsüzleştirme, yani hiçleştirme kuşatmasına karşı direnen işçiler, örgütlenerek, hiçleştirmeye meydan okuyorlar. Son yılların örnek direnişi olan Greif'te belirgin olan örgütlü hareket etme ve direnme eğilimi, sınıfın farklı kesimleri tarafından da örnek alınıyor ve benimseniyor. Bu gelişme, sermaye ve onun vurucu gücü AKP tarafından dayatılan hiçleştirme cenderesini kırmak için önemli olanakların birikmeye başladığını haber veriyor.

Militan direniş meşrulaşiyor

Yeni dönem işçi direnişleri için 'model' yaratan Greif direnişinin üstün niteliklerinden biri, ilk andan itibaren meşru/militan mücadeleyi esas almasıdır. Greif çıkışı, yükselttiği mücadele çıkışı ile icazetçi/yasal cendereye sıkışmış tarza esaslı bir darbe indirmiştir. Sınıfa, mücadelede yasal olanakları kullanmayı dışlamayan, ancak esas olanın meşru/militan mücadele olduğunu gösteren önemli bir deneyim olmuştur Greif.

Son dönemde Greif'in açtığı yoldan yürümeye çalışan farklı işçi bölüklerinin olması, "işgal, grev, direniş" şiarı ve pratiğinin sınıf saflarında yarattığı yankının göstergesidir. Greif direnişinin hızla yankılanması, sınıf saflarında biriken öfkenin dışavurumu olduğu kadar, icazetçi/yasal cendereye sıkışan tarzın bir sonuç yaratmadığı, döne döne sınıfa kaybettirdiği gerçeğinin, artık öncü işçiler tarafından idrak edildiğini ve harekete geçen işçilerin de meşru/militan mücadeleye eğilimli olduğunu gösteriyor.

Yer yer militan mücadele yöntemlerinin sergilenmesi, direniş örneklerinin bir kısmının büyük kentler dışında yaşanması, militan direnişin sınıfın farklı kesimleri tarafından benimsenmeye başladığının işaretidir ki, bu, devrimci sınıf hareketinin gelişimi açısından önemli bir gelişmedir.

Sendikal bürokrasi teşhir oluyor

Greif direnişi sürecinin belirgin hale getirdiği olgulardan biri, verili koşullarda sermayeye karşı mücadelenin, aynı zamanda sendikalara çöreklenmiş sendikal kastı da hedef almak zorunda olduğudur.

Burjuvazinin organik bir parçası haline gelen bu kast, işçi sınıfı ile sermaye arasındaki her kritik çatışmada, uğursuz bir rol oynamaktadır; zira işçi sınıfı safında görünüp, hatta işçi sınıfı adına hareket ettiğini iddia edip, pratikte sermayenin çıkarları için çalışmaktadır.

Bürokratik kastın bu rezil tutumu tesadüf olmayıp, sınıfsal bir aidiyetin dışı vurumudur. Kritik önem taşıyan Greif direnişine karşı Amerikan tekelinin safında yer alan bu kast, işçi sınıfının örgütleri olan sendikalara egemen olmakla birlikte, pratik tutumu ile her şeyiyle burjuva dünyasına ait olduğunu kanıtıyor. Doğası gereği her kritik olayda, ait olduğu sınıfın ve dünyanın çıkarlarını savunmaktadır.

Son işçi eylemlerinde görülen eğilimlerden biri, sendikal kastın da sınıfın belli kesimleri nezdinde teşhir olduğu ve eyleme geçen işçilerin, bu bürokratik kasta güvenmediğidir. Soma katliamından sonra Türk-İş ağalarına karşı isyana dönüşen bu tepki, özelleştirme yağmasına karşı mücadele eden işçilerin Türk-İş Genel Merkezi'ni işgalinde de kendini gösterdi.

Bu örnekler henüz yaygınlaşmasa da, bürokratik sendikal kastın, giderek teşhir olması ve bu kasta karşı mücadelenin meşru ve gerekli olduğunun işçiler tarafından da kabulü açısından önem taşıyor.

Sınıfın iradesini hakim kılmak için...

Yaygınlaşma eğiliminde olduğu gözlemlenen sınıf hareketinde kendini hissettiren ve yukarıda sözünü ettiğimiz özellikler, henüz ilk örnekler olmakla birlikte, sınıf hareketinin gelişme dinamiklerini göstermeleri açısından büyük önem taşıyor.

Yeni Greifler yaratma hedefinde olan sınıf devrimcilerinin sınıf eksenli devrimci siyasal çalışması için uygun bir iklimin oluşmaya başladığını söylemek mümkün. Artık yeni Greifler yaratmak ve işçi sınıfının iradesinin mücadeleye hakim olacağı koşulları yaratacak süreci başlatmanın önündeki engelleri aşmak, geçmişe göre çok daha kolaydır.

Greif direnişi bu konuda paha biçilmez bir deneyim olarak önümüzde dururken, sınıf saflarında ilk işaretleri görülen mücadele eğilimleri, sınıf devrimcilerinin seçilmiş hedeflere yoğunlaşan sınıf çalışmasının yankı yaratmakta zorluk çekmeyeceğine işaret ediyor.

Sınıf devrimcileri sürece bu gözle bakabilmeli, devrimci sınıf partisi çizgisinde hareket etmenin yüklediği misyon bilinciyle davranmalı ve yeni Greifler yaratma iddiasını gerçek kılmalıdır.

Grevcı cam işçileriyle dayanışmayı büyütelim!

Yaklaşık 6 bin cam işçisi ülkenin farklı illerinde toplamında 10 fabrikada greve çıktı. İnsanca çalışma koşulları, eşit işe eşit ücret, iş güvencesi ve işçi sağlığı gibi taleplerle işçiler grevdeler.

Şişe Cam Grubu alanında dünya üçüncüsü olan, 6 aylık net kârını geçen yıla göre 'yüzde 200' arttıran bir büyük tekeldir. Bunun gerisinde 60 derece ortam sıcaklığında, düşük ücretler karşılığında çalışan işçilerin emeği ve alınteri vardır. Cam patronları grevi kırmak için Lüleburgaz, Kırıkkale ve Mersin'de olduğu gibi girişimlerde bulunsalar da işçilerin grev coşkusu ve kararlılığı bu saldırıyı geriletmiş bulunuyor.

Greif, Yatağan, Seyitömer, Anteks, Aliğa vb. direnişlerden sonra Soma maden işçilerinin süren hareketliliği ve sonrasında böylesi bir grevin yaşanmış olması sınıf hareketinin gelişimi açısından önemlidir. Son dönemde ivmelenmeye başlayan sınıf hareketliliği içinde gerek sayıları gerekse ülkenin çeşitli illerinde yaşanması nedeniyle yaklaşık 6 bin cam işçisinin grevi ile dayanışma içinde olmanın önemi de ortadadır. Bunun bir yanı, grevin kazanımla biterek, TİS süreçleri devam eden Türk-İş'e bağlı diğer sendikalı işçilere ve metal TİS'lerinin yaklaşıyor olması nedeniyle metal işçilerine yol göstermesi ve politik-moral açıdan mücadeleyi güçlendirmesidir. Diğer bir yanı ise son yılların en kitlesel grevi olması ve ülkenin çeşitli kentlerinde gerçekleşiyor olması nedeniyle, kazanımla bitirilmiş bir grevin toplam olarak sınıf hareketine örgütlenme bakımından yaratacağı yeni imkânların önünü açmasıdır.

Greyle dayanışmanın önemi

Gre ve direnişler işçiler için birer okul işlevi görmektedir. Gre ve direniş deneyimi içinde işçi, kendi sınıfını ve karşı sınıfı, onun kolluk gücünden yargısına tüm kurumlarını daha yakında tanıyarak, sınıf bilinci gelişir. Bunun yanı sıra grev ve direnişlerle dayanışma içinde olan sınıfın diğer bölükleri için de benzeri durum geçerlidir. Dayanışma pratikleri sınıf bilincinin gelişimine katkı sağlar. Dayanışma içinde olan işçiler sınıflarını ve güçlerini fark eder.

Grevcı cam işçileriyle sınıf dayanışmasının örülmesi bu açılarından önemli ve zorunludur. Greve çıkan işçilerin kazanımının tüm işçi sınıfının kazanımı olacağı bilinciyle grevle dayanışma görevini, sermayenin saldırılarına karşı işçi sınıfının birleşik gücünü açığa çıkartma perspektifiyle ele almak gerekmektedir. Bu amaçla il bazında ya da sanayi bölgelerinde grev ve direnişlerle dayanışma platformlarının ya da fabrika ölçeğinde komitelerin kurulması, eylemli sınıf dayanışmasının örülebilmesi

“Cam işçilerinin grevinin kazanımında sınıf dayanışmasının önemi ortadadır. Eylemli süreçlerin yansıra maddi-manevi açıdan dayanışma örnekleri güçlendirir. Ancak asıl iş, işçilerin taban iradesine dayalı komitelerini kurarak, grevin istenilen sonuçla bitirilmesi için “işin başına” geçmeleridir. Bu da “söz, yetki, karar” süreçlerinin işçilerin inisiyatifinde olması ile mümkündür.

önemlidir. Henüz mevcut koşullarda, sınıf içinde, grev ve direnişlerle eylemli dayanışmanın üretimden gelen gücün kullanımı gibi ileri örnekleri yaşanmasa da, bu çaba içinde olmak ve bunun gerekliliğini sınıfın ileri bölüklerine ve öncü işçilere taşımak önemlidir.

Dayanışma güçlendirir!

Eylemli sınıf dayanışmasını örgütlenme çabalarının yanı sıra cam greviyle dayanışma amaçlı pek çok araç devreye sokulabilir. Cam işçilerinin mücadele taleplerini, işçi sınıfı dışında toplumun geniş kesimlerine de ulaştırmak için çeşitli araçlar değerlendirilebilir. İmza kampanyalarından bildirilere, afişlerden sosyal medyaya, TV ve radyo olanaklarına kadar bir dizi araç kullanılarak cam işçileriyle dayanışma örülebilir. Bunun bir diğer yanı da maddi dayanışmanın gerekleridir. Sendikalara hâkim anlayışların, işçi aidatlarıyla grev dayanışma fonları oluşturmak gibi bir pratikleri olmadığı için grev ve direnişlerde maddi sorun öne çıkmakta, asalak patronlar da bunu bildikleri için süreci uzun tutacak manevralara girişmektedirler. Bu açıdan başta Kristal-İş üyesi işçiler olmak üzere sendikalı işçiler örgütlerini bu açıdan zorlamalı, yanı sıra da toplumun diğer kesimlerinden maddi dayanışma için gereken destek örgütlenebilir.

Kazanmak için cam işçileri inisiyatifini ele almalıdır!

Cam işçilerinin grevinin kazanımında sınıf dayanışmasının önemi ortadadır. Eylemli süreçlerin yansıra maddi-manevi açıdan dayanışma örnekleri güçlendirir. Ancak asıl iş, işçilerin taban iradesine dayalı komitelerini kurarak, grevin istenilen sonuçla bitirilmesi için “işin başına” geçmeleridir. Bu da “söz, yetki, karar” süreçlerinin işçilerin inisiyatifinde olması ile mümkündür. Son dönem işçi hareketindeki deneyimlerin bir kez daha gösterdiği gibi, mevcut sendikalara hâkim olan icazetçi/yasal cendereye sıkışan tarz kazandırmamaktadır. Yine deneyimler göstermektedir ki fiili-meşru mücadele yolu tercih edildiğinde sınıf hareketinin gelişiminde anlamlı birikimler elde edilmektedir.

Greif deneyimi bu açıdan yakın zamanda yaşanmış örnek bir deneyimdir. Greif işçileri gerek örgütlenme aşamalarında gerekse sonrasında direniş süreçlerinde, yasal-icazetçi sendikal anlayışın karşısına yeni bir mücadele geleneğinin ve kültürünün temsilcileri olarak çıktılar. Toplusözleşme sürecinde taslağı anketlerle hazırlarken de, toplu sözleşme görüşmeleri devam ederken yürüdükleri fiili-meşru mücadele yolunda da, kurdukları komitelerle “söz, yetki, karar” ilkesini yaşama geçirdiler. TİS süreçlerinin “yasal” prosedürüne uymak yerine üretimden gelen güçlerine dayanarak, fabrika işgali gibi ileri bir eyleme imza attılar.

Geçmişte içinde cam işçilerinin de fiili-meşru mücadele yolu tutularak kazanılmış grev ve direniş örnekleri pek çoktur. Bu deneyimlerden öğrenmek ve bu deneyimleri cam işçilerine taşımak grevin kazanımı için önemlidir.

Tarih sınıf mücadelesinin yasalarıyla yazılıyor!

İnsanlık tarihi boyunca döneme damgasını vuran savaşlar, kıtlıklar, ayaklanmalar kayıt altına alınmaya çalışılmıştır. Yazının olmadığı dönemlerde çizgi veya heykellerle kalıcılaştırılan deneyimler, yazının keşfinin ardından tarihe not da düşmeye başlamıştır. Sınıflı toplumların ortaya çıkmasıyla birlikte "ortak tarih" kavramı ortadan kalkmış ve her sınıf açısından farklı tarihler yazılmıştır. Buna neden ihtiyaç duyulmuştur? Bir yanda edinilen bilginin geleceğe aktarılması, diğer yanda ise yengilerin-yenilgilerin derslerle dolu hikâyelerinin bilinmesi gayesi...

İnsanlık unutsa da, tarih, yani toplumsal bellek unutmaz demek istiyoruz. Bir tekerrür yaşanmaya görsün, on yıllar önce raflara konulan, kara kapları tozlanmış arşivini cömertçe sunar, bilmek, öğrenmek isteyen huzuruna. Tarihi bilmek önemlidir, hele ki sınıf mücadelesi tarihini. İşte, bizim derdimiz de tarihi bile kalın çizgilerle ayrılan dünyanın bu yanındakilerinin hikâyesini anlatmak. Yani senin, benim, bizim hikâyemizi...

"Biz işçiyiz. Paşabahçe'de bir fabrika şişe ve cam yapar, orada çalışırız. Beyoğlu'nda süslü bir mağazası var. Tabaklar ve bardaklar görürsünüz de iftihar edersiniz. İşte onları yaparız biz. 1800 derece harareti altında çalışırız. Hepimiz 2500 kişiyiz. Ailelerimizle 10.000. Toplu Sözleşme Kanunu çıktı dediler. Biz de hak isteyebilecekmiz. Üç sene evvel sözleşme yapıldı. Bize bir şey veren olmadı. Biz de greve başladık. 80 gün oldu, gene de hakkımızı istiyoruz. Dağlardan ebegümece topluyoruz, labada topluyor, balık olursa oltayı alıp koşuyoruz. Evde fazla eşya vardı. Kilim, mintan, iskemle gibi. Onları da satıyoruz."

Bu kimin sesi dersiniz? Kaç yıl öncesinden ulaşıyor bu ses, bugüne? Hemen hesaplayalım. Tam 48 yıl öncesinden. 1966-Paşabahçe greviden yani. 80 günlük grevin tüm zorluklarına rağmen, kavgadan dönmeyen bir işçinin kaleminden, süslü mağazalarda satılan tabak ve bardakları kullananlara derdini anlatmak isteyen sınıf kardeşimizin nasırlı ellerinden, grev türküleri söylemekten kısılmış olan kararlı sesinden. Hayır! Amacımız eskileri yâd etmek değil, maziye saplanmak hiç değil. Amacımız, 48 yıl önce mavi önlükleriyle patronların korkulu rüyası olanların bugüne bıraktıkları geleneği selamlamaktır. Direnme geleneğini. Yoksa haberiniz yok mu? 20 Haziran'dan itibaren tam 10 fabrikada birden 5 bin 800 cam işçisi grevde!

"Gelenek yaratan grev: 1966 Paşabahçe"

1964'te başlıyor Paşabahçe'nin hikâyesi. Sınıf hareketinin henüz ilk filizlerini vermeye başladığı umut ve heyecan dolu yıllarda, çalışma şartlarının ve ücretlerinin iyileştirilmesi için sendikaya üye olan cam işçileri önce Cam-İş'in ihanetiyle yüzleştiler. Daha sonra bu sendikadan istifa ederek topluca Kristal-İş'e üye oldular. 1966 yılında Toplu Sözleşme sürecinde anlaşmazlık yaşanmasının ardından greve çıkan 2200 işçi bağlı oldukları konfederasyonun (Türk-İş) grevi bitirme kararı almasına rağmen işbaşı yapmayarak

sendikal bürokrasiye ilk darbeyi vurdular. Paşabahçe grevi hükümetin bir ay erteleme kararı almasına rağmen de bitirilemedi. Nitekim grev 85 günün sonunda tüm işçilerin işbaşı yapmasıyla noktalandı.

Bu direniş yarattığı bölgesel ve toplumsal etki, sınıf dayanışması, sendikal bürokrasi, taban inisiyatifi ve meşru-militan eylem çizgisi nedeniyle tarihte yerini aldı. Ancak Paşabahçe grevi kendi döneminde sınıf hareketi açısından önemli bir mücadele deneyimi olmasının yanı sıra on yıllar sonra bile yol göstermeye devam etti. Nasıl mı?

Şöyle ki:

Cam işçileri 1971 yılında hakları uğruna yine greve çıktılar. 12 Mart darbesinden sonra Paşabahçe ve Çayırova'da başlayan grevi dağıtmak için sıkıyönetim bizzat baskıda bulundu. Grev sürerken bir işçi katledildi, biri de yaralandı. 1980'de Kristal-İş ve DİSK'e bağlı Hür Cam-İş ortak grev kararı aldılar. 120 gün süren bu grev de 12 Eylül askeri faşist darbesinin ardından zorla bitirildi. 1991 Temmuz ve Ağustos ayları Paşabahçe'nin direniş ayları oldu. 584 işçinin işten atılması üzerine başlayan direniş yalnızca Paşabahçe'de değil; Sinop, Kırklareli Cam, Cam Elyaf ve Cam İşletme'de de sürdü. 21 gün 21 gecelik direnişte tüm Beykoz halkı direnişin safında yer aldı.

2002'de Paşabahçe Cam Fabrikası, çalışan işçilerin hayatları hiçe sayılarak, güvencesizce, Şişecam tarafından, üzerinde bulunduğu arazi satılarak daha fazla kâr elde edebilmek için kapatılmak istendiğinde, cam işçileri 16 gün fabrikayı işgal ederek direndi ve direnişlerinin sonucunda Şişecam, işçileri diğer fabrikalarında istihdam etmek zorunda kaldı. 2013'te Şişecam'a ait Topkapı Şişe, 572 işçi fabrikadan atılarak

Eskişehir'e taşınmak istendiğinde işçiler yine direndi ve Şişecam'ın diğer fabrikalarında işlerinin devamını sağladılar.

Ve bugün, yıl 2014 Paşabahçe Cam Sanayi A.Ş. (Kırklareli, Mersin, Eskişehir fabrikaları), Anadolu Cam Sanayi A.Ş. (Mersin fabrikası), Trakya Cam Sanayi A.Ş. (Trakya Düz Cam, Trakya Otocam ve Mersin fabrikaları), Anadolu Cam Yenişehir Sanayii A.Ş., Trakya Cam Yenişehir Sanayii A.Ş. ve Cam Elyaf Sanayi A.Ş.'de çalışan 5 bin 800 cam işçisi grevde. İşçiler, patronlarla oturdukları Toplu İş Sözleşmesi masasından uyuşmazlıkla kalktılar ve grev silahını kuşandılar. İş güvencesi, kazanılmış hakları ve insanca yaşamaya yetecek bir ücret talebiyle grev kararı alan işçiler direnişlerini coşkuyla sürdürüyorlar.

"Tarihle yürüyenler, tarihle adım adım"

Hiçbir şey öncesiz ya da boşlukta değildir. Onu ortaya çıkaran, gelişimini sağlayan, biriktiren bir mirasın üzerinden yükselir. Cam işçilerinin mücadelesi de böyle. Onlar güçlerini 1966'dan başlayan mücadele geleneğinden alıyorlar. Ve sonucu her ne olursa olsun geleceğe bir deneyim bırakıyorlar. Yani tarihi sınıf mücadelesinin yasalarıyla yazıyorlar. 48 yıl öncesinden bize seslenen cam işçisinin mütevazı ve onurlu sözlerini hatırlayalım. Bir de bugün binlerce işçi kardeşle kol kola üretimi durduran cam işçisinin sözlerine kulak verelim ve son sözü yine direnenler söylesin: "Sermaye ne kadar para koyarsa koysun fabrikanın gerçek sahipleri bizleriz. Onların ne kadar paraları pulları varsa bizlerin de o kadar haysiyeti, onuru ve şerefimiz var."

Grevci işçilerden Şişecam patronuna yanıt!

Cam işçileri “insanca ve daha adil bir ücret talebi” ile başlattıkları greve devam ederken, yaptıkları açıklamayla Şişecam kapitalistlerinin yalanlarını yüzlerine vurdular.

Paşabahçe Cam Sanayi A.Ş. (Kırklareli, Mersin, Eskişehir fabrikaları), Anadolu Cam Sanayi A.Ş. (Mersin fabrikası), Trakya Cam Sanayi A.Ş. (Trakya Düz Cam, Trakya Otocam ve Mersin fabrikaları), Anadolu Cam Yenişehir Sanayii A.Ş., Trakya Cam Yenişehir Sanayii A.Ş. ve Cam Elyaf Sanayi A.Ş.’de grevlerini sürdüren cam işçileri, Şişecam kapitalistlerinin yalanlarını yüzlerine vurdu.

20 Haziran’da Kristal-İş üyesi yaklaşık 6 bin cam işçisi Türkiye’de on ayrı fabrikada greve çıktı. Son yılların en kitlesel grevi olan cam grevi aynı zamanda Kristal-İş’in 10 yıl aradan sonra gerçekleştirdiği bir grev olmakta.

Şişecam kapitalistleri gerçekleri çarpıtıyor

Türkiye işçi sınıfı içinde önemli bir yerde duran bu grevle ilgili Şişecam kapitalistleri de yazılı bir açıklama yaptı. Açıklamada parasal kalemlerde temel gösterge olarak enflasyon oranını kabul ettiğini, gelinen noktada ücretlerde ilk yıl için 2013 yılsonu enflasyon rakamının 4.39 puan üzerinde ortalama yüzde 11,79 oranında artış önerdiğini belirtti. Şişecam kapitalistine göre grevin nedeni, kendi önerilerine karşı Kristal-İş’in ortalama yüzde 23,12 oranında artış talebinde ısrar etmesiydi. Şişecam bu talebi yüksek ve kabul edilemez buluyordu.

Bu açıklamanın ardından Şişecam işçileri de “mademki Şişecam sayılar vermiş, öyleyse bu sayılar bakalım ne ifade ediyor” diyerek bir açıklama yaptılar. Şişecam işçileri açıklamalarında şunları söylüyorlar:

Cam işçisi gittikçe yoksullaşiyor

“Şişecam’ın, Türkiye’de işçilik ücretlerinin en yüksek olduğu işkollarından biri olan cam işkolunda, cam işçisinin ortalama saat ücreti Aralık 2013 tarihi itibarıyla 9,24 liradır. Bu aylık brüt 2079 liraya gelmektedir ve cam işçisinin eline geçen para 1500 lirayı bulmamaktadır. Üstelik 6 bine yakın cam işçisi arasında, asgari ücretle yani net 846 lirayla aylık yada asgari ücret çerçevesindeki sefalet ücretleriyle çalışan çok geniş bir kesim de vardır ki, onlar kendilerini ‘düşük ücretli cam işçileri’ olarak tanımlıyorlar. ‘Çalışanların refah seviyesinin korunması ve geliştirilmesi için bugüne kadar azami gayret gösterdiğini’ söyleyen Şişecam fabrikalarındaki bu duruma karşılık, Türk-İş’in açıkladığı açlık sınırı aylık net 1099,17 ve yoksulluk sınırı aylık net 3580,35 liradır.

Ücretler günden güne eriyor

Öte yandan cam fabrikalarında ücret ortalamaları yıldan yıla ve düzenli olarak gerilemektedir. Son toplu sözleşmenin imzalandığı tarihten bu yana, yani son iki yıl içinde ortalama ücretlerdeki gerileme, yılbaşından yılbaşına, yüzde 13 civarındadır. Bu gerileme öyle çarpıcıdır ki, Şişecam’ın açıklamasında yere göğe

sığdıramadığı ‘çalışan haklarına saygı ilkeleri çerçevesinde’ yaptığını söylediği ücret önerisi, iki sene öncesinde imzaladığı TİS’te yer alan ücret zammı miktarının bile altındadır. Şişecam’ın ‘uzlaşmacı ve yapıcı’ tavırdan anladığı bu olsa gerek. Son iki dönem için baktığımızda TİS’le sağlanan ücret artışlarına rağmen ortalama ücretlerdeki gerileme yüzde 23 oranındadır. Üstelik bu gerilemeler ‘norminal’ ücretlerde gerçekleşmiştir ve reel ücretlerdeki gerileme bu oranların çok daha üzerindedir. Kaldı ki daha uzun bir zaman aralığı içinde reel ücretlerin seyri izlendiğinde, durum çok daha kötüdür. Böylece yaratılan katma değerden işgücünün aldığı pay her yıl biraz daha azalmıştır ve azalmaktadır. Bu gerileme elbette, işgücünün toplam maliyetler içindeki payında da gözlenebilecektir. Bu bile cam işçisinin ücret talebinin ne kadar haklı olduğunu son derece açık ve çarpıcı biçimde gözler önüne sermektedir. Bu noktayı, cam işçisinin her yıl daha da kötüye giden ekonomik koşulları karşısındaki bir dünya markası olmakla övünen Şişecam’ın kamuoyuyla paylaştığı karlılık oranlarına işaret ederek geçelim.

Nihayet, TÜİK tarafından açıklanan enflasyon oranlarının gerçeği yansıtmadığını ve bu nedenle de bu oranların kabul edilebilir bir gösterge olamayacağını vurgulamak gerekir. Enflasyonun gerçekte açıklanan oranların çok daha üzerinde olduğu, hayatın içindeki bir bilgidir. Üstelik doğrudan emekçiyi ilgilendiren mal/şeyya ve hizmet fiyatlarındaki artış çok daha yüksek seyretmektedir.

Cam işçisi insanca ve adil bir ücret istiyor

Cam işçilerinin ücrete ilişkin iki talebi daha vardır. Ücretlerde iyileştirme ve işe giriş ücreti. Şişecam’da son yıllarda yeni/genç işçilerin sayısı ve toplam işgücüne oranı büyük ölçüde arttı. Fabrikalarda kıdem ortalaması geriledi. Bu değişim, cam fabrikalarında aynı işi yapan işçiler arasında çok büyük bir ücret farkına, kabul edilemez bir ücret adaletsizliğine neden oldu. Aynı kademede çalışan, eşit kalifikasyona sahip ve aynı işi yapan işçiler arasında iki katını aşan, hatta üç katına yaklaşan ücret farklılıkları ortaya çıktı. İyileştirme talebi, bu adaletsizliğin bir parça olsun düzeltilmesini hedefliyor. İşe giriş ücreti ise yapılacak düzeltmenin kalıcı olması ve uzun vadede benzer çarpıklıkların yeniden ortaya çıkmasına karşı bir ücret politikası tedbiridir. İşe giriş ücreti, ortalama ücretlerdeki gerilemeyi yavaşlatacak, ücret sistemini dengeleyecektir. Birbirine bağlı bu iki talep, genel geçer ‘eşit işe eşit ücret’ ve ‘ücrette adalet’ ilkelerine dayanmaktadır ve son derece haklı/doğru bir yaklaşımı yansıtmaktadır.

Parasal kalemler yanında en az onlar kadar önemli diğer iki madde de uyuşmazlık kapsamındadır. Bunlardan biri iş güvencesini sağlamayı, diğeri ise kazanılmış hakları korumayı hedeflemektedir.

Cam işçisinin ahvali budur! Cam işçisi grevdedir, çünkü insanca ve daha adil bir ücret talebi Şişecam tarafından reddedilmiştir.”

5 bin 800 cam işçisi grevde!

Şişecam'da örgütlü Kristal-İş Sendikası'nın, TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması nedeni ile aldığı grev kararı hayata geçti. 5800 işçi 20 Haziran sabahı işbaşı yapmadı. Grev kararı 10 fabrikada uygulanıyor.

Cam İşverenleri Sendikası ile Kristal-İş Sendikası arasında yürütülen 24. Dönem Cam Grup Toplu İş Sözleşme görüşmelerinde anlaşmazlık konularının başında, "ücret zammı", "düşük ücretli çalışanlar için talep edilen iyileştirme zammı", "işe giriş ücreti" gibi talepler bulunuyor. Ayrıca işçilerin iş güvencesine ve kazanılmış haklarına dönük 2 idari madde de uyuşmazlık konuları arasında yer alıyor.

Grev kararı, Paşabahçe Cam Sanayi A.Ş. (Kırklareli, Mersin, Eskişehir Fabrikaları), Anadolu Cam Sanayi A.Ş. (Mersin fabrikası), Trakya Cam Sanayi A.Ş. (Trakya Düz Cam, Trakya Otocam ve Mersin Fabrikaları), Anadolu Cam Yenişehir Sanayii A.Ş., Trakya Cam Yenişehir Sanayii A.Ş. ve Cam Elyaf Sanayi A.Ş. işyerlerinde uygulanıyor.

Grev coşkulu eylemlerle başladı

Bursa Yenişehir'de kurulu Anadolu Cam Fabrikası'nda yaklaşık 900 civarında işçinin katıldığı grevde, grev pankartı asılırken büyük bir coşku ve kararlılık hakimdi. Pankartın asılmasının ardından Heykel Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirilerek burada bir basın açıklaması yapıldı. Yürüyüş sırasında Şişecam'ın %70 hissesine sahip olan İş Bankası da protesto edildi.

Burada Kristal-İş Yenişehir Şube Başkanı Ali Şıracı, Türk-İş Bölge Başkanı Sabri Özdemir, Kristal-İş Genel Merkez yöneticisi İbrahim Öz konuşma yaptılar.

Cam işçilerin eylemine Türk-İş'e bağlı sendikalardan TÜMTİS, Petrol-İş, Teksif, Tes-İş ve Türk Metal gibi sendikaların yöneticileri ile birlikte Metal İşçileri Birliği ve BDSP de destek verdi. Bursa İşçi Bülteni de cam işçilerine ulaştırıldı.

Mersin'de Anadolu, Paşabahçe ve Trakya Cam Sanayi A.Ş.'de çalışan bin 350 işçi greve çıktı. Kristal-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Fevzi Güler ve Kristal-İş Sendikası Mersin Şubesi Başkanı Ahmet Ergev grev pankartının asılmasının ardından yaptığı konuşmalarla cam işçilerinin koşullarına değinerek hakları için grevde olduklarını belirtti.

Eskişehir'de de Kristal-İş üyesi 1300 işçi greve başladı. Organize Sanayi Bölgesi 15'inci Cadde'de faaliyet gösteren Şişecam Paşabahçe Cam Sanayi Ticaret A.Ş. önünde toplanan işçiler, fabrika girişine "Bu işyerinde grev var" yazılı pankart astı. Kristal-İş Sendikası Şube Başkanı Erdal Akyazı yaptığı konuşmada, cam işçisinin toplu sözleşme sürecinde sadece insanca yaşayacağı bir ücret ve kazanılmış haklarının devam ettirilmesini istediğini söyledi.

Şişecam işçilerinin grevine çeşitli sendika ve demokratik kitle örgütü temsilcileri de destek verdi.

Gebze Çayırova'daki Cam Elyaf Fabrikasında çalışan 460 işçi davullu zurnalı grev halayı çektiler. Fabrikaya

grev pankartı asan işçiler haklarını alana kadar greve devam edeceklerini söylediler. Cam işçilerin grevine Kristal-İş Sendikası yöneticileri başta olmak üzere diğer sendikaların temsilcileri de katılarak destek verdiler. Basın açıklamasının ardından işçiler sloganlarla D-100 karayoluna kadar yürüdüler. Karayolu kenarındaki kısa basın açıklamasının ardından işçiler tekrar grev alanına döndüler.

Grev kırılmak isteniyor

Grevin 2. gününde Lüleburgaz ve Mersin'de stok malların taşeron işçiler aracılığıyla fabrikadan çıkarılmak istenmesine grevci işçiler tepki gösterdi. Ayrıca Lüleburgaz'daki Kırklareli Cam Sanayii fabrikasında sendika üyesi olan ancak grev kapsamı dışında oldukları için greve katılmayan işçilere fabrika yönetimi tarafından baskı yapıldığını, içerde iş yaptırılmak istendiği söylendi.

Feniş işçileri ve BDSP'den ziyaret

Çayırova'da kurulu bulunan Şişecam işçileri grevi sürdürüyorlar. Eşleri ve çocuklarıyla grev alanına gelen işçiler, öğleden sonra direnişi anlatan afişleri mahallelerine ve kitle örgütlerine taşımak için planlama yaptılar.

Feniş işçileri, grevin 4. gününde (23 Haziran) Şişecam işçilerini ziyaret ettiler. Şişecam işçilerinin yanlarında olduklarını belirten Feniş işçileri, Şişecam işçilerinin talepleri ve grev sürecine dair sohbet edip kendi yaşadıkları süreci aktardılar. İşçilerin son dönemde yaşadıkları sorunlar üzerine de sohbetler edildi.

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu da Şişecam işçilerini ziyaret etti. BDSP'liler "Şişecam işçisi yalnız değildir!", "Zafer direnen işçilerin olacak!", "İşgal, grev,

20 Haziran 2014 | Yenişehir

25 Haziran 2014 | Kırklareli

direniş!" sloganları ile grev alanına geldi. Grevdeki işçiler alkışlarla ve "Yaşasın sınıf dayanışması!" sloganı ile karşıladılar. İşçilerle grev üzerine uzun sohbetler edildi.

Şişecamla görüşmeden sonuç çıkmadı

Şişecam grevinin 5. gününde (24 Haziran) Cam İşverenleri Sendikası'nın daveti üzerine görüşme gerçekleştirildi.

Saat 18.00'de Şişecam'ın İstanbul İşkule'deki merkezinde gerçekleştirilen görüşmede hiçbir somut sonuç çıkmadı. Kristal-İş Sendikası görüşmenin ayrıntılarına dair bilgi vermeden tek cümleyle ilerleme kaydedilmediğini duyurdu.

Mersin'de coşkulu yürüyüş

Mersin'de Anadolu, Paşabahçe ve Trakya Cam Sanayi A.Ş.'de çalışan bin 350 işçi, grevlerinin 5. gününde coşkulu bir yürüyüş gerçekleştirdi.

İstiklal Caddesi üzerinde bulunan Kristal-İş Sendikası Mersin Şubesi önünde toplanan işçiler, buradan Özgür Çocuk Parkı'na yürüyüş gerçekleştirdi. Coşkulu sloganları ile seslerini duyurmaya çalışan işçiler, Özgür Çocuk Parkı'nda, Mersin Emek ve Demokrasi Platformu ile birlikte basın açıklaması yaptılar. İşçilerin eylemine Akdeniz Belediyesi Eş Başkanları Fazıl Türk ile Yüksel Mutlu'nun yanı sıra Baro Başkanı Av. Alpay Antmen de destek verdi.

Kristal-İş Sendikası Mersin Şube Başkanı Ahmet Ergev, grevi kararlılıkla sürdüreceklerini kaydederek şunları söyledi. Cam işçisinin karşılaştığı çalışma koşullarının zorluğuna dikkat çekerek işçilere reva görülen ücretlerin kabul edilemeyeceğini ifade etti.

Bu konuşmanın ardından Mersin Emek ve Demokrasi Platformu adına bir konuşma gerçekleştirildi. Platform sözcüsü Yusuf Kaya, grev sürecinde işçileri yalnız bırakmayacaklarını dile getirerek bu haklı mücadelelerinde Mersin halkının da grevde olan cam işçisine sahip çıkması gerektiğini ifade etti.

İşçiler basın açıklamasının ardından sloganları ile sendikaları önüne kadar yürüyüş yaptı ve eylemi sona erdirdi.

İşçiler grevin 3. gününde de seslerini duyurmak için Tantuni Festivali'nin yapıldığı alana giderek kürsüyü işgal etmişlerdi.

Bursa'da dayanışma ziyareti

Bursa Yenişehir'de grevlerini sürdüren cam işçilerini 5. gününde Bursalı Romanlar ziyaret etti.

Yenişehir Romanlar Derneği, orkestraları ile birlikte fabrika önüne ziyarete geldi. İşçilere seslenen Romanlar Derneği Başkanı Yıldırım Belikırıkoğlu, Şişecam işçilerine destek için fabrika önüne geldiklerini ifade etti.

Kristal-İş Sendikası Bursa Şube Başkanı Ali Çıracı ise Romanlar Derneği'nin desteğinin çok anlamlı olduğunu dile getirerek, "Yenişehir bize sahip çıktı. Her

kesimden gelen destekler arkadaşlarımızın morallerini yükseltiyor. Roman kardeşlerimiz de orkestraları ile birlikte gelmişler. Arkadaşlarımız hakikaten çok mutlu oldu. Bizim de temennimiz bu grevin bir an önce son bulması" şeklinde konuştu.

Konuşmaların ardından orkestra işçilere müzik dinletisi sundu. İşçiler Roman müzikleri eşliğinde oyun oynadı.

Görüşmeden sonuç yok greve devam

Sendika yöneticileri Çayırova'dan başlayarak bütün grev alanlarını gezerek Şişecam yönetimiyle yapılan görüşmeye dair bilgilendirme yaptı.

Çayırova'da sendika yöneticilerini karşılayan grevciler sloganlarla fabrika önüne doğru yürüdü. Fabrika önünde halayların çekilmesinin ardından konuşmalar gerçekleştirildi. İlk olarak Kristal-İş Gebze Şube Başkanı Orhan Koç konuştu. Koç, konuşmasında grevin 6. gününde "işgal, grev, direniş" diyerek beklediklerini, kararlı bir şekilde talepler kabul edilene kadar mücadelenin devam edeceğini ifade etti.

Koç'un ardından Kristal-İş Genel Başkanı Bilal Çetintaş söz aldı. Çetintaş, 6 ayı aşkın süren görüşmeler boyunca masada sözleşmeyi tamamlamak için ellerinden geleni yaptıklarını ama sonuç alamadıklarını ve grevin başladığını anlattı.

Grevi kırma çabası boşa düşürüldü

Kırklareli Cam ve Otocam Sanayi yönetiminin, cam işçilerinin grevini kırma girişimi 6. günde de devam etti. Şişecam yönetimi bir kez daha fabrikadan ürün çıkartarak grevi kırmaya çalıştı. Bunun üzerine işçiler fabrika kapısı önüne oturdu. İşçilerin kararlı tutumu sonucu TIR, fabrika dışına çıkamadı. İşçiler, yol üzerine arabalarını koyarak TIR'a karşı önlem aldı.

İşçiler, fabrika yönetimine bir kez daha geri adım attırmalarını coşkulu sloganlarla kutladı.

Kırklareli fabrikasında çalışan işçiler, yönetimin grev kırıcı hamlelerine karşı nöbet tutmaya başlamışlardı.

Eskişehir'de yürüyüş

Eskişehir'de de grevci işçiler 25 Haziran'da yürüyüş düzenlediler. Deliklitaş Mahallesi Hamamyolu Caddesi'ndeki Yediler Parkı önünde toplanan işçiler saat 17.00'de, Şişecam'ın %70 hissesine sahip olan İş Bankası'na yürüdüler. İşçiler eyleme çocuklarıyla birlikte katılırken çocuklar "diren baba" yazılı pankart taşıdılar.

İş Bankası önüne gelindiğinde cam işçileri bankayı protesto ettiler. Burada Kristal-İş Eskişehir Şube Başkanı Erdal Akyazı basına açıklama yaptı. Eylemin ardından işçiler grev alanına döndüler.

Greif işçilerinden Şişecam ve Süttaş işçilerine ziyaret

Greif işçileri olarak "Greif direnişi deneyim ve dersleri" başlıklı konferans etkinliklerimiz devam ediyor. Bu çerçevede bu hafta 26 Haziran Perşembe günü Aydın, 28 Haziran Cumartesi İzmir'de, 29 Haziran Pazar günü Manisa'da yapılacak konferanslar için 25 Haziran Çarşamba günü Greif işçileri olarak yola çıktık.

Gebze üzerinden giderken önce Fen-İş'e uğrandı. Ardından bir Fen-İş işçisiyle birlikte 6 gündür grevde olan Gebze Cam işçileri ziyaret edildi. Burada cam işçilerine seslenen Engin Yılgin, Greif sürecini kısaca anlatarak sınıf dayanışmasını büyütme çağırdı.

Bursa Süttaş işçilerine ziyaret

Yaklaşık iki aydır sendikal hakları için mücadele eden 26 öncü işçinin işten atılmasıyla Süttaş işçileri fabrika önünde direnişe geçti. Greif işçilerinin ziyaretiyle burada da Greif deneyiminin temel başlıkları olan fiili, meşru, militan direniş hattı anlatıldı. Sendikal bürokrasinin işçi sınıfı üzerindeki hegemonyasının böylesi bir örgütlülükle nasıl da koltuklarının sarsıldığını, sonlarının gelebileceğini gördükleri, tam da bu yüzden ellerinden gelen ihaneti sakınmadan, arsızca yaptıkları anlatıldı.

Ayrıca Süttaş direnişçileri süreçlerini aktardılar. Bunun üzerine Greif işçileri olarak özellikle boykotun çok önemli olduğunu tüm emek dostlarının destekleriyle bu direnişi büyütmenin, sürekli eylemli bir hatta direnişi sürdürmenin kamuoyunu da hareketlendireceğini söyledik. Varolan direnişlerle birleşik bir mücadele hattı oluşturmak önerisi yapıldı. Yaklaşık bir saate yakın yapılan sohbette biz Greif işçileri de bu direniş için elimizden geleni yapacağımızı söyleyerek ayrıldık.

Trakya Cam İşçilerine ziyaret

Grevdeki Trakya Cam işçileriyle birlikteydik, greve katılım ve kararlılık grevin kazanımla sonuçlanacağını en büyük göstergesi.

Şişecam işçileri bugün sınıfın mücadele bayrağını onurla taşıyorlar.

Bu mücadeleyi, önümüzdeki süreçte TİS sürecine giren metal işçilerinden de bekliyoruz.

Greif işçileri
25 Haziran 2014

MİB'den Süttaş direnişine ziyaret

Metal İşçileri Birliği (MİB), Bursa Karacabey'de kurulu Süttaş fabrikasında direnişlerini sürdüren işçileri direnişin 55. gününde (19 Haziran) ziyaret etti.

Direniş alanına "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Süttaş işçisi yalnız değildir!" sloganlarıyla yürüyen MİB'lileri direnişçi işçiler alkış ve sloganlarla karşıladılar. Burada MİB adına yapılan konuşmayla direniş selamlanırken, Süttaş işçilerinin yalnız olmadığı belirtildi.

Ziyaret sıcak çaylar eşliğinde yapılan sohbetin ardından sona erdi. Ziyaret sırasında Bursa İşçi Bülteni'ni işçilere ulaştıran MİB'liler, işçileri Bursa'da yapılan Greif etkinliğine de davet ettiler.

MİB'liler "Yaşasın sınıf dayanışması!" sloganıyla direniş alanından ayrıldı.

“Hakkımızı alana kadar devam edeceğiz!”

20 Haziran günü greve çıkan Çayırova'daki cam işçileriyle grev süreci üzerine konuştuk...

Kristal İş Genel Mali Sekreter Mehmet Boğa (Eski Şişecam işçisi): Birinci ayın biri itibarıyla toplu sözleşme süreci başlamıştır. 5 ay 20 gündür masada bitmesi yönünde çaba verilmiştir. Bizim için grev bir amaç değil araçtı. Masada çözmek için uğraştık, 5 ay 20 gündür bu yolları denedik ama olmadı.

Bizim toplamda sözleşmede altmış maddemiz var. 30'u düzenleyici ve idari. Maddelerin bir kısmı İş Yasası'nın biraz üstünde olduğu için, işveren 18-19 maddede değişiklik önerisinde bulundu. Tabii ki biz bunları kabul etmedik, edemeyiz de. Sonra o düzenleyici maddelerden ikisi kaldı, otuz iki ve elli üçüncü madde. Otuz ikinci maddemiz ikramiye maddesi idi. İkramiye maddesinde işverenin şöyle bir önerisi var; fiili çalışılan günler için ikramiye ödemesi yapılması. Raporlu günlerin ikramiyesi kesilecek, geçtiği durumda. Bizim arkadaşlar buraya girerken raporlarını alırken sağlıklı bir şekilde girdi, burada sağlıklarını kaybettiklerinde dinlenme alıyorsun diye ikramiyeden kesmek doğru değil, tabii kabul etmedik.

Bir de elli üçüncü maddemiz vardı. O da yatay geçiş hakkı daha önce Topkapı Şişecam kapandığında başarıyı elde ettik. İşveren her zaman fabrikayı kapatıyorum, kurumu kapatıyorum veya bu arkadaşların haklarını feshediyorum, müsaitse veya uygunsa işe giriş ücreti veya asgari ücret vb. diğer fabrikalara götürme gibi bir pozisyona giriyor. Bu doğru değil eğer benim arkadaşım on beş senesini buraya vermişse hangi saat ücreti ile çalışıyorsa o saat ücretiyle diğer fabrikalara geçiş yapması lazım.

Fabrikaya kağıt asmışlar yüzde şu kadar verdik diye, somutta tekabül ettiği 93 kuruş. Ortada dolaşan sözler kesinlikle doğru değil, bunun bilinmesi lazım, bize yansıyan 93 kuruş. Hakkımızı alana kadar devam edeceğiz.

Bundan sonraki süreçte işveren adımlar atarsa bizim de yaklaşımımız ona göre olacak. Eğer yaklaşımımız olumlu yönde değilse biz de tabii fikirlerimizi değiştireceğiz. Eylemlerimiz değişecek. Merkezi yönetim var, burada değerlendirirken halka nasıl anlatırız onun programını yapıp ona göre eylemlerimizi gerçekleştireceğiz.

İşverenin verdiği parayı bir lütuf olarak görüyorlar bu doğru değil, bu bizim hakkımız. Toplumun bilinçlenmesi lazım, bilinçlendiğimiz zaman haklarımız onların sunduğu gibi değil bizim istediğimiz gibi olur. Eğer Şişecam bu noktadaysa burada çalışan arkadaşlarımızla birlikte buralara gelinmiştir. Kâr ediyorlar, “dünya vizyonu olma gibi hedefimiz var” diye övünüyorlar ama buralarda alınteri döken arkadaşlarımızın haklarını görmezden geliyorlar. Eğer pasta geliyorsa, o pastadan benim arkadaşlarım da payını almak zorundadır ve bütün işçi arkadaşlar için de böyle olması gerekiyor, tüm haklarını almalıdırlar.

Yenişehir ve Trakya'daki fabrikalarda direnci yenmek için fabrikadan mal çıkartmaya çalıştılar, tabii biz bunu hiçbir şekilde kabul etmedik. Oradaki işçi arkadaşlar da aileleriyle fabrika kaplarına gelerek

işverenin eylemini gerisin geri püskürtmüş olduk. Cam işçisi her zaman abilerinden gördüklerini uyguluyorlar, gerçekten bilinçli üyelerimiz var. Buradan başarı ile çıkacağımıza inanıyorum.

“Emeğiyle geçinen insanlar için bir başlangıç”

Aykut Açık: Biz başladık, diğer sendikalar da sendikalı olmayan çalışan emekçiler de devam etsinler. İlk olarak önerim bu. Türkiye'deki çalışan sınıf yani işçi sınıfının ücretlerinin, alım gücünün ne kadar düştüğü, nerelerde olduğu belli. Alım gücü ortada, bırakın memleketteki açlık sınırını ve yoksulluk sınırı da belli. Ben genel olarak söyleyeyim yaşanabilir bir ücrete sahip olmalı insanlar. Sadece işçi değil sadece sendikalılar değil tüm çalışanlar, tüm emekçiler yani tüm fabrikada çalışmakta olanlar. Memur arkadaşlar da emekçi bize göre Türkiye'de ücretle yaşayan herkes yoksulluk sınırının üzerinde olmalı diye düşünüyorum, rahatça yaşayabilmeliler. Diyelim ki ülke bir yerlere gidiyor, havaalanları açılıyor, gelişiyor ve büyüyor. Bu büyüme bizlerin cebinde de olmalı. Bizler derken yine üzerine basarak söylüyorum sadece cam işçisinin değil bütün işçilerin. Bütün ücretle geçinenlerin en düşük ücreti yoksulluk sınırında olmalı.

Biz bir yola çıkarak cam işçisi hareketine başladık ve istediğimiz de bu. Şu anda esasında taleplerimiz gerçekleşse dahi anlattıklarımızı yakalamış olmayacağız ama bu büyük bir adım olacak. Ben bunu sadece cam işçisi için değil Türkiye'deki özellikle sendikalı çalışan, daha sonra sendikalı olmayan, kapsam dışı olan yani emeğiyle geçinen insanlar için bir başlangıç olarak görüyorum. O yüzden insanların buna “cam işçisi şu kadar alıyormuş” diye değil de “evet, olması gereken bu” diye yaklaşmaları lazım. Öyle düşünüyoruz en azından.

“Her geçen gün cam işçisinin alım gücünde azalma oldu”

Mustafa Kır: Yaşadığımız süreç buraya nasıl geldi? Son 15 yıldır aldığımız ücretler eriyor. Şişecam banka mantığıyla işlemeye başladığından beri biz işçiler için her şey kötüye gitmeye başladı. Biliyorsunuz ki hiçbir

zaman gerçek enflasyonu açıklamazlar, bu durum sözleşmelere de yansıyor. Ve her geçen gün cam işçisinin alım gücünde azalma oldu.

Grev süreci nasıl gider diyorsanız, o işverenin elinde olan birşey. İşveren biraz işçisine sahip çıkacak, işçisinin alım gücünü yükseltecek. İşverenin kazanmış olduğu kârlara bakarak bu kârlardan çalışanına da bir şeyler vermenin artık hesabını yapması lazım. Greve çıktık, artık iki tarafın da masada bir noktaya gelebilmesi gerekiyor. İşveren sözleşme süreçlerinde işçisinin refah payını vermeli diye düşünüyorum. Benim saat ücretim 11 TL, ben 28 yıldır burada çalışıyorum, 16 yaşında başladım, sübyanlığımı verdim buraya. Benim saat ücretim ne olmalı, kararı sizlere bırakıyorum.

“Emeğimizin karşılığını istiyoruz”

Hüseyin Çelik: Ben 8 yıldan beri bu şirkette çalışıyorum. Açlık sınırından bir türlü diğer tarafa geçemiyoruz. Yani şu anda bir ev tutsan kira 500 TL, ay sonunu getirmek zor. İşçilerin ücreti açlık sınırı ortalamalarında. Pazar gücü pahalı, alım gücü pahalı. Bir de işverenin “işçilerimizi refah seviyesinde yaşatıyoruz” tutumu var ve bu büyük bir yalan. Biz refah seviyesinde yaşamıyoruz. Refah seviyesi dediğin zaman yoksulluk sınırının üzerine çıkması gerekir. Şu anda gerçek enflasyonu da yansıtmıyorlar. Devletin açıkladığı enflasyonla dışarıdaki alım gücü aynı değil. Geçinemiyoruz.

Patron bize 2 yıl önce önerdiğinden daha az bir ücret ödüyor. 2 yıl önceki sözleşmede biz 1 lira aldıysak şu anda bize 900 lira ücret ödeniyor. Bu nasıl refah, 2 seneden beri nasıl enflasyon bizi daha da aşağıya itmeye çalışıyor. Sözleşme süreçleri daha da sertleşerek devam edecek, her gelen iki yılda sözleşme süreçleri daha da sertleşecek diye düşünüyorum.

Bir de şunu özellikle vurgulamak istiyorum. 2020'de dünya üçüncülüğünü hedef koymuşlar. Dünya üçüncülüğünü hedef koyuyorsun, benim üzerime basarak, benim emeğimi çalarak mı üçüncülüğe oynuyorsun? Biz bu şirketin bir evladıysak senin önce beni düşünüp ondan sonra dünya üçüncülüğüne oynaman lazım. Ücretlerimizin refah seviyesine çekilmesini istiyoruz, emeğimizin karşılığını istiyoruz.

Trakya Cam işçileriyle cam grevini konuştuk...

“Direne direne kazanacağız!”

- Grev çıkış nedeniniz, grev sürecindeki talepleriniz ve grev sürecine dair düşünceleriniz nedir?

- Burası grevde olan Şişecam fabrikasının en büyüğü. Burada Trakya Cam, Otocam ve Kırklareli Cam olmak üzere toplam 2200 kişi çalışıyor. Grev çıkış nedenlerimizin başında yıllardır Şişecam bünyesinde çalışmamıza rağmen aldığımız ücretlerin düşük olması. Fabrikamızda ortalama saat ücreti 9.40 TL'dir. Burada saat ücreti 10 TL olan sayılı işçi vardır. Bu alınan 10 TL'lik saat ücreti brüt ücrettir aynı zamanda. Bizlerin en başta saat ücretimize yapılmasını istediğimiz zam 2.5 idi, işveren ise kapıyı 0.69'dan açtı. Şu anda biz talebimizi 1.85'e çektik, patron ise sadece 0.93'e çıktı ve süreç burada tamamen tıkanı.

Bizler bunun dışında işe ilk girişte giren işçilerin asgari ücretten %30 daha fazla bir ücret almasını, aynı zamanda zamlarda uygulanan eflasyon düzeyine ek olarak bir de refah payı istedik. Bunda işveren teklif bile vermedi. Yanı sıra kabul edilmeyen bir de 32.-53. maddelerimiz var. 32'ci maddede biz, bizler rahatsızlandığımızda ve hastalandığımızda gelmediğimiz günler -raporlu olduğumuz günler- ikramiyelerden kesilmek isteniyor. Bunu istemiyoruz. Patron bunda diretiyor. Bir de 53'cü madde var. Bunda da herhangi bir fabrikamızda yaşanan iş

daralmalarında ve bölüm kapatmalarında yaşanan işten atmalarda çıkarılan işçi arkadaşlarımızın aynı işletmeye bağlı başka yerlerdeki fabrikalara aynı ücret üzerinden işe alınmasının sağlanmasını istiyoruz. Yani kısacası iş güvencesi istiyoruz. En son gelinen noktada sendika, işveren ve Enerji Bakanlığı ile bir görüşme oldu. Bu görüşmeden net bir sonuç çıkmadı. Sendikamızın bize söylediğine göre, bakanlık “bu işi kendi aranızda uyumlu bir biçimde çözün bizi karıştırmayın” demiş. Zaten biz de onların karışmasını istemiyoruz. Daha önce bizlerin iki grevini “milli güvenliğe” zarar verdiği gerekçesiyle yasakladılar.

İşveren bunlarda hiçbir biçimde geri adım atmıyor biz de bu maddelerde geri adım atmayacağız. Birçoğumuzun ilk grevi, hatta %30'unun ilk sözleşme süreci, yeni olmamıza rağmen grevimiz oldukça iyi. Bizler on yıllık aşkın süredir üzerimizdeki ölü toprağını attık. Üretimden gelen gücümüzü kullandık ve greve çıktık. Şu anda da grevimiz oldukça iyi gidiyor.

- Grev sürecine dair ileriye dönük bir eylem planlamanız var mı?

- Şu anda böylesi bir eylem planlamamız yok. Burada grevimizi bekleyiş biçiminde sürdürüyoruz. Tabii ilerleyen zamanda eylemlerimiz olacaktır.

- Grevinizle Şişecam işçileriyle diğer işçilerin, emekçilerin dayanışması nasıl?

- Şu anda çevremizden çok olumlu tepkiler aldık, dayanışma da bu açıdan oldukça iyi. Yaşadığımız ilçelerde tanıdığımız esnaf biz daha söylemeden camlarına “Şişecam işçisinin yanındayız!” yazılı kağıtlar astılar. Örneğin yanı başımızda olan Trakya Döküm fabrikasının işçileri bizleri takip ediyor. Onlar da yakın zamanda bir sözleşme süreci yaşayacakalar, bundan dolayı grevimizle ilgileniyorlar. Düzenli olarak etraftan işçi kardeşlerimiz geliyor. Siyasi partilerden, derneklerden ziyaretler oluyor. Bizleri sadece işçi kesimi değil memurlar da destekliyor.

- Son olarak Şişecam grevine ve diğer direnişlere dair ne söylemek istersiniz?

- Bizler daha önce de söyledik. On yıldır üzerimizde bir ölü toprak vardı, bir tepkisizlik vardı. Biz işçiler olarak bu grevle üzerimizdeki bu ölü toprağı attık. Haklarımızı oturduğumuz yerde kazanamayacağımızı gördük ve greve çıktık. Bizlerin ve diğer direnişlerin hepsinin kazanacağından eminiz. Direnen işçiler tüm haklarını söke söke alacaktır.

Kızıl Bayrak / Trakya

“Sınıf dayanışması önemli!”

Cam işçilerinin greve çıktığı 20 Haziran günü, Yenişehir Anadolu Cam Fabrikası'ndan grevci işçiler ve onlara desteğe gelenlerle konuştuk.

Sadi Özdemir: Hakkımızı bekliyoruz, emeğimizin karşılığını bekliyoruz. Onlar yerken biz de yemek istiyoruz. Burası vakıf yani halkın malı sayılır. Kişisel bir şahsa ait bir fabrika değil. Ekonomik olarak kazandıkları parayı halka dağıtmaları gerekiyor. Şartlarını biliyoruz. Belki bazı insanlar tarafından yanlış anlaşılıyor olabiliriz ama isteklerimiz bizim hakkımız. Bu fabrikaya emek veren biziz.

Serkan Bircan: Toplu sözleşme görüşmelerinde işveren ücret noktasında adım atmadı. Ücret makası ve iyileştirmeler noktasında... Bizim çok önemli gördüğümüz 2 idari maddedeki uyuşmazlıktan dolayı. Bize yatay geçiş hakkı vermediğinden dolayı, istirahat geçeni sürede ikramiye ödeneğini vermediğinden dolayı grev hakkımızı kullanıyoruz.

Beklentimiz 5800 cam işçisinin oluşturduğu toplu sözleşme taslağının eksiksiz olarak kabul edilmesi.

Türkiye işçi sınıfının cam işçisinin yaktığı direniş ateşine destek vermesini bekliyoruz.

Sevgi Bektaş Bircan: Çok zor, herşey çok zor. Kazanamıyoruz. Herşeye çok zam geliyor ama biz çok az alıyoruz. Değer görmüyoruz. Eşlerimiz zor koşullarda çalışıyor ama hiçbir şekilde karşılığını alamıyor. Bunun için buradayız. Hiçbir şekilde boyun eğmesinler istediklerini direnerek alsınlar.

“Onurlu kavgamızın mücadelesini veriyoruz!”

Yusuf Gezer: Bizim istediğimiz rakam çok yüksek bir rakam değil. İşveren çok düşük bir zam verdi. Bunu da hiçbir şekilde kabul etmemiz mümkün değil. Biz açlıktan ölmeyiz ama grevden de dönmüyoruz.

Biz burada sadece para istemiyoruz. Onurlu kavgamızın mücadelesini veriyoruz. Sadece para değil.

Hasan Yüksek: Bir de Şişecam dünyada ilk üçe girdiğini açıklıyor. Karlarını açıklıyor ama bize hiçbir şekilde hakkımızı vermiyor. Biz hakkımız için grevdeyiz ve hakkımızı alacağız. İşçiler olmadan işveren olmaz!

Kadir Tekin: Sermaye ne kadar para koyarsa koysun fabrikanın gerçek sahipleri bizleriz. Onların ne kadar paraları pulları varsa bizlerin de o kadar haysiyeti, onuru ve şerefimiz var. Yaşasın onurlu birlik ve mücadelemiz.

Kamuoyuna şunu söylemek istiyorum. Şişecam hep şunu yapıyor: Bizim bütün maliyetlerimizi hesaba katıyor. Servis olsun, yemek olsun bütün haklarımızı koyuyor ve bizim çok yüksek maaşlar aldığımızı söylüyor. Halbuki biz bordro mahkumuyuz. Para bizim cebimize girmeden vergi olarak alınıyor ve yüksek rakamlar yok. Şişecam'da arkadaşlarımızın aldığı en kral para bin üç yüz lira. Şişecam'ın abarttığı gibi rakamlar yok. Zaten Türk-İş'in açlık ve yoksulluk rakamları belli. Biz bunun altında rakamlar alıyoruz.

Erhan: Bu dövizde adı geçen Ahmet Kirman, Şişecam'ın yöneticisi. Zor koşullarda çalışıyoruz. Yüksek ısıda çalışıyoruz. Hakkımızı alamıyoruz onun için arkadaşlarımızla beraber grevdeyiz.

Hakkı Çelik: Haklarımız için greve çıktık. Bize destek verirlerse işçiler için iyi olur. Bu hak mücadelesi, sınıf dayanışması önemli. Bugün bizim başımızda yarın onların da başına gelebilir. Türkiye genelindeki sömürüye karşı olan mücadelemize destek bekliyoruz. Gün gelecek biz de onların mücadelesine destek vereceğiz. İnşallah mücadelemiz hayırlı olur.

Mustafa Hasan: İşverenle aramızdaki anlaşmazlık sonucu sendikayla beraber grev kararı aldık. Grevimiz hayırlı olsun. Grev zamanında bütün işçilerin birlik ve beraberlik içinde olmasını temenni ediyorum.

“Aynı yoldan gideceğiz!”

MİB temsilcisi: Biz burada cam işçilerinin haklı mücadelesine destek vermek için bulunuyoruz. Cam işçileri onurlu bir mücadele veriyor. Metal işçileri onların davasını kendi davası biliyor. Bunun için bugün Yenişehir'de. Şişecam işçilerinin yanında olmaya devam edecek. Grevse grev! Biz de metal işçileri olarak MESS grup TİS sözleşmesine hazırlanıyoruz. Aynı yoldan gideceğiz... Kazanacağız diyoruz... Direne direne kazanacağız!

Kızıl Bayrak / Bursa

İşçiler direniyor, sendika ağaları süründürüyor!

Yatağan işçileri aylardır direniyor. Buna rağmen AKP iktidarı özelleştirme çerçevesinde adımlar atmayı sürdürüyor. Bir yandan da işçilerin mücadele azmini kırmak için yeni manevralara girişiyor.

Yatağan'da daha önce de özelleştirme saldırıları gündeme gelmişti. 1997 ve 2000 yıllarında, özelleştirme kararı verilen santralde işçilerin mücadelesi günlerce sürdü. Bu mücadelenin sonucunda özelleştirme saldırısı durduruldu. Sermaye hükümeti geri adım atmak zorunda kaldı. Bu yılın Ocak ayında da termik santralin ihalesinin yapılmasını işçiler engellemişlerdi.

AKP iktidarı 12 Haziran'da yine bir peşkeşe imza attı. 1.091 milyon dolara, 3 yıllık kâr karşılığında varlık satışı ile Yatağan'ı Ersan Elektrik AŞ'ye verdi. Yanında kömür ocakları ve 30 yıllık kömür rezervini de hediye etti.

İşçiler ihalenin iptal edilmesi talebini yükselttiler. Direnişi Ankara'ya taşıdılar. AKP iktidarı işçilerin iptal talebini duymadı. Erteleme manevrasıyla işçilerin tepkisini dizginlemeye çalıştı. Kulaklarını tıkayıp erteleme manevrasına sarıldı. Bu kararda Soma'da yaşanan ve 301 işçinin katledilmesine yol açan cinayete yönelik kitlesel öfke de rol oynadı.

Yatağan işçileri özelleştirmeyi durdurmak için polisin biber gazına, TOMA'sının suyuna ve copuna karşı direndiler. Üşüdüler, uykusuz kaldılar... Hepsî Türkiye'nin tüm kamu işçilerinin özelleştirme cehennemine çekilmesine engel olmak için mücadele bayrağına dört elle sarıldılar. AKP iktidarının özelleştirme peşkeşini tanımadıklarını, yaptıkları eylemlerle gösterdiler. Yatağan Yeniköy ve Kemerköy ihalesini alan firmalara da "sakın ola biz buraların ihalesini aldık diye teslim almaya gelmeyin" dediler.

Yatağan işçileri 10 Haziran günü Türk-İş'e çıkartma yaparak, "artık elinizi taşın altına koyun" dediler. Türk-İş ağalarının silkelenip ayağa kalkmasını istediler. Bunun üzerine Türk-İş ağaları acil toplantı kararı aldılar. "Özelleştirme İdaresi önünde basın açıklaması ile aldığımız kararları açıklayacağız" dediler.

Basın açıklamasını Türk-İş ağası Ergün Atalay yaptı. Ergün Atalay şunları söyledi: "16 Haziran Pazartesi günü Tes-İş ve Maden-İş, tam gün iş bırakacak. Ama işletme ve talocular çalışmaya devam edecek. Üretim durmayacak." Yatağan işçisinin isteğine rağmen grev kararı çıkmadı. Çıka, çıka 17 Haziran günü Türk-İş'e bağlı bütün sendikaların 2 saat iş bırakması ve 81 ilde AKP il başkanlıkları önünde basın açıklamaları yapılması kararları çıktı.

Türk-İş aldığı kararları bile birçok yerde hayata geçirmedi. Kararları uygulayan işçiler saldırılara maruz kaldı. Kolluk güçleri Muğla, Milas ve Yatağan'daki AKP il ve ilçe binaları önünde yapılan basın açıklamalarına azgınca saldırdılar. İşçilere yönelik polis terörü başlar başlamaz sendika ağaları işçileri ortada bırakıp kaçtılar. Böylece işçileri bir defa daha sattılar.

Özelleştirmeler ve taşeronlaştırmalar aldı başını gidiyor. Sendika ağalarından çit çıkmıyor. Oysa sendika işçi sınıfının mücadele aracıdır ve sınıf kavgasının önünü açacak mücadele hattını oluşturmakla

sorumludur. Ölen işçi yakınlarının tekme tokat dövüldüğü, parayla susturulduğu, avukatların işkenceyle gözaltına alındığı sırada sendika ağaları üç maymunu oynadılar. Tüm mesailerini Yatağan işçisinin mücadele ateşini söndürmek için kullandılar.

Yatağan işçisi özelleştirme gerçekleşirse Soma işçisinin başına gelenin aynısını yaşayacağı bilinciyle hareket ediyor. Yatağan işçisi direndiği halde özelleştirme saldırısının başından itibaren sendika ağaları özelleştirme saldırılarının gizli destekçisi olarak Yatağan işçilerini arkadan hançerlediler. Yatağan işçilerinin genel merkezi işgal etmesinin ardından eylem takvimi açıklamak zorunda kalan Türk-İş, bu takvimi hayata geçirirken aslında işçilerin basıncıyla göstermelik bir karar almış olduğunu teyit etti. Ne grev, ne iş bırakma ne de miting özelleştirme karşıtı mücadelede bir anlama kavuşabilirdi. Ancak Türk-İş bürokratları bu takvim sayesinde Yatağan işçilerinin öfkesinden kısa süreliğine kurtuldular.

Yatağan'da da AKP iktidarının özelleştirme saldırısını hayata geçirmek için elinde tuttuğu en önemli silahlardan biri de sendika bürokrasisidir. AKP iktidarının özelleştirme rekortmeni olması için Türk-İş ağaları tüm hünerlerini sergilemişlerdir. AKP iktidarı Türk-İş gibi bir konfederasyona "görev" vererek, işçilerin özelleştirme karşıtı mücadelesini zayıflatmada önemli avantajlar yakalamıştır. Bundan dolayı özelleştirmeleri çok da engelle karşılaşmadan yapabilmıştır.

İşçilerin militan mücadele yolunu tuttuğu ve bundan dolayı sendikaları basınç altına aldıkları örnekler olduğunda ise, sendikal bürokrasi gelişen direnişi denetimde tutmak için kolları sıvamıştır. SEKA ve TEKEL'de yaşanan ihanetler son derece öğreticidir. Sendika ağaları özelleştirme saldırısı kapsamlı bir saldırı olmasına rağmen gösterilen tepkileri öncelikle dizginlemeye, dizginleyemedikleri durumda ise süreci

zamana yayararak işçilerin mücadele azmini kırmaya çalışmışlardır. İşçileri mahkeme kararlarını beklemeye çağırarak, işçileri mücadeleye hazırlamamış, sınıf dayanışmasını örnek için kıllarını bile kıpırdatmamışlardır.

Yatağan'da özelleştirmeyi durdurmak için ileri!

Yatağan'ın özelleştirilmesinden dolaysız olarak etkilenenler Yatağan işçileridir. Özelleştirme saldırısı Yatağan işçileriyle sınırlı değildir. AKP iktidarı tüm kamu işletmelerini özelleştirme hedefi doğrultusunda hız kesmeden yoluna devam etmektedir. Özelleştirmenin hedefindeki işçi ve emekçiler her yere yayılan bir mücadele için hazırlıklarını yapmalıdırlar. İşçi ve emekçilerin özelleştirme karşıtı mücadelede gösterecekleri fedakârlık özelleştirmeden beslenen özelde AKP iktidarının genelde sermaye cephesinin en büyük korkusudur.

Yatağan işçileri özelleştirme karşıtlığının damgasını vurduğu program etrafında birleşmelidirler. Özelleştirme kısılcındaki işçi bölükleriyle birleşik mücadele sonuna kadar zorlanmalıdır. Sendika ağalarını harekete geçirecek olan da özelleştirme karşıtı mücadelenin yükselmesidir. Daha şimdiden özelleştirme kısılcındaki Yatağan işçileri sendika ağalarının üzerindeki basıncı arttırmalı, hakları ve geleceğine sahip çıkacaklarını kararlılıkla ortaya koymalıdırlar.

Tepeden tırnağa örgütlü olan sermayenin özelleştirme cephesine karşı, emeğin toplumsal kesimleri işçi sınıfının önderliğinde özelleştirme karşıtı devrimci politik mücadeleyi yükseltmeli, mücadeleyi taban örgütlenmelerine dayandırmak için enerjik bir çalışma yürütmelidirler.

Torbadaki taşeron yasasıyla patronlara müjde!

İşçilerin cesetlerine basarak yükseldi

Torba yasa kapsamındaki taşeron çalışmaya dair düzenlemeler netleşiyor. Buna göre 3 yıllık taşeron sözleşmesi sadece kamu kurumlarında geçerli olacak. Taşeron köleliğinin en geniş uygulama alanı olan özel sektörde aynı yıllık düzenleme devam ettirilerek kıdem tazminatından senelik izne gasp edilen haklar için bir düzenleme yapılmayacak.

Kamu kurumlarındaki taşeron patronlarına 3 yıllık sözleşme şartı getirilirken oluşacak 'zararlar' ise devlet bütçesinden karşılanacak. Taslağa göre ücretli iznin parası, devlet tarafından taşeron şirketlere ya nakden ödenecek ya da ihale bedeline yansıtılacak.

Kıdem tazminatı da bu kapsamda direkt işçilerin hesabına yatırılacak. Sermaye devleti kıdem tazminatı ve senelik izin ücreti için bütçeden 3 yılda 5,2 milyar lira ödeyecek.

Patronların kârı azalmasını diye, işçi ve

emekçilerden toplanan vergilerle oluşturulan bütçeden kaynak aktarılacak.

"Taşerona kadro" yalanından taşeronu genişletme yasasına

Sermaye hükümeti AKP'nin kamuda taşeronda çalışanlara kadro açılacağını vaat ettiği ilk yasa hazırlıklarından bugüne, vadin içinin ne kadar boş olduğu açığa çıkarken, sömürü ve köleliği güçlendirmek için daha katmerli taşeron çalışma yasası hazırlanıyor.

Göstermelik düzenlemelerle kısmi hakları veren AKP onu da işçilerin sırtındaki asalak taşeron patronlarından değil yine işçi ve emekçilerin vergilerinden ödüyor.

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 24 Haziran'da açıkladığı Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesinde Soma Madencilik'in yükselişi dikkat çekti. Yüzlerce işçinin cesedini kendine basamak yapan Soma Madencilik listede 34 basamak birden yükseldi. Soma Madencilik'in 2013 yılındaki cirosu 338 milyon 048 bin 668 lira oldu.

Soma Katliamı'nın yaşandığı Eynez bölgesindeki madeni aldıktan sonra kazancını arttıran, AKP'den 'en güvenli maden' övgüsünü alan Soma A.Ş.'nin sahibi Alp Gürkan bu yükselişin sırrını 'özel sektör' olarak açıklamıştı. Ocaklarda en basit güvenlik önlemleri masraf görülerek alınmazken katliamın ardından Can Gürkan, "asıl biz kaybettik, sermayemizi yatırmıştık" demişti.

İSO'nun açıkladığı sonuçlar, yüzlerce işçinin hayatına mal olan sermayenin daha da büyüdüğünü göstermektedir. Elbette bu kazancın tek nedeni maden işçilerinin alınteridir.

2012 yılında Türkiye Kömür İşletmeleri'nin (TKİ), Soma A.Ş. ile imzaladığı anlaşma sonrasında devletin aldığı kömürün fiyatı yüzde 17 arttı, üretim ise 1 milyon 513 bin tondan 2.6 milyon tona çıktı. Soma A.Ş.'nin 2012'deki fiili üretimi ise 3 milyon 800 bin tonu buldu. Artan bu kömür miktarı elbette ocaklardan boşa çıkarılmamıştı. İşçileri güvencesiz ocaklarda, düşük ücretlerde çalıştıran Soma A.Ş., işçileri zorla AKP mitinglerine götürmesinin mükâfatını da alacaktı. Çıkarılan kömürün tamamı devlet tarafından o dönem satın alındı. Yani 1.2 milyon tonluk bir üretim fazlası gerçekleşti. 2013 ve 2014 yılındaki üretim miktarı ise 2.5 milyon tonun altına hiç inmedi.

İşte Soma A.Ş., 2013 yılındaki bu sıçramanın ödülünü de İSO 500 listesindeki sıçramayla almış oldu. 295. sıradan 261. sıraya çıkarak 34 basamak birden yükseldi. Ayrıca 4806 çalışanla da istihdamda en iyi 23'üncü şirket olarak listeye girdi.

Bu tablo işçi katillerinin yükselmek için attıkları her adımın altındaki işçi cesetlerini göstermektedir. Soma Madencilik, yüzlerce işçinin cesedini basamak yaparak yükselmiştir.

En büyük 500 listesi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) en büyük 500 sanayi kuruluşu listesini açıkladı. Dikkat çekici biçimde ise en büyük ilk 10'un 7'si, ilk 100'ün 40'ü metal ve otomotiv işkolunda.

İlk on arasında bulunan Ford, Oyak Renault, Arçelik, TOFAŞ, İsdemir, Erdemir, İçdaş gibi şirketlerin bu "büyüklükleri"nin gerisinde ise metal işçisinin yoğun sömürüsü bulunuyor. Ücretlerin genel olarak asgari ücretin biraz üzerinde olduğu bu fabrikalarda, işçiler oldukça ağır bir iş yükünün altında çalışıyor.

Geçen yıla göre sermayelerinin de büyüdüğü görülen şirketlerin ilk 10'u şöyle sıralandı:

1. Tüpraş 39.7 milyar TL	6. Tofaş 5.8 milyar TL
2. Ford Otomotiv 9.7 milyar TL	7. İçdaş Çelik 5.6 milyar TL
3. Elektrik Üretim A.Ş. 9.2 milyar TL	8. Ereğli Demir Çelik 5.2 milyar TL
4. Oyak Renault 8.6 milyar TL	9. İskenderun Demir Çelik 5.1 milyar TL
5. Arçelik 7.7 milyar TL	10. Aygaz 5 milyar TL

Madenciler "verilen sözler tutulsun" diyor

22 Mayıs 2014 tarihinde Soma'dan Ankara'ya giderek Erdoğan, bakanlar ve meclisteki diğer siyasi partilerle görüşmeler yapan 9 kişilik madenci heyeti, Soma için kendilerine verilen sözlerin yerine getirilmediğini dile getirdiler.

Açıklama metnine imza atan madenciler, AKP Genel Başkan Yardımcısı Salih Kapusuz'un başkanlığında Soma'ya gelen heyetin madencilere söz verdiğini, oturma eylemine bu nedenle son verildiğini, ancak sözlerin tutulmadığını ifade ettiler.

Hazırladıkları deklarasyonda kendilerine verilen sözleri hatırlatan ve tutulmasını isteyen madenciler, kendilerine verilen sözleri şöyle sıraladılar:

1-) Devlet tarafından denetimi yapılabilecek ve teftiş raporları tamamlanuncaya kadar kimse madenlere inmeye zorlanmayacak. Gerekirse "önce biz gelip ineceğiz, ondan sonra siz ineceksiniz" denildi.

2-) Kimseye bu süre içinde çıkış verilmeyecek.

3-) Maaşlar tam şekilde, eksiksiz ödenecek. Şartlar düzeline kadar gerekirse 7-8 ay devlet maaşları ödeyecek.

4-) Maaşlar en az 2000 TL olacak.

5-) 6 maaş ikramiye verilecek.

7-) Haftalık çalışma saati 36 saati aşmayacak.

8-) Emeklilik yaşı 55'ten 49'a düşürülecek.

9-) Ölen madenciler sivil şehit statüsünde sayılacak.

10-) 1400 TL-1500 TL arasında ölüm aylığı bağlanacak.

11-) Ölen madencilerin yakınlarına TOKİ'den ev verilecek.

12-) Ölen madencilerin yakınlarından bir kişiye istihdam sağlanacak.

13-) Resmi tatiller ve senelik izinler yeraltı sigortası olarak yatırılacak.

14-) Taşeron sistemi kaldırılacak.

Yaygın faaliyet...

Sınıf devrimcileri, devrimci sınıf faaliyetini sürdürüyor. Eylem ve etkinliklerin duyurusu yaygın olarak yapılırken, bir yandan *Kızıl Bayrak*'ın 20. yılı selamlanıyor, bir yandan da grevci cam işçilerine destek çağrıları yapılıyor.

Küçükçekmece

Küçükçekmece'de sınıf devrimcileri farklı gündemler üzerinden çalışmalarını sürdürüyorlar.

Resim atölyesi

Okulların kapanmasının ardından 21 Haziran Cumartesi günü İşçilerin Birliği Derneği'nde çocuklarla resim atölyesi gerçekleştirildi. Öğlen saatlerinde farklı yaş gruplarından ilk ve ortaokul çocuklarının biraraya gelmesiyle başlayan atölye öncesinde satranç oynanarak ve ailelerle sohbet edilerek zaman geçirildi.

Saat 15.00'te başlayan atölye kapsamında Samed Behrengi'nin "Küçük Kara Balık" isimli çocuk romanı resimli gösterim ile birlikte dinlendi. Çocukların yaptıkları öneri ile birlikte hikaye dinlenirken resim atölyesi başlatıldı. Çocuklar bir yandan hikayeyi dinlerken bir yandan da resimler çizdiler. Resimlerin çizilmesinin ardından hikaye ve resimler üzerine sohbet edildi. Ardından da atölye kapsamında çizilen resimlerin sergisi yapıldı.

Kızıl Bayrak'ın 20. yılı semineri

22 Haziran Pazar günü, *Kızıl Bayrak*'ın 20. yılı vesilesi ile seminer gerçekleştirildi.

Kızıl Bayrak çalışanlarının katılımı ile gerçekleşen seminer canlı bir atmosferde geçti. Bolşevikler'in devrimci basını kullanmaları üzerine anlatım ile başlayan seminer *Kızıl Bayrak*'ın tarihi ve misyonunun anlatıldığı sunum ile devam etti. Sunumda *Kızıl Bayrak*'ın kararlılığını, tutarlılığını belirleyen temelin onun dayandığı dünya görüşü ve devrimci sınıf partisi programı olduğu vurgulandı.

Sunumların ardından seminer soru-cevap ve katkılarla devam etti. Tartışmalarda gazetenin yanında günlük internet sitesi ve sosyal medyanın kullanımı üzerine de konuşuldu.

20. yıl seminerinin ardından gerçekleştirilen toplantı ile de 6 Temmuz'da gerçekleşecek Greif paneli üzerine tartışma ve planlamalar gerçekleştirildi.

İşçi toplantısı ve 2 Temmuz anması çağrısı

Sınıf devrimcileri 27 Haziran'da gerçekleştirecekleri işçi toplantısı ve 2 Temmuz anmalarına çağrı yapan ozalitle ve Greif paneline çağrı yapan afişler ile işçi ve emekçilere etkinliklerin duyurusunu yaptı.

Ozalit ve afişler Yenibosna Zafer Mahallesi, İkitelli Tatlıses Köprüsü, Masko, Esot sanayi siteleri ve Mahmutbey fabrikalar bölgesinde yaygın olarak yapıldı.

Bursa

Metal İşçileri Birliği Bursa'da işçileri, emekçileri ve gençleri grevci cam işçileriyle dayanışmayı yükseltmeye çağırıldı.

Heykel'de açılan imza standında cam işçilerinin grev fotoğraflarının yer aldığı ozalitle çevreye asıldı. Kristal-İş üyesi cam işçilerinin greve çıkma nedenlerinin anlatıldığı konuşmalar eşliğinde bildiri dağıtımı gerçekleştirildi. Cama can veren Şişecam işçileriyle dayanışma çağrısı yükseltildi.

Kısa sürede yüzlerce bildiri dağıtılırken, Şişecam yönetiminin grevci işçilerin taleplerini kabul etmesi için açılan imza standına da ilgi yoğundu.

Avcılar

Avcılar bölgesindeki devrimci sınıf faaliyeti çok yönlü bir şekilde devam ediyor. 2 Temmuz anma yürüyüşleri ve etkinlikleri için program oluşturan BDSP'li sınıf devrimcileri Tokat Mahallesi ve

Firuzköy'de yaygın bir afiş çalışması ve bildiri dağıtımı yaptılar. 2 Temmuz yürüyüşlerinin yer ve saatlerinin yazılı olduğu ozalitle bölgeye yapan BDSP'liler Ekim Gençliği II. Yaz Kampı hazırlıkları ve duyuru çalışmaları kapsamında kamp afişlerini de kullandılar.

Greif işçilerinin 6 Temmuz Pazar günü Kozyatağı Kültür Merkezi'nde düzenleyecekleri etkinliğin duyuru çalışmalarına da hız veren sınıf devrimcileri afiş çalışması boyunca çeşitli noktalarda Greif işçileriyle karşılaşarak sohbetler gerçekleştirdiler.

BDSP'liler ayrıca, *Kızıl Bayrak* gazetesinin 20. yılını selamlayan afişleri de diğer afişlerle birlikte bölgede yaygın biçimde kullandılar. Aynı afişler Avcılar merkezde de çeşitli geçiş güzergahlarına yapıldı.

Tokat Mahallesi'ndeki afiş faaliyetinin ardından bölgede sokak sokak bildiri dağıtımları yapan sınıf devrimcileri işçi ve emekçileri 2 Temmuz anma etkinliklerine katılmaya çağırdılar. Devrimci sınıf faaliyeti Avcılar Metrobüs Durağı'nda 2 Temmuz bildirilerinin dağıtımı ve *Kızıl Bayrak* gazetesinin satışıyla devam etti.

7-13 Temmuz tarihlerinde İzmir Seferihisar'da düzenlenecek olan Ekim Gençliği II. Yaz Kampı'nın hazırlıkları ve çağrısı Avcılar'da sürdürüldü.

Kampın tanıtımı amacıyla 21 Haziran günü, Avcılar Marmara Caddesi üzerinde açılan standda kampa katılım çağrısı yapıldı. Kamp davetiyelerinin yanı sıra afişlerin de asıldığı standda *Lisellilerin Sesi*, *Ekim Gençliği* ve *Kızıl Bayrak*'ın satışının yapıldığı faaliyet sırasında, 2 Temmuz Sivas Katliamı anma eylem ve etkinliklerine çağrı yapan bildirilerin dağıtımı da gerçekleştirildi.

Kartal

Sınıf devrimcileri Sivas Katliamı'nın 21. yıldönümünde Kartallı Kazım Meydanı'nda yapacağı anma etkinliğine çağrı için ozalitle çalışması yaptı.

Etkinlik için iletişim ve program bilgilerinin yer aldığı ozalitle Kartal'da emekçilerin yoğun olarak kullandığı çeşitli güzergahlara yapıldı. Çevreden destek veren insularla ise kısa sohbetler edilerek anma etkinliğine çağrı yapıldı.

Yine aynı gün içinde Bankalar Caddesi'nde *Kızıl Bayrak* gazetesinin dağıtımını gerçekleştirdiler. Satış esnasında ajitasyon konuşmaları ile gündemler üzerinden sermaye düzeni teşhir edilerek 20 yıldır işçilerin, emekçilerin sesi olan *Kızıl Bayrak* gazetesini sahiplenme çağrısı yapıldı.

"Pir Sultan'dan Madımak'a, Madımak'tan Soma'ya... Katleden devlettir!" şiarı ile gerçekleştirilecek anmanın toplantısında, 6 Temmuz'da gerçekleşecek olan Greif işçilerinin seminerine ilişkin planlamaların yapıldığı tartışmalar gerçekleştirildi.

Kızıl Bayrak / Küçükçekmece-Bursa-Avcılar-Kartal

Sincan'da işçi sağlığı söyleşisi

Sincan İşçi Birliği, bir süredir taşeronlaştırma ve iş cinayetlerine karşı sürdürdüğü çalışmanın bir parçası olarak 21 Haziran'da bir emek söyleşisi gerçekleştirdi.

Ankara Tabip Odası'ndan Dr. Ercan Yavuz'un konuşmacı olarak katıldığı söyleşide işçi sağlığı ve güvenliği konusu güncel örnekler ve tarihsel arka planı ile ele alındı.

Söyleşi öncesinde başta Soma maden işçileri olmak üzere sermayenin kâr hırsı nedeni ile hayatını kaybeden işçiler için saygı duruşu gerçekleştirildi.

Söyleşide, kapitalizm koşullarında sermaye sınıfından işçi sağlığı ile tedbirleri almasının imkansızlığı ele alınarak işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin gerçek anlamda alınabilmesinin tek yolunun sermaye egemenliğine son vermek olduğu

vurgulandı. Sosyalizmde de iş kazalarının olabileceği, ancak bunların gerçek anlamda birer kaza olacağı, bugün yaşananların açık birer cinayet olduğu ifade edildi.

Bu kapsamda iş yasaları ve iş güvenliği yasalarındaki değişimler de ele alınarak bu değişikliklerin esas olarak sermayenin ihtiyaçları üzerinden şekillendiği, işçi sınıfı kendi örgütlü gücü ile harekete geçmediği sürece bu durumun aynı şekilde devam edeceği ifade edildi.

Dr. Ercan Yavuz'un sunumunun ardından ise soru ve düşüncelerle birlikte verimli bir tartışma yürütüldü. Tartışmalarda bir kez daha işçi sınıfının örgütlü gücünü büyütmenin öneminin altı çizildi.

Kızıl Bayrak / Ankara

Bursa'da Greif deneyimleri tartışıldı!

Greif işçileri ve grevci cam işçileri Metal İşçileri Birliği'nin 23 Haziran'da Bursa'da düzenlediği söyleşiye buluştu.

Taşeron ve sömürüye karşı isyan bayrağı açan Greif işçileri deneyimlerini paylaşmak için Bursalı işçiler, emekçiler ve gençlerle buluştu. Metal İşçileri Birliği tarafından düzenlenen söyleşiye grevlerinin üçüncü gününde olan cam işçileri de katıldı. Yenişehir'den gelen grevci cam işçileri etkinliğe grev coşkularını ve heyecanlarını da kattılar. Söyleşi cam işçilerinin de aktif katılımıyla oldukça sıcak bir havada geçti.

Söyleşi Greif direnişinden kesitlerin yer aldığı sinevizyon gösterimi ile başladı.

Sinevizyonun ardından Metal İşçileri Birliği adına yapılan konuşmada Greif direnişinin işçi sınıfına bir yüz sunduğu dile getirildi. Greif direnişinin on yıllar boyu işçi sınıfına giydirilen deli gömleğini yırtıp attığı, bir çıkış yolu gösterdiği belirtildi. Yasalci-icazetçi sendikal anlayışın karşısında yeni bir mücadele geleneği, kültürü ve değerler sistemi yarattığı dile getirildi.

Greif'te işçi demokrasisi

Ardından sözü Greif işyeri temsilcisi Orhan Purhan aldı. İlk önce fabrikadaki çalışma koşullarından bahsetti. 44 adet ayrı taşeronun olduğu fabrikada kölelik koşullarında çalıştıklarını dile getirdi. Gizli ve disiplinli bir çalışma ile yürüttükleri örgütlenme çalışmasının ayrıntılarından bahseden Purhan, komiteleri nasıl işlettiklerini anlattı. Örgütlülüklerinin ve kararlılıklarının gücünün bu komitelerden geldiğini belirterek, komitelerin işgal süresince işletilen işçi demokrasisinin ilk nüveleri olduğunu ifade etti.

Komitelerle eğitim çalışmaları ve toplantılar yaptıklarını ve örgütlendikten sonra hangi sendikayı seçeceklerine bu komitelerle karar verdiklerini belirtti.

Öncelikle kadrolu işçiler arasında örgütlendiklerini ve taşeron işçileri örgütlemek için onların güvenini kazanacak bir hat izlediklerini belirtti.

Topluszöleşme sürecinde taslağı anketler yaparak işçilerle beraber oluşturduklarını belirten Purhan, "söz, yetki, karar" işçilerin ilkesine hep bağlı kaldıklarını dile getirdi.

Toplu sözleşme görüşmeleri devam ederken de fiili-meşru mücadele çizgisinde hareket ettiklerini ifade eden Purhan, işgal sürecini ve Greif'in diğer fabrikalarına yönelik çalışmalarını aktardı.

Sendikanın ilk günden itibaren direnişin karşısında yer aldığını söyleyen Purhan, çeşitli aşamalarıyla DİSK Tekstil ve DİSK'te karşılaştıkları tutumları dile getirdi. DİSK Tekstil'in direnişi kırmak için oynadığı oyunları

anlatan Purhan, DİSK yönetiminin ihanete kol kanat verdiklerini sözlerine ekledi.

Purhan yeni Greifler yaratmak için çalışmalarının devam ettiğini, direnişi arkadaşlarıyla beraber bunda kararlı olduklarını belirtti.

Purhan işgal boyunca kadın işçilerin, mücadelelerinde nasıl bir rol oynadıklarından, cesur ve kararlı davrandıklarından bahsetti.

Direnişin doğu-batı, Alevi-Sunni, Türk-Kürt, kadın-erkek gibi ayrımları ortadan kaldırdığını ve emek mücadelesinin ortak bir sınıf kimliği yarattığını dile getirdi.

Cam işçilerinin grev kararlılığı

Purhan'ın ardından grevci cam işçisi Kadir Tekin konuştu. Grevci işçilerin selamlarını getirdiğini söyleyerek konuşmasına başlayan Tekin "mücadele davaya inanmaktan geçer" dedi. 25 yıllık işçilik hayatının 19 yılını sendikalı olarak geçirdiğini belirterek sendikanın işçinin önünde, arkasında, berisinde giden bir kurum olmadığını söyledi. Grevlerinin başarıya ulaşması için Yenişehir halkıyla bir bütün olmaları gerektiğinden bahsetti. Cam işçisinin tarihsel grevlerinden biri olan Paşabahçe grevine değinen Tekin, Paşabahçe işçisinin Beykoz halkıyla bir bütün olabildiğini sözlerine ekledi.

Konuşmasının devamında grev kararlılığını dile getirerek onların sermayesi ne kadar büyük olursa olsun fabrikanın asıl sahiplerinin işçiler olduğunu söyleyen Tekin, "onların sermayesi varsa bizim de haysiyetimiz, şerefimiz, onurumuz var" dedi.

Ağır çalışma koşullarından bahseden Tekin, grevin taleplerini anlatarak kararlı olduklarını vurguladı. Türk-İş yönetiminin içinde bulunduğu durumu teşhir etti.

Konuşmaların ardından soru-cevap bölümüne geçildi. Sohbet havasında geçen konuşmalarda cam işçisi grevciler ve diğer katılımcılar Purhan'a çeşitli sorular yöneltti.

Bazı öne çıkan noktalar ise şöyle oldu: Kristal-İş üyesi işçiler kendi taslaklarının Türk-İş'e bağlı diğer sendikaların taslaklarının oldukça ilerisinde olduğunu söylerken, bunun diğer sendika yönetimleri tarafından rahatsızlıkla karşılandığını belirtti.

MİB temsilcisi de toplu sözleşme sürecinde olan metal işçilerinin de gözünün cam grevinde olduğunu, cam işçisi kazanırsa geçtiğimiz sene grev aşamasına gelen metal işçilerinin de daha direngen olacağını söyledi.

Gebze'de Greif direnişi söyleşi

Çeşitli illerde gerçekleşen ve devam eden Greif işçilerinin deneyim dersleri çerçevesinde 22 Haziran'da Gebze'de söyleşi gerçekleştirildi. Gebze İşçilerin Birliği Derneği'nde yapılan söyleşi Greif ve Feniş işçilerinin katılımıyla saat 14.00'te başladı. Etkinlik salonuna "Taşeron çalışmaya, kölelik dayatmalarına karşı Greif işçilerinin yolundan ileri!" şiarlı ozalit asıldı.

Gebze İşçilerin Birliği tarafından hazırlanan, Greif işçilerinin işgal ve direniş süreçlerini anlatan sinevizyon ilgiyle izlendi. Daha sonra söyleşiye geçildi.

Söyleşi ilk olarak kısa bir açılış konuşmasıyla başladı. Bu savaşın zorlu bir savaş olduğu, izlenecek yolu direnen Greif ve Feniş işçilerinin gösterdiği belirtildi. Sınıf dayanışmasının öneminden bahsedilerek sendika bürokratlarının ihanetinden, patronun kirli oyunlarına karşı her cephede mücadelenin yükseltilmesi gerektiği anlatılarak, Greif'in bu noktada örnek olduğu söylendi. Greif direnişçilerinin sendika nöbetini sonlandırmasının hemen ardından DİSK Başkanlar Kurulu tarafından yayımlanan açıklama anlatılarak sendikanın işçilere yabancılaşmasına dikkat çekildi. Sendikacıların icazetçi, ihanetçi tutumlarına karşı hesap sorulması, mücadele edilmesi gerektiği söylendi. Çözümün ise daha fazla Greif daha fazla Feniş olduğu vurgulandı.

İlk olarak söz alan **Greif direnişçisi** öncelikle örgütlenme sürecini anlatmaya başladı. Greif işçisi, 44 tane taşeronun olduğu, işçilerin birbirine güvensizliklerinden yakınıldığı bir yerde örgütlenmenin mümkün olduğunu söyledi. Taban örgütlülüklerinin, komitelerin oluşturulmasının, işçi demokrasisinin yaratılmasının önemini vurguladı. Sendika bürokrasisinin ihanetini anlattı. Direnişçi işçi, konuşmasını "Direniş bitmiş olsa bile biz daha fazla Greifler yaratmaya devam edeceğiz" sözleriyle sonlandırdı.

Feniş direnişçisi de konuşmasına direniş sürecini anlatarak başladı. 2001'den bu yana devam eden ücret sorunu olduğunu söyledi. Sendika bürokrasisinin ise yıllarca sustuğunu, işçileri de susturduğunu söyledi. Tazminatlar ve maaşlar ödenmeyerek iş haklarının feshi üzerine fabrikayı işgal ettiklerini belirtti. Direnişin 10. aya girdiğini ve kazanana kadar da mücadeleye devam edeceklerini vurguladı.

Direnen işçilerin konuşmasının ardından soru cevap bölümüne geçildi. Sorularda ve cevaplarda Feniş direnişinin nasıl devam edeceği, direnişlerin işçilerde bilinç açıklığı yaratması, direnişlerin birleştirilmesi, işgal kararının alınması, komitelerin işleyişi, işgale saldırının ardından direnişe neden DİSK'te devam edildiği, kadın işçilerin direnişteki önemi, işgal fabrikasına yapılan saldırıyla solda ortaya çıkan zafiyet vb. konular tartışıldı.

Söyleşi mücadele kararlılığının coşkusuyla sonlandırıldı.

ÇHD'den açık mektup:

“Nuh Mete Yüksel avukat olamaz!”

Çağdaş Hukukçular Derneği tarafından Ankara Barosu'na yazılan açık mektup şu şekilde:

Ankara Barosu'na açık mektup:

Ankara Barosu Yönetim Kurulu Nuh Mete Yüksel'i oy birliğiyle Ankara Barosu levhasına kabul etti! Ancak Nuh Mete Yüksel avukat olamaz! Nuh Mete Yüksel;

- DGM Savcılığı sırasında Ankara Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi'nde işkence yapılmasına bizzat iştirak eden,
- Avukatlara işkence yapılmasını izleyen, adliyede avukat dövdüren,
- Kanlı polis infazlarının soruşturma bahanesiyle üstünü kapatan,
- Birtan ALTINBAŞ'ın işkenceyle öldürülmesi davasında işkenceci katillerin lehine tanıklık yapmak için duruşmada hazır bulunan,
- İşkencecileri cezaevine uğurlamaya giden,
- Devrimcilere, sosyalistlere, sendikacılara, öğrencilere komplolar kuran,
- Sahte deliller, tutanaklar yarattığı, bizzat emrindeki polis amirlerinin ifadesi ile ortaya çıkan,
- Gazetelerden “ÇHD'li avukatlar ayağını denk alsın, DGM karşı kampanya yürütülmesine izin vermeyeceğiz, sıra onlara da gelecek” diye tehditler savuran, bu tehditlerden üç gün sonra 1999 yılında Halkın Hukuk Bürosu'nu basıp sahte delillerle meslektaşımızın tutuklanmasının önünü açan kontrgerillanın yargı içerisindeki temsilcilerinden biridir.

Bu kişiyi son olarak, Ankara 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden Silopi- Görümlü Köyü'nde 6 köylünün infazından sorumlu katil emekli Tümgeneral Mete Sayar ve arkadaşlarının yargılandığı davanın duruşmasında gördük. Cinayet faillerine destek için ordaydı.

Kamuoyuna yansıyan ahlaki durumuna ise yorum yapmaya dahi gerek duymadığımız bir adamdır.

Bu zatın suçları sadece bunlarla sınırlı değildir, arşivlerimiz bu zatın işlediği suçlarla doludur.

Bugün ise Ankara Barosu'nun bir üyesi ve bir avukat...

Ankara Barosu Yönetim Kurulu'na soruyoruz; yaşamını muhalifler ve avukatlarla mücadeleyle geçirmiş, tescilli bir avukat düşmanına ve kontrgerilla temsilcisine avukat sıfatını nasıl layık görürsünüz!

Avukatlık, sizin gözünüzde bu kadar sıradan ve 'değersiz' bir meslek midir?

Nuh Mete Yüksel ve benzerlerini levhaya kaydederken hiçbir ölçütünüz yok mudur?

Yoksa 'gözümüzden kaçmış' gibi hiçbir inandırıcılığı olmayan bir bahane mi uyduracaksınız?

Ama bizler, bu kararı alırken hangi ruh halinde olduğunuzu biliyoruz. Sizler onu “kendi mahallenizin çocuğu” olarak görüyor olmalısınız... Geçmişte Hikmet Sami Türk'ü bu mesleğe kabul ederken, hangi ruh halindeyseniz şimdi de aynı ruh halindediniz...

Ancak almış olduğunuz bu kararın meslek adına mesleğin onuru adına utanç verici olduğunu asla unutmayın.

Bu kararınızdan dolayı derhal istifa ederek kendinizi ve Ankara Barosu üyelerini bu utançtan kurtarmalısınız. Sizin tercihiniz, seçiminiz, avukatlık anlayışınız buysa, bu kararınızın arkasında duracaksınız, bunu meslek hayatımız boyunca unutmayacağız ve unutturmayacağız. Bu ayıpla anılacaksınız.

Kararınızı asla kabul etmiyoruz.

Nuh Mete Yüksel, bizi polis-Jandarma zoruyla dövdürerek attığı bu adliyeye avukat olarak elini kolunu sallayarak giremeyecek, karşısında bizi bulacaktır.

Halk düşmanlarını asla unutmadık, unutmayacağız, unutturmayacağız.

Mesleğimizi ve baromuzu içine düşürdüğünüz bu durumu kabul etmiyoruz. Derhal istifa etmediğiniz takdirde, bundan sonra bizi temsil edecek mesleki, ahlaki ve siyasal liyakata sahip olmadığınızı buradan şimdiden ilan ediyoruz sizlerle kurumsal ilişkimizi askıya alıyoruz.

Çağdaş Hukukçular Derneği
24 Haziran 2014

Polis kör ediyor, yargı soruşturmuyor!

İstanbul Valiliği'nin polis şiddetinin en temel saldırı araçlarından gaz bombası için yazdığı inkar yazısıyla bir kişiyi kör bırakan polislere dava açılması engellendi.

Selçuk Yıldız'ın Haziran Direnişi'nde gözünü kaybetmesiyle ilgili soruşturmada İstanbul Valiliği “polis envanterinde gaz bombasını atan teçhizat bulunmadığını” iddia etti.

Geçtiğimiz yıl Sancaktepe'deki Haziran Direnişi eylemleri sırasında işitme engelli Selçuk Yıldız, Sancaktepe Belediyesi'nin önünde polisin 5 metreden attığı gaz fişeginin sol gözüne isabet etmesi sonucu görme yetisini büyük oranda kaybetmişti.

Selçuk Yıldız'ın avukatı Meltem Aykut Giray, olay yerinde gaz fişegi atan polisler hakkında soruşturma başlatılması için İstanbul Anadolu Cumhuriyet Savcılığı'na geçen yılın Temmuz'unda başvuruyu yaptı. Savcılık da başvuru üzerine prosedürü işleterek kamu görevlilerin soruşturulması için valilikten izin istedi.

Aradan yedi ay geçtikten sonra İstanbul Valiliği yanıtını verdi.

Valilik, Sancaktepe Emniyet Müdürlüğü ve Önleyici Hizmetler Şube Müdürlüğü ile yazışmalar sonucunda “gaz bombası atan teçhizatın envantere bulunmadığını, dolayısıyla iddiaya konu olan personelin tespitinin yapılamadığını” savundu.

MOBESE kayıtları yine yok

Valilik benzer polis şiddeti soruşturmalarında olduğu gibi “MOBESE görüntülerine ulaşamadığını”, “Yıldız'ın şikâyetinin soyut iddialara dayandığını”, “iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanmadığını” iddia ederek polisler hakkında soruşturmanın açılmasına izin vermedi.

Cumhuriyet Başsavcılığı da yetkili merci tarafından soruşturmaya izin verilmediği gerekçesiyle kovuşturma yapılmasına yer olmadığını açıklayarak dosyayı kapattı.

Dava sürecine dosya Anayasa Mahkemesi'ne taşınarak devam edilecek.

12 Eylül darbecilerinin müebbeti 8 yıl!

12 Eylül darbesinin yargılanması adı altındaki göstermelik dava sürecinin ardından yansıyanlar, aslında faillerin korunduğunu bir kez daha gösteriyor. Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın yargılandığı 12 Eylül davasının kararına ilişkin işletilecek hukuk kuralları yansıdıkça 'cezalari' düşüyor. 12 Eylül darbesini yargılama adıyla başlayan süreçte sadece iki komutan sanık yapılmış, işkence ve katliamlara ilişkin yargılamalar gözardı edilmişti.

Sanıklar mahkeme salonuna getirilmeden süren duruşmaların sonunda, Evren ve Şahinkaya'ya iyi hal indirimiyle müebbet hapis cezası verildi.

'91 yılında Turgut Özal tarafından çıkarılan af kapsamına alınacak dosyayla iki sanığın hapis süresi en fazla 8 yıl olacak. Ağırlaştırılmış müebbetten müebbet çevrilen ceza böylece en fazla 8 yıla sınırlanacak.

Dün Sivas'ta yakanlar, bugün Irak ve Suriye'de kan döküyorlar!

2 Temmuz Sivas Katliamı'nı, Alevi emekçileri bir kez daha Kerbelâ'dan bu yana acıyla yoğrulmuş birikmiş bir öfkeyle karşılamaktadırlar. AKP'nin Aleviler'in sorunlarını çözme yalanıyla başlattığı "açılım" girişiminin üzerinden 5 yıl geçmişken, hali hazırda yaşanan Aleviler'e dönük baskının ve ayrımcılığın fazlasıyla artmış olmasıdır.

Aleviler ezelden beri düşman!

Türkiye'de Alevi emekçilerinin, başından beri rejimin hedefinde olduğunu gösteren fazlasıyla yaşanmışlık bulunmaktadır. Kanlı bir tarihin izleri sürüldüğünde, bu topraklarda yol yüzlerce yıl öncesine çıkmaktadır. Zira ecdatlarıyla övünmeyi pek seven bu gericiler Kuyucu Murat Paşalar'ın torunudur.

Sosyal ve mezhepsel ezilmişlik, Alevileri başından beri bu topraklarda kurulu düzenin dışına itmiştir. Kürt ulusunu ve diğer azınlıkları 'tek ulus, tek devlet, tek bayrak, tek dil' anlayışıyla asimile etmeye çalışan sermaye devleti, tekçi anlayışını Alevilere karşı da göstermiştir. Tüm toplumu tek bir mezhebin, Sünni-Hanefi inancın etrafında zorla biraraya getirmeye çalışan rejim, Alevileri 'sapkın bir mezhep' olarak damgalamıştır. Yaşam biçimi ve sosyal konumları itibarıyla kurulu düzene sığmayan Aleviler ise sıklıkla başkaldırıyı seçmişlerdir. İnkârın fayda etmediği böylesi durumlarda, tıpkı Kürtlere ve diğer azınlık uluslara yapıldığı gibi imhaya tabi tutulmuşlardır.

Tüm bu yaşanmışlıklar Alevi emekçilerini toplumsal mücadelenin doğrudan bir parçası yapmıştır. Haziran Direnişi'nde katledilenlerin Alevi kökenli olmaları tesadüf olmadığı gibi sosyal bir gerçeklik, olağan bir sonuçtur.

Devlet düşkün Alevi istiyor

Aleviler'i tek bir mezhebe zorla dahil edemeyeceğini anlayanlar, AKP'nin yaptığı gibi kimi zaman Aleviler'e yalandan göz kırpmışlardır. Sistem, Dersim Katliamı'nın sorumlusu CHP yoluyla Aleviler'i düzen içinde tutmaya çalışılırken, AKP de koşullar onu buna zorladığı için Alevi çalıştayları düzenleme yoluna gitmiştir. Ancak varolan gerçek olduğu yerde değişmeden kalmıştır. CHP Aleviler için modern bir Hızır Paşa iken, AKP de Aleviler'i kılıçtan geçiren Yavuz Sultan Selim'den başkası değildir.

Sonuç olarak kurulu düzen için en iyi Alevi, Aleviler'in düşkün ilan ettiği İzzettin Doğan gibileridir.

Sosyal ve mezhepsel ezilmişlik, Aleviler'i başından beri bu topraklarda kurulu düzenin dışına itmiştir. Kürt ulusunu ve diğer azınlıkları 'tek ulus, tek devlet, tek bayrak, tek dil' anlayışıyla asimile etmeye çalışan sermaye devleti, tekçi anlayışını Alevilere karşı da göstermiştir. Tüm toplumu tek bir mezhebin, Sünni-Hanefi inancın etrafında zorla biraraya getirmeye çalışan rejim, Alevileri 'sapkın bir mezhep' olarak damgalamıştır.

Alevi inancı için kutsal bir yeri olan cemevlerini ibadethane olarak kabul etmeyen AKP'nin Alevilere sunduğu çözüm cami-cemevi projesidir. Devlet Alevisi olmayanların tümü ise Erdoğan'ın sıklıkla söylediği gibi "Ali'siz Alevidir."

"Eğer Alevilik Hz. Ali'yi sevmekse, ben dört dörtlük bir Aleviyim. Çünkü Hz. Ali efendimizi çok seviyorum. Ben onu nasıl sevmem. O nasıl yaşıyorsa, ben de onun gibi yaşamaya gayret ediyorum" diyen Erdoğan, çevreciliği, demokratlığı kimseye bırakmadığı gibi Aleviciliği de kimseye bırakmamaktadır.

Alevilere hoşgörü sınırı tabutun genişliği kadardır

Alevi emekçilerine olan düşmanlığın bir diğer nedeni de bu toplumsal katmanın içinde barındırdığı devrimci dinamiklerdir. Bu ülkede safını devrim mücadelesinden yana belirlemiş, kurulu düzeni yıkma mücadelesine girişmiş Alevi kökenli devrimciler, rejimin görmezden gelebileceği bir olgudur. Erdoğan'ın sıklıkla Aleviler'in devrimci örgütler tarafından kullanıldığını yinelemesi bunun sonucudur.

Hazmedilemeyen bu gerçek sermaye devletini sürekli öfkeli kılmıştır ve sadece Erdoğan'a ve AKP'ye mahsus bir nefret değildir. Devrim mücadelesinde düşen devrimcilerin cenazelerinin cemevlerinden kaldırılıyor olması rejimin her zaman gündeminde olmuştur. Bu vesileyle Aleviler sürekli tehdit edilmişler, devlet terörü

uygulanarak devrimcilerden yalıtılmaya çalışılmışlardır.

Sistemin kendi çizdiği sınırlara, kendi kalıplarına sığdıramadığı durumlarda Aleviler için belirlediği tek ölçü bir tabut genişliğidir. Haziran günlerinden bu yana camiye ayakbaşıyla girdiler yalanını dilinden düşürmeyen Erdoğan'ın, A'dan Z'ye terör estirme görevi verdiği polislerin Okmeydanı'nda cemevine kurşunla girmesinin başkaca bir nedeni yoktur.

Gericilerin zulüm ortaklığına karşı 2 Temmuz'a!

Alevilere yönelik baskı oldukça kapsamlıdır. Devletin tüm birimlerinde, kamu kuruluşlarında yapılan fişlemeler en çok da Aleviler'i vurmakta, imam hatiplere dönüştürülen okullar ve gerici eğitim sistemi yoluyla Aleviler de hedeflenmektedir. Ancak bu yılki 2 Temmuz, sadece bu topraklarda yaşananlardan kaynaklı değil, yanı başımızda Irak ve bilhassa Suriye'de yaşananlardan kaynaklı da Aleviler'in duyarlılığını arttırmaktadır.

AKP'nin her türlü desteği verdiği canilerin hedefinde olan mezhep bellidir. Gericilerin içerde ve dışarda ortaklaştığı düşmanlardan biride Aleviler'dir. Tüm bunlar bu sene gerçekleşecek 2 Temmuz anmalarını önemli hale getirmektedir. Fakat bu yükümlülük sadece Aleviler'in değil, her mezhep ve milliyetten işçi ve emekçilerin omuzlarındadır. Sivas Katliamı'nı unutturmamak, Suriye ve Irak'ta gerçekleşen benzeri katliamlara, emperyalistlere, işbirlikçilerine ve onların bölgesel politikalarına da karşı durmayı gerektirmektedir.

2 Temmuz Katliamı'nı anma eylemlerinde, gericiler ve sermaye devletinden içerde yaptıklarının yanı sıra, Ortadoğu'da birlikte sorumlusu oldukları vahşetin de hesabı sorulmalıdır. Çünkü dün Sivas'ta yakanlar, bugün Irak ve Suriye'de yine birlikte kan dökmetedirler.

iki devrim

1. emperyalist paylaşım savaşı 1917 yılında tüm vahşetiyle sürmekteydi. Dönemin II. Enternasyonal'e bağlı sosyal demokrat işçi partilerinin utanç verici bir duruma düşerek kendi burjuvazilerinin saflarında yer alması, işçi hareketinin ayrışmasını hızlandırmış, devrimci bir işçi hareketinin gelişmesinin yolunu da açmıştı. Bu gelişmenin örgütsel ayrışmayı da hızlandırması kaçınılmazdı.

1880'li yılların başında Johann Philipp Becker'e yazdığı bir mektupta Engels, "kanımca eski parti bütün geçmiş organizasyonlarıyla bitmiş gözüküyor" saptamasını yapar. 10 Aralık 1879'da August Bebel'e yazdığı mektupta ise, partinin geleceğiyle ilgili kaygılarını çok açık sözlerle ifade eder. Halihazırdaki Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin bir Avrupa savaşı göreceğine inanmadığını belirten Engels, "böyle bir savaş, bizim için en büyük talihsizlik olacak" der ve bunun hareketi yirmi yıl geriye atabileceğinin altını çizer. Buna bağlı olarak ilginç bir noktaya da işaret eder: "Bunun sonunda doğacak olan yeni parti bütün Avrupa ülkelerinde, her yerde, hareketin önünde engel oluşturan bir yığın tereddüt ve dar kafalılıktan sıyrılarak, kurtularak çıkacaktır..."

Nitekim II. Enternasyonal'in çöküşünden sonra kurulan genç komünist partilerin sosyal şovenizmden arınmış, enternasyonalizmi temel alan, proletarya devrimi stratejisini benimseyen nitelikte olmaları, Engels'in 'kahince' sözlerini doğrulayacaktır.

Ekim Devrimi: İnsanlık tarihinde yeni bir başlangıç

Emperyalist savaşın işçi sınıfı ve emekçiler başta olmak üzere toplumsal sınıfların geniş katmanları üzerinde yarattığı moral yıkım ve felaketler giderek öfkeye dönüştü ve barış talebi kitlesel eylemlerle ifade edilmeye başlandı.

"Savaş öylesine bir buhran yarattı, halkın maddi ve moral gücünü öylesine gerdi, mevcut sosyal düzene öylesine ağır darbeler indirdi ki, insanlık şu seçim karşısında bulunuyor: Mahvolmak ya da daha üstün bir üretim biçimine, mümkün olduğu ölçüde hızlı ve köklü biçimde geçebilmek için geleceğini en devrimci sınıfa emanet etmek." (Lenin: **Yaklaşan felaket ve önleminin yolları**, *Eserler Cilt 25. syf. 375*)

Rusya'da 1917'de gerçekleşen Şubat Devrimi'nin de etkisiyle, enternasyonal işçi hareketi güçlendi. Ancak savaş karşıtı kitlesel eylemler, emperyalist savaşın bütün vahşetiyle sürmesini durduramıyordu. Sadece Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi RSDİP (Bolşevik) savaşa ve kapitalist köleliğe karşı, barış, özgürlük, ekmek ve toprak talebini yükseltti. Devrimci programıyla mücadeleye yol gösteren Bolşevikler, işçi

sınıfı önderliğinde, emekçi köylü kitleleriyle ittifak yaparak, Şubat'ta başlayan burjuva-demokratik süreci sosyalist devrimin zaferiyle taçlandırıdılar. 7 Kasım 1917'de Kerenski başkanlığındaki geçici hükümeti yıkan Bolşevikler, sosyalist devrimi gerçekleştirerek devrimci iktidarı, proletarya diktatörlüğünü kuruyordu.

Rusya'da işçi sınıfı önderliğinde devrimin zafer kazanması iki temel koşul tarafından belirleniyordu:

Birincisi; Rusya emperyalist sistemin en zayıf halkasını, bütün çelişkilerin yoğunlaştığı düğüm noktasını oluşturmaktaydı. Kendine özgü ekonomik sömürü biçimlerinin eklemlenışı, işçi sınıfını sömüren hakim kapitalist üretim ilişkilerinin yanı sıra, köylü kitlelerini sömüren büyük toprak sahiplerinin Ortaçağ feodal üretim ilişkileri... Öte yandan onlarca ulus ve azınlıklara mensup halklar için bir hapisane olan Rusya, aynı zamanda politik üst yapıdaki despotizm ve Çar ailesinin egemenliği... Tüm bunlar sınıf çelişkilerini en üst boyutta yansıtıyordu. Tarihsel olarak ortaya çıkmış, emperyalist savaşla birlikte derinleşen bu farklı içerik ve boyuttaki çatışmalar, Rusya'yı kaçınılmaz olarak devrimci bir çözüme yöneltiyordu. Sınıf çelişkilerindeki bu objektif gelişme, gerçek bir devrimci durumu ortaya çıkarmıştı.

İkinci olarak; sadece Rusya'da devrimci sınıf mücadelesinin ateşinde, 1905 ve 1917 Şubat devrimlerinde sınanmış, marksist-leninist teoriyle donanmış işçi sınıfının devrimci bir partisi vardı. Bolşevikler proletaryanın, yoksul köylü kitlelerinin, ezilen ulus ve azınlıkların politik hareketlerini emperyalist savaşa karşı birleşik/devrimci sosyalist bir akıma dönüştürerek iktidara el koyabildi. Ekim Devrimi Rusya'da kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin egemenliğine son vererek, kapitalist/emperyalist sisteme en ağır darbeyi vurdu. Bu aynı zamanda insanlık tarihinde yeni bir dönemin başlangıcıydı.

Devrimlerin tarihinde yeni nitelik

Burjuva devrim tarih yazımı, Ekim Devrimi'nin insanlık tarihinde, geçmiş burjuva devrimleriyle kıyaslandığında, yeni olan niteliğini görmezlikten gelerek "Rusya'ya özgün bir fenomen" olarak değerlendirirler. Sadece yarattığı toplumsal-siyasal sarsıntıyı boyutunda değil, Ekim Devrimi, farklı temel özelliklere sahip yeni bir niteliksel sıçramaya da işaret eder. Bu niteliksel ayrıma vurgu yapmamak, yeni devrimler çağı sorununda sadece burjuva önyargıları güçlendirir. Özetle ayırım noktalarına bakıldığında:

Birincisi; burjuva devrimleri feodal siyasal-toplumsal egemenliğe karşı "Özgürlük, eşitlik ve kardeşlik!" sloganıyla ilerici konumda olan burjuva sınıfı iktidara taşıyor, fakat büyük emekçi kitleler üzerinde sömürü ve baskı sistemi kat kat artarak pekiyor. Ekim Devrimi ile birlikte ilk kez bir sömürücü sınıf yerine diğer bir sömürücü sınıf değil, tersine sömürücü sınıf ve onun iktidarını tasfiye ederek uzlaşmaz sınıf çelişkileri tarafından biçimlenmiş insanlık tarihine yeni bir kurtuluş perspektifi, sınıfsız, sömürsüz, sosyalist topluma geçiş sürecini başlatmıştır.

İkincisi; geçmiş bütün burjuva devrimleri ayrıcalıklı bir azınlığı iktidara taşıyor ve devrimin esas itici gücü olan büyük halk kitlesi ise, elde edilen kazanımlardan yoksun bırakılırdı. Ekim Devrimi yeni bir devlet tipi - proletarya diktatörlüğü- yaratarak, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün ezilen, sömürülen kitleleri, yazgısını eline alan esas güç konumuna yükseltti. Sovyet iktidar organları emekçilerin doğrudan devlet yönetimine katılımını sağlayarak, insanlık tarihinde devrimci demokrasi bağlamında o güne kadar yaşanmayan bir dönüşümü başlattı.

iki sonuç

A. Eren

Üçüncüsü; burjuva devrimleri diğer ezilen ulus ve halklara kurtuluş yolunu göstermek bir yana, burjuvazinin aşırı kâr hırsı, ilkel sermaye birikiminin bütün yöntem ve araçlarını acımasız bir şekilde uygulamıştır. Özellikle Avrupa dışında kalan halklar köleleştirilerek katmerli bir sömürü sisteminin cenderesine çekilmiştir. Buna karşın Ekim Devrimi, iktidarı elinde tutan yeni toplumsal güçle -işçi sınıfı-halkların, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini birleştirerek, ezilen ve sömürgeleştirilmiş bu halklara kölelikten kurtuluşun yolunu göstermiştir. Ekim Devrimi'nin açtığı yol, emperyalist sömürgecilğe karşı halkların ulusal kurtuluş mücadelesi çağını başlatmıştır.

Dördüncüsü; zaferi kazanan burjuvazi, diğer sömürücü sınıflar gibi çıkarlarını korumak, savunmak adına savaşı meşru bir araç olarak her dönemde kullanmıştır. Sömürge ve yağma savaşlarına girişen burjuvazi, halkların kurtuluş mücadelelerine karşı da gerici savaşlar icra etmiştir. Ekim Devrimi ise, halkların barışı ve savaşa karşı mücadele bayrağını yükselterek, emperyalist burjuvazinin gerici savaşlarına nasıl son verileceğinin yolunu da göstermiştir. Savaşa karşı gerçek çözümün uzlaşmalar veya sömürücü sınıflar arasındaki pazarlıklarda değil, toplumsal bir devrimin gücünde olduğunu, yaşanan bu pratik deneyim göstermiştir. Nitekim Ekim Devrimi, bu yeni niteliksel farklılıklarından dolayı, emperyalist burjuvazinin abluka, şantaj ve "haçlı seferlerine" karşı kendini savunabilmiş ve bu ateşin çemberinden zaferle çıkmıştır.

Aynı süreçte kazanılamayan Alman Kasım Devrimi ile bu savaş ve devrim süreci içinde başarı sağlayan, fakat yenilen Macaristan Devrimi, Büyük Ekim Devrimi ile karşılaştırıldığında, bugün için de güncel dersler içermeleri bakımından irdelenmesi gerekmektedir.

Macaristan'da burjuva demokratik devrim

Macaristan 1867 yılından itibaren Avusturya'nın küçük partneri olarak Slav halklarının zenginliklerinin yağmalanmasında ve uzun dönem baskı altında tutulmasında etkili rol oynadı. Habsburg İmparatorluğu'nun dağılması sonucunda Macaristan büyük burjuvazisinin toplumdaki geleneksel konumu darbe yemiş ve hızlı bir şekilde politik etkisini yitirmiştir. Ekim 1918'de birçok ulus Avusturya-Macaristan monarşisinden koptuklarını duyurmuştur. Macaristan'da yaygın bir şekilde monarşi karşıtı ve anti-feodal kitlesel gösteriler yaşanmaya başlanmıştır. Gösteriler, işçilerin politik grevleri, askerlerin başkaldırıları toplumun gündemine oturmuştur.

30 Ekim'de silahlı işçi kitleleri ve askerler, başkent Budapeşte'nin stratejik konumdaki merkezlerine el koyarak bağımsız bir Macaristan Cumhuriyeti'nin ilan

edilmesi talebini yükseltirler. Bu dev kitle eylemleri sonucunda, 16 Kasım 1918'de Cumhuriyet ilan edildi. Yeni cumhuriyetin hükümeti, sosyal demokratların da içinde yer aldığı üç partili bir koalisyon tarafından oluşturuldu. Burjuvazinin bazı kesimleri, liberal toprak sahipleri ve sosyal demokratlar tarafından kurulan koalisyon, iki sınıfı -işçi sınıfıyla burjuvazinin- desteğini kazanarak, yükseltilecek demokratik-sosyal dönüşümleri uygulayacağı vaadinde bulunuyordu.

Hükümetin yeni programı uygulaması bir hayaldi ve hükümet, kısa sürede gelişen devrimci dalga karşısında yönetemez duruma düştü. Bu duruma karşı işçi sınıfı başta olmak üzere, toplumun emekçi kesimleri içinde müthiş bir devrimci dalga gelişti. İşçilerin, ekmek, barış ve özgürlük taleplerini karşılayacak durumda olmayan koalisyon hükümeti, kısa sürede meşruiyetini yitirdi. Yoksul köylüler hükümetin toprak reformuna dair aldatıcı vaatlerine karşın, fiili olarak büyük toprak sahiplerinin mülkiyetine el koydular. Toprak işgal eylemleri meşru bir şekilde diğer toplumsal katmanların dayanışma ve desteğini de alarak yaygınlaştı. Devrimin itici güçleri pratikte sorunlara çözüm yolunu göstermiş bulunmaktaydı. Koalisyon hükümetinin kısa süre içinde düşürülmesinin esas nedeni işçi sınıfının açık tutum olarak, başkaldırmasıydı.

Macaristan Sosyal Demokrasi Partisi (MSDP) 1918 yılında kendiliğinden gelişen işçi sınıfının grev ve eylemlerine karşı takındığı olumsuz tutumdan ve koalisyon hükümeti içindeki politik konumu dolayısıyla, emekçi kitleler içindeki etkisini önemli ölçüde kaybetmiş bulunuyordu.

Ekim Devrimi'nin zaferinin duyulmasının ardından işçi sınıfı içinde dayanışma eylemleri çığ gibi büyüdü. Bu eylemlerin doruk noktasını Avusturya-Macaristan'ı kapsayan ve doğrudan yerli iç monarşiye karşı gelişen kitlesel grevler oluşturdu. Sosyal demokrat parti yönetimi bu devrimci işçi hareketini geleneksel taleplerle -eşit ve genel seçim hakkı- sınırlayıp paralyze etme çabası gütse de pek başarılı olamadı. Tersine bu gelişme sosyal demokrat parti içinde bir ayrışmaya yol açtı. Özellikle fabrika işçi komiteleri devrimci yeni

örgütler kurdular.

1918 yılı Haziran'ından itibaren Macaristan genelinde kendiliğinden işçi konseyleri oluştu. Ekim ayında Budapeşte Asker Konseyi'nin kuruluşu ilan edildi. Burjuva cumhuriyetin yıkılışından birkaç ay sonra işçi ve asker konseyleri ne yazık ki, hala merkezi bir örgütten yoksundu. 1918 Kasım'ının sonunda, başında Bela Kun'un bulunduğu ve Sovyetler Birliği'nden geri dönen devrimciler, Macaristan Komünist Partisi'ni (MKP) kurdu. Almanya Komünist Partisi gibi MKP de, devrimci durumun toplumsal yaşamı belirlediği bir süreçte doğdu. Yani parti kendisini ayaklanmış devrimci bir kitlenin dalgaları üzerinde buldu. Bu süreç, partinin geç kalmış doğumu olarak da nitelendirilebilir.

Partinin kitleler üzerindeki etkisi, devrim öncesi sistematik bir ajitasyon/propaganda faaliyeti ve örgütlenmesine dayanmıyordu. Dolayısıyla yeni kurulan parti bu somut devrimci durumda kendisini pratikte ispatlamak zorundaydı. Kuruluşundan hemen sonra parti, burjuva hükümetin yıkılmasını ve sosyalist bir cumhuriyetin kuruluşunu stratejik amaç olarak saptadı, bunu kitlelere taşıdı ve propagandasını yaptı.

MKP'nin işçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde artan etkisine paralel olarak, sosyal demokrat parti önemli oranda kitle tabanı kaybediyordu. Burjuvazi ve sosyal demokratların sağcı kesimi bu gelişmeyi baltalamaya çalıştı. Fakat MKP önderliğine karşı geliştirilen anti-komünist propaganda ve merkez komitesinin 20-21 Şubat 1919'ta tutuklanarak devrimci gelişmenin önünü kesme çabası sonuçsuz kaldı.

Emperyalist savaşın galiplerinin güdümündeki Macar burjuvazisi, programında toprak talebinin karşılanacağı belirtildiği için, koalisyon hükümetinden istifa etti. Sağ sosyal demokratların hükümeti tek başına yönetme çabası sonuç vermeyince, Eugen Varga gibi sol sosyal demokratlar, komünistlerle ittifak kurulmasında ısrar ettiler. Sosyal demokrat partinin başka bir olanağı kalmamıştı. MKP'ye sunulan koalisyon ortaklığı, Bela Kun tarafında kabul görür. MKP'nin hazırladığı ve Bolşevik devrimine dayanan devrimci

program, sosyal demokratlar tarafından itirazsız kabul edilir. Sosyal demokratlar bu birleşmeyle işçi sınıfı içinde kaybolan etkilerini geri kazanmak amacını güdüyordu. Mart 1919'da, yani burjuva hükümetin istifa ettiği gün iki partinin birleşmesiyle "Macaristan Sosyalist Partisi"nin kuruluşu ilan edildi.

Macaristan Sovyet Cumhuriyeti: Tarihte ilk silahsız devrim

İşçi-asker konseylerinin iktidarı silahsız ele geçirmesinin karakteristik özelliği, Karolyi hükümetinin herhangi bir direniş göstermeden yönetimi bırakmasıydı. Zira hükümet Macaristan'a dayatılan emperyalist talepleri yerine getirme sorumluluğu altına girmekten kaçınıırken, burjuvazi ve büyük toprak sahipleri ise proletaryanın iktidara el koymasını, Macaristan'ın bölünmesi anlamına gelen bu taleplerin geri alınmasına karşı bir tehdit unsuru olarak kullanmayı amaçlıyordu. Emperyalist burjuvazinin devrim, işçi-asker konseyi söz konusu olduğunda, kendi aralarındaki çelişki ve çatışmaları bir kenara itecekleri ve burjuva sınıf içgüdüünün öne çıkacağı tarihsel bir gerçek olarak bilinmekteydi.

Bütün bu iç ve dış tehditlere karşın, komünistler ve sosyal demokratlar tarafından kurulan yeni hükümet, kısa süre içinde önemli siyasi ve ekonomik uygulamaları hayata geçirdi. Örneğin konsey iktidarının ikinci gününden itibaren şu önlemler gerçekleştirildi:

1. Bankalar ve diğer bütün finans kurumları kamulaştırıldı.

2. Sanayinin tümü kamulaştırılarak işçi komitelerinin kontrolüne verildi.

3. Büyük toprak sahiplerinin mülkiyetine el konularak devlet mülkiyetine dönüştürüldü.

4. Yönetim organları, devlet kurumları Paris Komünü örneği alınarak yeniden yapılandı.

Burjuva mahkemeleri yerine, işçi mahkemeleri oluşturuldu. Yasama, yargı ve yürütme ayırımına son verilerek, bütün sorumluluk konseylerin elinde toplandı. Ne yazık ki, polis aygıtı dağıtılmadı. Oysa Paris Komünü'nün ilk eylemi polis mekanizmasını dağıtmak olmuştu.

133 gün süren işçi ve asker konseyi iktidarı altında eğitim ve kültürel alanda da köklü dönüşümler sağlandı. Karşı-devrim bu süreçte gizli faaliyetini, emperyalist güçlerin desteğini alarak sürdürdü ve bu sürede "İşçi-Asker Konseyi" iktidarını devirme stratejisini pratiğe geçirme olanağı buldu. 1 Ağustos 1918'de emperyalist ittifakın saldırısı sonucunda Macaristan işçi-asker konseyleri yenilgiye uğratıldı.

Kendisini savunmayan devrim, devrim değildir -ya da yenilginin nedenleri-

Macar İşçi-Asker Konseyi yönetiminin yıkılmasında belirleyici etken Çekoslovakya, Romanya, Yugoslavya, Fransız askeri gücünden oluşan ve sayıları 200 bini bulan orduların emperyalist saldırısı oldu. Emperyalist saldırıya paralel olarak uygulanan ekonomik ambargo ve diplomatik savaş, genç iktidarın kendi iç zaaflarıyla da birleşince, yenilginin önü açılmış oldu. İşçi-Asker Konseyi yönetiminin içte karşı-devrimci güçlerin tasfiyesini amaçlayan kararlı bir mücadele yürütememiş olması da, yenilgiye yol açan temel etmenlerden biri olmuştur.

Komünistlerle sosyal demokratların koalisyonu olan Konsey Hükümeti, iç bütünlükten uzaktı. Nitekim ilk andan itibaren uygulanan ekonomik-toplumsal programlara ilişkin ideolojik-politik ayrılıklar ve iç

çatışmalar ortaya çıkmaya başladı. Bu derin programatik, ideolojik ve politik farklılıklar birleşme süreci içinde sadece geçici olarak ertelendi, başka bir deyimle üstü örtüldü. Zira komünistlerle sosyal demokratların programları, gerçekte birbirine zıttır.

Birleşmenin temelini oluşturan karar metninde, iki partinin (Macaristan SDP ve MKP) kendi örgütlerini dağıtarak yeni örgütler oluşturulması öngörülmesine karşın, sosyal demokrat parti geleneksel örgütlerini pratikte korudu. Sendika aygıtları, komünistlerin örgütlemelerini kelimenin tam anlamıyla yuttular. Yani sosyal demokrasinin (burjuvazinin) kurumlaşmış örgütlenmeleri korunurken, komünistler (işçi sınıfı) örgütlenmelerini dağıttılar.

Komünistlerin bağımsız örgütlerini dağıtmaları intihar anlamına geliyordu. Komünist politikanın temel ilkelerine aykırı olan bu adımın tek bir açıklaması olabiliirdi; sosyal demokratların birleşme sürecinde Bela Kun tarafından önerilen bütün taleplerin kabulü ve ülkedeki somut koşulların ürünü olan hızlı pratik-politik gelişmelerin yarattığı iyimserlik...

Komünistlerin ciddi hatalarından biri, konsey hükümeti içinde kilit görevlere sosyal demokratların atanmasına razı olmaları; örneğin 17 sosyal demokrat komişere karşın, atanan 14 halk komiserinin çoğu etkili görevlerde bulunmamaktaydı. Sadece Bela Kun (dışişlerinden sorumlu halk komiseri) önemli bir görev üstlenmiş bulunuyordu. Burjuva devletin polis aygıtının dağıtılmasını engellemekle yetinmeyen sosyal demokratlar, eski burjuva idari kurumların dağıtılmasına da karşı çıktılar. Nitekim yeni iktidarın yarattığı kurumlara paralel, eski yönetim aygıtı da varlığını sürdürmekteydi. Yani eski devlet aygıtının temel kurumları ile işçi-asker konseyleri arasında mücadele devam ediyordu.

Yeni kurulan MKP hükümetle özdeşleşen, işçi sınıfının bağımsız devrimci partisini yansıtan bir çizgi izliyordu. Buna karşı sosyal demokratlar eski parti örgütlerini korurken, MKP'nin bağımsız bir politik çizgi geliştirecek parti organlarından yoksun kalması, pratikteki etkisini sınırlıyordu. Ne yazık ki, MKP içinde parti yönetimini sosyal demokratların bu ikiyüzlü, oportünist politikalarına karşı uyarıcı tepkiler ciddiye alınmadı ve bu tepki sürekli bastırıldı. MKP'nin kararsız tutumundan cesaret alan sosyal demokratlar ise, taleplerini daha açıktan formüle etmeye başladılar.

Ekim Devrimi'nin zaferini garantileyen ve işçi sınıfı ile yoksul köylü emekçileri arasındaki ittifakı güçlendiren esas etken, Lenin'in ilk uygulaması olan, yoksul köylülerin toprak taleplerinin bir kararnameyle yerine getirilmesi idi. Macaristan Sovyet hükümeti ise, köylülerin fiili olarak işgal ettikleri topraklara -ki, bu devrimin başarı sağlamanın en önemli dayanaklarından biriydi- bile el koymamış ve yoksul köylülüğün bu yöndeki taleplerini ihmal etmiştir. Oysa yoksul köylülerin beklentisinin karşılanması, ettikleri toprakların "efendisi" olduklarının resmi ilanı, devrimin en önemli kitlesele dayanağının oluşturulmasını teminatı olacaktı.

Yoksul köylülerin toprak talebinin karşılanmaması, Macar Sovyet iktidarının kitlesele desteğinin erozyona uğramasında önemli bir rol oynamıştır. Bu tarihi hatadan dolayı Macaristan'da karşı devrimin galip gelmesini sağlayan koşullar oluşmuştur. Nitekim bu süreçte kurulan "Sendika hükümeti" karşı devrimin zaferine kapı açan bir işlev gördü.

Tam bu aşamada karşı-devrim, bütün gücüyle Macar Sovyet iktidarına savaş açtı. Komünistlere karşı başlatılan terör sonucunda 5 bin devrimci katledilirken, 80 bini zindanlara atıldı ve 100 bin kişi Macaristan'ı terk

etmek zorunda kaldı. Bela Kun yokluğunda ölümüne mahkum edildi. General Horthy önderliğindeki monarşist rejim örgütlü işçi hareketini tasfiye ederek, sendikaların varlığına son verdi. İşçiler rejim tarafından kurulan Hristiyan sendikalara üye olmaya zorlandı.

Yenilgiden sonra işçi sınıfı önderlikten yoksun kalmıştı. Zira geri kalan parti kadroları yurtdışına çıkmıştı. Sosyal demokrat parti üyeleri ve sempatanları da bu beyaz terör altında ezilirken, partinin yönetimi yeni rejime boyun eğiyordu. Karşı-devrim tarihsel sınıf kınıyla acımasız bir savaş yürütüyordu. Kendini savunmayı, korumayı bilmeyen, yenilmiş burjuva güçlerin tasfiyesi mücadelesinde kararsız kalan bir devrim, karşı devrimin on kat artan şiddetiyle boğulur. Devrimler tarihi bunu defalarca göstermiştir. Yarım kalan her devrim, karşı-devrimin vahşi saldırısına maruz kalır.

Komintern Macaristan deneyimini neden önemsediydi?

Macaristan devriminin yenilgisi, Avrupa işçi hareketi ve Ekim Devrimi için önemli bir kayıptı. Batı Avrupa bir ön cephe devrimini kaybederken, Bolşevikler bu devrimci süreçte tek başlarına kalıyordu. 1919'da yeni kurulan Komünist Enternasyonal, devrimin yenilgisine yol açan esas nedenlerin MKP'nin izlediği stratejik-taktik hatalardan kaynaklandığı saptamasını yaparak, Macaristan devrimi deneyimi üzerinde titizlikle durdu. Zira burada işlenen politik hatalar sadece Macaristan ile sınırlı olmayıp, işçi hareketi içinde bir akımı yansıttığı üzerinde duruldu. Devrimci mücadelenin sorunlarına yaklaşımda "sol radikaller" olarak tanımlanan bu akım Komintern açısından, işçi sınıfı hareketinin başarı sağlması önünde engel oluşturmaktaydı.

Macar deneyimini değerlendiren Komintern şu tespiti yaptı: "Hiç bir komünistin Macaristan Konsey Cumhuriyeti'nin derslerini unutmaması gerekiyor. Macar komünistlerinin "sol" olarak adlandırılan sosyal demokratlarla birleşmesi proletaryaya pahalıya mal oldu."

Lenin'in "Sol Komünizm" kitabı da, Macar devriminin sergilediği zaafların değerlendirmesini kapsar.

MKP'nin birleşme sürecinde kendi örgütlerini dağıtmasını büyük bir tarihsel hata olarak değerlendiren Komintern, proletarya devriminin, bağımsız devrimci bir işçi partisi olmadan zafer kazanacağı savlarını şiddetle mahkum eder. Sınıflar, varlığını sürdürdüğü sürece proletaryanın bağımsız partisi vazgeçilmezdir...

Lenin de, Macar devriminin yenilgisine yol açan en büyük zaafların sosyal demokratlarla yapılan birleşme olduğunu söyler. Saflarda reformistler, menşevikler olduğunda proleter bir devrimin başarı sağlması, ayakta kalması olanaklı değildir. Rusya ve Macaristan deneyimi bunu açıkça gözler önüne sermiştir.

Almanya'da Kasım Devrimi ve Macaristan devriminin yenilmesinin en önemli nedeni, sınıflar mücadelesinde sınılanmış, ideolojik, politik ve örgütsel olarak bağımsız ve sadece işçi sınıfı içinde değil, diğer emekçi katmanlar içinde de etkili olan, devrimci öncü partinin olmamasıdır. Diğer taraftan Ekim Devrimi de göstermiştir ki, savaş ve emperyalist saldırı ve kuşatmaya karşın, Lenin önderliğindeki bir Bolşevik Partisi proletarya devriminin zafer sağlamanın olmazsa olmaz koşulu olmuştur. Güncel mücadele açısından da zengin dersler içeren iki devrim, iki sonuç...

Emperyalizmin gerici din savaşları ve hedef şaşırtma hesapları

Kapitalist sistemin krizi derinleşerek sürüyor. Kapitalizm içine girdiği krizi aşmak için içeride işçi ücretlerinin düşürülmesinden çalışma koşullarının ağırlaştırılmasına, esnek çalışma ve taşeronlaştırmanın yaygınlaştırılmasından eğitim ve sağlık alanındaki saldırılara, bu saldırıları dışarıda ise ülke işgalleri, yağma savaşları ve silahlanma çılgınlığı tamamlamaktadır. İç ve dış politikadaki gerici saldırgan uygulamalar, bir madalyonun ikiyüzlü gibi birbirini tamamlamaktadır. Emperyalist politikalara karşı mücadelede doğal olarak, madalyonun bu ikiyüzünü dikkate alarak sürdürülürse, birleştirici ve sonuç alıcı olabilir.

Emperyalist merkezler, derinleşen krizlerini daha çok militarizm yoluna, demek oluyor ki daha çok bataklığa saplanarak, çözüm bulacakları yalanını yaydılar. Hatırlanacağı üzere bu yalanlarına 'sol'-liberal, muhafazakar dinci-milietçi satılık kalem erbabına kadar uzanan kesimlerden oldukça geniş bir destek buldular. İran krizi, Libya, Mali işgali, Suriye ve Ukrayna'da kışkırtılan gerici iç savaşlar bu umutsuz çabaların sonucu olarak gerçekleştirildiler.

Ancak, NATO ve patronu ABD emperyalizmi etrafında sıralanan emperyalist haydutların derinleştirilen militarist politikaları krize çözüm olmaktan çok, bumerang gibi sahibini vuran bir silaha dönüştü. Emperyalist saldırganlığın suç örgütü BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun'un, IŞİD çetelerinin Musul işgalinden sonra yaptığı 'şok halindeyim' açıklaması ucuz demagoji olmanın ötesinde, işledikleri suçların bölgede IŞİD gibi bir ölüm makinasına ebelik yapmasına tanıklık etmenin ve işledikleri suçlar karşısındaki utançlarını sergiliyordu. IŞİD'e gayri-meşru çocuk muamelesi yaparak, onu cami avlusuna bırakarak bu beladan kurtulma çabalarının arkasında tam da bu utanmazlık vardır. Dün aynı sehtekarlığı Afganistan'da kanatları altında büyüttükleri Taliban ve El-Kaide'ye karşı da yapmışlardı.

"ABD Irak'taki krize yönelmek için özel sorumluluğa sahip"

Almanya Başbakanı Angela Merkel, 'ABD'nin Irak'taki krize yönelmek için özel bir sorumluluğa sahip' olduğunu veya, İngiltere Başbakanı David Cameron'nun, "Bunun bizimle hiçbir ilgisi olmadığı ya da bizi etkilemediğini düşünen insanlara sesleniyorum: Etkileyecektir" derlerken, emperyalist haydutların kanlı sorumluluklarına işaret ediyorlardı. Her birisi bir diğerini bu suçun asıl faaili olarak ilan etseler de, bölgemizde yaşanan ve giderek bir insanlık trajedisine dönüşen suç ve sorunların kaynağında kapitalist-emperyalist sistemin olduğu gerçeğinin itirafı olmuştur.

Bölgeyi işgal ederek yağma savaşlarıyla ülkeleri ve bölgeyi iyice istikrarsızlığa, yönetim boşluklarına sürükleyen emperyalist haydutlar, bölge halklarını on yıldır süren gerici iç savaşların girdabına attılar. Kanatları altında besledikleri IŞİD gibi ölüm

makinalarını bölge halklarının başına bela ettiler. Kitleli katliamlarla bölge halklarını doğup büyüdükleri toprakları terke zorlayarak, bu çetelere alan açtılar. Sonuç olarak, hiçbir ekonomik, siyasal, kültürel programı olmayan bu ölüm makinalarını ülkelerin başlarına bela ettiler.

Bununla da yetinmeyen emperyalist haydutlar yarattıkları canavara karşı, bölgenin gerici devletlerini de yanlarına alarak, Irak'ta başlayan yangını bölgede yaygınlaştırmak için daha kapsamlı bir militarist politikayı devreye soktular. Başını ABD emperyalizminin çektiği emperyalist blokla mollaların İran'ı, bölgesel gerici iç savaşları yaygınlaştırmak için IŞİD'i bahane ederek din savaşlarını bütün bölgeye yayacaklar.

Bu bir kader değildir; yol bellidir!

Halkları birbirine kırdırmanın aracı olan gerici iç savaşta bölgenin gerici güçleri de, emperyalist efendilerinin yedeğinde ganimet edinmenin hesaplarını yapıyorlar. Bu aşağılık amaçları için hiçbir çılgınlıktan geri kalmayacaklar. Çünkü düşmanlarıyla (!) gerici din savaşlarını yaymak için kolkola giren İran'ın mollalar rejimi bu durumun eşsiz örneğini sergiliyor. Türk burjuva hükümetinin sözcüsü Hüseyin Çelik de 'kendi' Kürt'ünü görmezlikten gelip, Kürt halkının en haklı taleplerine karşı şovenizm zehrini kusarken aynı iğrençlikle Güney Kürtlerinin kendi devletini kurma hakkının olduğunu açıklarken, aynı gerici hesapları yapıyordu. IŞİD ve benzeri ölüm makinalarının müttefiği olan Erdoğan hükümetinin sözcüsü bu açıklama ile, Irak'ın olası bölünmesinde İran Şii eksenine karşı, Kürtler'i yanlarına çekerek Sunni cepheyi genişletmenin hesabını yapıyor. Onlar bu gerici politikaları ile mezhep çatışmalarını da provoke edip kızıştırarak, öncelikle Türkiye'de olmak üzere bölgede yükselen ve yükselecek olan halk hareketinin, devrimci çözümün yolunu kapatmayı amaçlıyorlar.

Diğer yandan kimi gerici, emperyalist haydutların yağma ve talan politikalarından çıkar uman Kürt politikacıları da, bu yangından halkların ve bölgenin yıkımı pahasına parsa kapma hesaplarını yapıyorlar. Emperyalist burjuvazinin gerici politikalarına teşne

soldan dönme, burjuva medyada köşe kapmış devşirmeler de bölgenin barışa ancak alt kimliklerin sorunlarını çözüp 'demokratikleşerek' ulaşılabileceği aldatmacasını yayıyorlar. Sorunların kaynağı olan kapitalizmi tasfiye edip, emperyalist bağımlılık ilişkilerini koparmadan sorunların çözüleceği hayalini diri tutmak için uğraşıyorlar. Bu kalem erbapları da çok iyi biliyorlar ki, emperyalist güçler de BOP projesiyle aynı ulvi(!) amaçlar uğruna bölgeyi ateş çemberine attılar.

Bölgeyi ateş çemberine atan emperyalist haydutlar, bu saldırılarını da 'tarihin sonu' gibi gerici bir teoriye dayandırıyorlardı. Buna göre, sınıflar savaşımı artık demode olmuştu. Kapitalizmin ortaya çıkardığı bir kısım (!) kötülükler de, alt kimliklerden kadın sorununa, inanç sorunundan, çevre ve ulusal sorunlara kadar bir dizi sorunun çözüme kavuşturulması da yine bu sistem içerisinde olacaktı. Sermaye akışkanlığının önündeki engeller tasfiye edilip, enerji ve hammadde kaynaklarının denetimi güvenceye alınarak, velhasıl, nereye kadar olduğu belirsiz ekonomik büyüme sağlanarak insanlık barışı(!) ve mutluluğa(!) nail olacaktı. Dönmelerin de 'sol'dan destek verdikleri bu savların birer zırva olduğu, ödenen acı faturalarla tekrar tekrar doğrulandı. Bölge halklarının payına yıkım, açlık, ölüm, kitleli göç ve emperyalist efendilerinin kapılarından içeriye almadıkları mülteci bir yaşam düştü.

Hiçbir alt kimliğe dayanarak bölgeyi saran ateş çemberinden çıkamayız, tersine olayların da gösterdiği gibi bölge halklarının fiziki ve kültürel yıkımı derinleşerek devam eder. Ateş çemberinden çıkışın yolu, sorunun kaynağı olan kapitalizme ve emperyalizme karşı savaşmaktan geçiyor. Sorunların kaynağı kapitalist sistemin tasfiyesini amaçlayan, anti-kapitalist devrimin başarısı çözüme giden ilk adım olacaktır. Bunun dışında kalan her yol, bölgemizdeki emperyalist-kapitalist yıkımı daha da derinleştirir.

Bölgede kışkırtılan dinsel, mezhepsel, ulusal ve cinsel ayrımcılığa, savaş ve katliamlara karşı ancak işçi sınıfı ve emekçilerin sermayeye karşı savaşınının enternasyonal birliğini günlük mücadele içerisinde sağlayarak durabiliriz. İşçi sınıfı ve emekçilerin ortak devrimci cephesini örerak kapitalist barbarlığı yerle bir edebiliriz.

IŞİD, emperyalistler, gerici rejimler...

Irak-Şam İslam Devleti (IŞİD) çetesinin Musul kentini istila etmesiyle başlayan savaş, derinleşerek yayılıyor. Bir kabus gibi Irak'ın üstüne çöken ve bölgenin geneli için de tehlike oluşturan IŞİD, Musul'dan sonra bazı küçük kentleri de istila etti. Ürdün ve Suudi Arabistan sınırındaki kapıları ele geçirmeye çalışan cihatçı çeteler, Irak'ın en büyük petrol rafinerisinin bulunduğu Beyci kentinin büyük bir kısmını da ele geçirdi.

IŞİD saldırısı karşısında utanç verici bir duruma düşen Irak hükümeti, orduyu seferber ederek istilaya uğrayan veya çetelerin tehdidi altında bulunan bölgelerde denetimi sağlamaya çalışıyor. Bu amaçla belli bölgelere askeri yığınak yapılıyor. Bu arada hem dini hem siyasi liderler tarafından yapılan "orduya katılım" çağrısına yüz binlerce kişinin karşılık verdiği bildirildi. Güçlerini toparlamaya çalışan ordunun, gönüllüler ve desteğini aldığı bazı aşiretlerle birlikte, cihatçı çetelerin istila ettiği bölgeleri kurtarmak için hazırlık yaptığı bildiriliyor.

El Maliki hükümeti, başkent Bağdat'a düzenlenecek olası bir saldırıya karşı da mevzilerini tahkim ediyor. Ancak IŞİD çetesinin başkente saldırmaya değil, Sünni Araplar'ın yaşadığı bölgeleri ele geçirmeye odaklandığı gözleniyor. Cihatçı çetelerin Bağdat'a saldırmayı göze almaları kolay olmasa da, bu yıkıcı savaşın kısa sürede bitmesi olası görünmüyor.

Saddam Hüseyin rejiminin İran'a savaş ilan ettiği 1980'den bu yana yıkıcı savaşların ağır bedelini ödeyen Irak halkları, IŞİD saldırısıyla yeni bir felaketle karşı karşıya kaldı. Nitekim şimdiden yerinden yurdundan edilenlerin sayısı yarım milyonu aştı.

Mezhep değil gericici iktidar savaşı

Emperyalist işgal ordularının 2003'te Bağdat'a girmesinden sonra, Irak'ta etnik, dinsel, mezhepsel çatışmalar kışkırtıldı. Emperyalist/siyonist güçlerin planı olan bu uğursuz kışkırtma, bölge halklarını birbirine kırdırarak köleleştirmeyi hedefliyor. Buna göre etnik, dinsel, mezhepsel parçalanma, İsrail'in ırkçı-siyonist rejimini rahata erdirecek.

Köktendinci cihatçılar, emperyalist/siyonist planın uygulanması için ellerinden geleni yaptılar. Özellikle Irak, Suriye ve Lübnan'da... Nitekim mezhep savaşının başladığı defalarca ilan edildi. Ancak buna rağmen hiçbir yerde halklar birbirini kırmadı. IŞİD saldırısı da direk mezhep savaşı ilan edildi; iddiaya göre Irak'ta Sünnilerle Şiiler savaşa tutuştu.

IŞİD iliklerine kadar mezhepçi, vahşi bir çetedir. İcraatlarıyla, fetvalarıyla, egemen kılmaya çalıştığı zihniyetiyle böyledir. Ama bu vahşi çetenin tüm Sünniler'i temsil ettiği ve onlara zarar vermeyeceği savının gerçekle bir ilgisi yoktur. Bilindiği üzere IŞİD çetelerinin ele geçirdikleri bölgelerde nüfusun ezici çoğunluğu Sünni ve bu bölgelerde ilk gün şeriat ilan edildi. Yani şeriatın ilkel zulmünün bedelini Sünni

emekçiler de ödeyecek. Nitekim evlere baskın düzenleyerek "cihat nikahı" için bekar kız avına çıkan cihatçı çeteler, şimdiden Sünni halka zulmetmeye başladılar.

Bu arada belirtelim ki, IŞİD müftüsü, hükümete bağlı "Şii güvenlik güçleri"nin eş ve kızlarının, militanlar için "helal" olduğuna dair fetva da yayımlamıştı.

IŞİD ve müttefikleri, tabii ki, Sünni egemen sınıflarını temsil ediyorlar. Cihatçılar, Irak'ı emperyalist işgal ordularına teslim eden Saddam Hüseyin'in ordusunun eski subayları ve bazı Sünni Aşiret şeflerinin ortak yürüttüğü saldırının esas hedefi, Sünni Araplar'ın yaşadığı bölgelerde iktidar tekeli kurmak, gerekirse Irak'ı parçalamak veya Bağdat'taki iktidar ve ranttan aldıkları payı daha da büyütme. Bu konularda mutabık kalan bu ilkel/gerici koalisyonun, iç bütünlükten yoksun olduğunu da belirtmek gerek. Yağmaladıkları servetlerin paylaşımı için bu vahşi koalisyonu oluşturan güçlerin kendi aralarında çatışmaları da ihtimal dahilindedir. IŞİD çetelerinin Suriye ve Ürdün'ü kapsayacak bir şeriat devleti kurma planına sahip olması da, soruna dönüştürülebilir. Zira bu planın IŞİD müttefikleri tarafından da benimsenmesi kolay değil.

Vurgulamak gerekiyor ki, bu çatışmanın Sünni emekçilerin sorun ve özelemleriyle bir alakası yoktur. Tersine, IŞİD Sünniler'in de baş belası; zira yıkıcı savaşta Sünni emekçiler de ağır bir bedel ödeyecektir. Genç kız avına çıkan zihniyeti onuruyla ve insanca yaşamak isteyen Sünni emekçilere zulümden başka bir şey sunamaz. Sünni halkın şu veya bu nedenden dolayı IŞİD çetesini desteklemeleri, bu gerçeği hiçbir şekilde değiştirmez.

Katil suç mahallinde..

IŞİD'i terör örgütleri listesine alan ABD emperyalizmi, Suriye'ye karşı savaşı halen çok yönlü destek veriyor. ABD ile bölgedeki Türkiye, Suudi Arabistan, Katar gibi suç ortaklarının çok yönlü desteği olmasaydı IŞİD ve türevlerinin bu kadar güçlenmesi olanaksız olurdu. Ayrıca IŞİD'in yürüttüğü kapsamlı saldırının, Irak hava sahasını kontrol eden ABD ordusunun bilgisi dışında gerçekleşmesi de mümkün değil.

Hal böyleyken Bağdat'a gelen ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, IŞİD'e karşı savaşta destek sunacaklarını söyledi. Güya etnik, dinsel, mezhepsel çatışmaya karşı olduğunu iddia eden Kerry, Irak'ı işgal ederek mezhep çatışmasının tohumlarını eken emperyalist ABD rejiminin temsilcisidir. Nitekim Kerry, IŞİD'le çatışan el Maliki hükümetinin sıkışık durumunu fırsat bilerek, ABD ordusuna yeni ayrıcalıklar koparmakla meşgul oldu.

Katilin suç mahallinde dolaşması misali, IŞİD saldırısından sonra Bağdat'ı ziyaret eden Kerry, Irak'ı harabeye çeviren emperyalist işgalin sorumlularından

birdir. Köktendinci çeteleri Afganistan'da icat eden ABD emperyalizmi, Suriye'ye karşı yürüttükleri "vekalet savaşı"nda kullanmak için 70'i aşkın ülkeden cihatçı devşiren organizasyonun da başını çekenlerden. IŞİD'e karşı savaşmayacağını ilan eden ABD, bu çetenin Irak hükümetini zor duruma düşürmesini istismar ediyor. Ya her yönüyle ABD uşağı bir yönetim ya da Irak'ın üç parçaya ayrılması...

Ortadoğu halklarının başına bela edilen cihatçı gruplar, taşındıkları ilke zihniyetin sonucu olarak mezhep savaşını kışkırtıyorlar. Bununla birlikte IŞİD ve türevleri ilkel ve vahşette sınır tanımasalar da, her yönüyle kapitalist/emperyalist sistemin ürünü ve temsilcileridir aynı zamanda.

Bölgenin gericici rejimleri

Kökten dinci çeteler, ne kadar emperyalistlerin icadı ise, bölgedeki koyu gericiliğin temsilcisi işbirlikçi rejimlerin de icadıdır. Son dönemde Suriye'ye karşı savaşı cihatçılara destek veren halen de vermeye devam eden Türk devleti/AKP iktidarı, Suudi Arabistan, Katar üçlüsü tetikçi cihatçıların devşirilmesi, finansmanı, eğitimi, silahlandırılması ve diğer alanlarda destekleyerek bölgede etkili bir güç haline gelmesini sağladılar.

Koyu gericiliğin bölgedeki bu temsilcileri, yıllardır destekleyip besledikleri cihatçı örgütleri, sonunda terör örgütleri listesine almak zorunda kaldılar. Ancak bu adım, adı geçen devletlerin IŞİD'e verdikleri desteği çekecekleri anlamına gelmiyor. Hatta Musul kentine dönük saldırıyla başlayan sürecin destekleyicisi yine bu aynı güçler olmuştur.

Irak egemenlerinin bir kesimi, emperyalistler ve bölgedeki gericilik odakları IŞİD'i icat ettiler ve bölge halklarının başına musallat ettiler. Şimdi bu aynı güçler, "teröre karşıyız" diye vaazlar veriyorlar. Bu tutum, kaba ikiyüzlülükten başka bir şey değildir.

Emekçilerin çıkış yolu mezhep çatışması değil sınıf çatışması

Köktendincileri üreten kapitalist/emperyalist sistem, emekçi insanı hiçe sayan sömürü, baskı ve kölelik düzenidir. Egemen sınıflar arası iktidar çatışmasının bir yansıması olan etnik, dinsel, mezhepsel parçalanma ve çatışmanın ağır bedelini de emekçiler ödüyor. Bu tür parçalanma ve çatışmaların olduğu yerde, emekçilerin kölelik zincirleri daha da kalınlaşıyor.

Kapitalist toplumda, esas çatışma işçi sınıfı ile burjuvazi arasında yaşanır. Emekçileri bölen etnik, dinsel, mezhepsel çatışmalar ise her zaman kapitalistlerin işine yarar ve onlar tarafından kışkırtılır. Buna karşın Ortadoğu halklarının bu kabustan kurtulabilmek için etnik, dinsel, mezhepsel çatışma tuzağından uzak durmaları, militan/birleşik bir direniş geliştirmeleri gerekiyor.

Emeklilerin dünyasından servet-sefalet kutuplaşması

Çağımızın temel sorunu olan yoksulluk ve açlık kitleselleşerek büyümeye devam ediyor. Açlık ve yoksulluk daha çok Afrika'yla birlikte anılıyor olsa da, bu toplumsal veba kapitalist üretimin gelişmesine, bilim ve tekniğin devasa gelişme kaydetmesine, zenginliğin muazzam oranda artarak temerküzünün yoğunlaşmasına paralel olarak yer yuvarlağının dört bir yanında katlanarak artıyor.

Emperyalist metropoller, yoksunluk ve açlığın kendi kıtalarının dışında, kendi ülkelerine yabancı bir olgu olarak sunmaya özen gösterebilirler de, toplumsal olguların üzeri görmezlikten gelinerek kapatılamıyor. Açlığın Avrupa dışında, Avrupa'nın gelişkin emperyalist ülkelerinin dışında yaşanan bir olgu olmadığını kabul etmek zorunda kalıyorlar. Bu itiraf, aslında kendi sistemlerinin iflasının itirafıdır da. Asgari olarak kırk yıl aralıksız çalışarak, kapitalist üretimin ve sermayenin büyümesini sağlayan işçiler çalıştıkları süre boyunca, yaşlılık güvencesi olarak da emeklilik sandığına büyük ödemelerde bulunuyorlar. Her konuda olduğu gibi işçiler burjuvazi tarafından burada da dolandırılarak, yaşlılıklarında acımasızca açlığın kucağına terk ediliyorlar. Emekli maaşının artık ay sonunu getirmeye yetmediğini belirten Almanya Sosyal Yardımlaşma Federasyonu Başkanı Ulrike Mascher, 'yaşlılıkla bağlantılı fakirlik fenomeninin' inkar edilemez olduğunu söylerken, kapitalizmin en rafine gelişme gösterdiği ülkelerde bile işçileri hangi 'kötü kader'in beklediğini dile getiriyordu.

Alman emperyalizmi yükselirken toplumsal sefalet de büyüyor

Kapitalist tekellerin emperyalist Almanya'sı, rakipleriyle kızırgan rekabet savaşında elini güçlendirerek rakiplerine karşı üstünlük sağlamak için toplumu mutlak bir yoksullaşmanın pençesine attı. AB'de rakiplerine karşı sağladığı rekabetteki üstünlüğünü, ücretlerde ve çalışma koşullarında sendikaların ihanetiyle elde ettiği gerici anlaşmalara borçludur.

AB ülkeleri içerisinde, son yirmi yılda reel ücretlerdeki geriye gidişinin başını Almanya çekiyor. Alman tekellerine özellikle, Schröder-Fischer (SPD-Yeşil) hükümetinin bu alanda yaptığı hizmetler paha biçilmez olanaklar sundu. İş yasalarından sosyal ve sağlık yasalarına, ücret artışlarından eğitim alanına kadar yapılan yasal değişikliklerle kapitalist tekellere büyük olanaklar sundular. Emeklilik yaşını kademeli olarak 67'ye yükseltmekle de kalmadılar, emeklilik primlerinin hesaplanmasında yaptıkları değişikliklerle emekli olacakların kazanılmış haklarını da gaspederek, emeklilik fonunu kapitalist tekellerin hizmetine açtılar.

CDU-FDP hükümetinin Federal Çalışma Bakanı Ursula von der Leyen, gelecekte emekli maaşından başka bir geliri olmayanların büyük geçim sıkıntısı ile karşılaşacağını açıklamıştı. Bakanlık uzmanlarının yaptığı bir araştırmada 35 yıl süresince 2500 Euro brüt ücret alan bir çalışanın emeklilik kasasına ödediği primlerle gelecekte 688 Euro 16 cent emekli maaşı

alacağını açıklamışlardı. Yapılan hesaplamalar Almanya'da çalışanların yüzde 36'lık bir kesiminin, ayda 2 bin 500 euro'dan daha az brüt aylık ücret aldığını ortaya koydu.

Bu açıklama ve hesaplamalar, zaten büyük bir geçim sıkıntısı içerisinde olan emeklileri gelecekte çok daha büyük bir yoksulluk ve açlığın beklediğini gösteriyor. Federal İş Kurumu tarafından açıklanan rakamlar emeklilerin içinde buldukları durumu ortaya koyması bakımından oldukça çarpıcıdır. Buna göre, kapitalist sistemin krizinden etkilenmeden yoluna devam etmekte övünen kapitalist tekellerin Almanya'sında yaşlılar arasındaki yoksulluk katlanarak artmış. Son on yılda, emeklilik aylığıyla geçinemeyip çalışmak zorunda kalan yaşlıların sayısı on beş kattan fazla bir artış göstermiş. Federal İş Kurumu açıklamasında: 'Düşük emekli aylığını takviye amacıyla kısa süreli işlerde çalışanların sayısı son on yılda 56 binden 830 bine yükseldi' diyerek ortaya koyduğu tablo, kapitalist sistemin en gelişkin ülkelerinde bile işçi emeklilerinin sefaletini ortaya koyuyor.

Bitmeyen yalan ve çarpıtmalar: Sorun nüfus

Kapitalist ülkelerde yaşlılar arasındaki yoksulluk ve açların sayısındaki artışın üzeri artık kapatılamıyor. Buna karşılık üzeri kapatılamayan, katlanarak devam eden emekliler ve artık çalışanlar arasındaki yoksulluğun nedeni çarpıtılarak, nüfus yapısındaki değişikliğe bağlanıp Malthuscu gerekçelerle kapitalist sistem aklanmaya çalışılıyor.

Çalışma Bakanlığı sözcüsü konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada aynı yalan ve çarpıtmaya başvurarak, Malthuscu bir yaklaşımla sorunun kaynağının 'nüfus yapısındaki değişiklik' olduğunu söyledi. Malthus'un bu 'yeni' seleflerine inanacak olursak, sorunun kaynağı üretim araçlarının özel mülkiyeti ve bunun sonucu olarak da düşük ücret, azami sömürü ve toplumsal zenginliklerin tekellerde temerküzünün yoğunlaşması olmayıp, insanların uzun yaşamasıdır. 'Nüfusun gücü, yeryüzünün, insanın geçimini sağlama gücüne kıyasla, sınırsız ölçüde büyüktür.' (Marks-Engels, *Nüfus sorunu ve Malthus*, sf. 11) dahiyane safatasını iki asırdan fazla bir zaman önce ortaya atan Malthus'un gerici saçmalamaları, Malthus'un 'yeni' selefleri eliyle, toplumsal sorunların kaynağının anlaşılması için ileriye sürülüyor olması oldukça hazindir. Her konuda muhataplarını demode(!) olmuş teori ve ideolojilere bağlı kalmakla suçlamayı hüner sayan burjuvazi ve onun aylıklı kapı kulları çareyi, 'sahiplenilmiş bir dünya'yı korumak için, davetsiz misafirlerin katlinin vacip olduğunu ileri süren halefleri Malthus'un kanatları altına sığınmakta buluyorlar. Kokarak çürümeye başlayan bir meftadan yayılan pis ve iğrenç kokuları burjuvazinin modern ve çağdaş uşaklarının çabaları da önlemeye yetmiyor.

Malthus açlığın temelinde yatan özel mülkiyet dünyasını tanrı adına kutsayarak, 'davetsiz misafirleri'

sorunların kaynağı olarak ilan ederek burjuvaziye uşaklıkta büyük bir hizmette bulunmuştu. Kapitalist toplumdaki açlığın kaynağı olarak 'davetsiz misafirleri' sorumlu tutan papaz Malthus çözüm yolunu da, aynı sadelikle(!) ortaya koyuyordu. Savaşları, yoksulların kitlesel kırımlarına yol açan salgın hastalıkları ve doğurganlığın kısıtlanmasını tek gerçek çare olarak salık veriyordu.

Malthus'un bayrağı

Bakan Ursula von der Leyen'in elinde

Dönemin CDU'lu Çalışma ve şimdiki hükümetin de savaş Bakanı Ursula von der Leyen, gelecekte emekli maaşından başka bir geliri olmayanların büyük geçim sıkıntısı ile karşılaşacağını, söylerken 'ana-babasından haklı olarak talep edebileceği bir geçim olanağı sağlayamıyorsa ve toplum onun emeğini istemiyorsa, yiyeceklerden en ufak bir pay isteme hakkının olduğunu öne süremez ve hatta, gerçekte, onun bulunduğu yerde bir işi yoktur' diye buyuran Malthus'tan ne fazlası ne de eksigi vardır. O, Malthus'un iki asır önce söylediklerini insan haklarının, barış ve özgürlüğün güvencesi(!) olan modern Avrupa'da, dünya silah ticaretinde dördüncü sırada yer alan ve iki büyük emperyalist savaşı başlatma gibi tarihsel bir utancı omuzlarında taşıyan, 'Almanya'nın dünya üzerinde daha aktif bir rol oynaması için askerî operasyonlar konusundaki temkinli tavrından vazgeçmesi gerektiğini' isteyen bir papaz eskisinin devlet başkanı olduğu emperyalist Almanya'da söylüyor. Kapitalist sermaye birikimi ve yoğunlaşması önüne çıkan her engeli, 'sahiplenilmiş dünyayı' korumak için buna yeni bir savaş da dahil olmak üzere her aracı kullanacaklarını ilan ediyorlar. 'Emekli maaşından başka bir geliri olmayanların büyük geçim sıkıntısı ile karşılaşacak' olmaları, bu büyük emperyalist amaç uğruna girilen savaşta sadece bir ayrıntıdır bu kan emiciler için.

İşçi sınıfı sorunun kaynağını başka yerde görüyor. İşçi sınıfı 'sahiplenilmiş bir dünyayı' sahipsizleştirerek işe başlayarak, kapitalist özel mülkiyet dünyasına son verip asalakları şölen sofrasından defederek, şölen sofrasında bu sofranın gerçek sahiplerine, toplumsal zenginlikleri yaratana yer açarak sorunu çözecektir.

Efendilerin korkusu çözumsuzlüğü aşamıyor!

Dünyanın dört bir yanında işçi ve emekçi hareketleri yeni bir sürecin başladığını ve eski düzenin artık ayakta kalamayacağına işaret ediyor. Emperyalist-kapitalist efendiler iktidarlarını ayakta tutmak adına attıkları her adımda daha da batağa saplanıyorlar. Ne Ortadoğu'daki işgallerle kurdukları yönetimler ne kendi sınırlarındaki burjuva demokrasininin bariyerleri toplumsal hareket dalgalarını engelleyemiyor.

“Tarihin sonu”nu ilan ettikleri günün hemen ardından itiraf ettikleri istikrarsızlık ve kriz sarmalı düzen karşısında alternatif arayanların sayısını çoğaltıyor, yeni bir dünya söylemi giderek daha çok dillendiriliyor.

Efendilerse bildikleri bu gerçek karşısında zaman kazanmak için baskı mekanizmalarını devreye sokarak sindirme politikalarına ağırlık veriyorlar.

Geçtiğimiz haftalarda arka arkaya yansıyan bir dizi gelişme bunun somut örnekleri olarak karşımıza çıkıyor.

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde faaliyet yürüten Desert Wolf şirketi biber gazı için İnsansız Hava Aracı geliştirdi. Londra'daki teknoloji fuarındaki şirketin tanıtımında “güvenlik güçlerinin hayatını riske atmadan müdahale imkanı” diye tanıttığı araç açık bir saldırı aracı.

Plastik mermi, köpük mermi, elektroşok tabancası, biber gazı, portakal gazı, TOMA, çift başlı TOMA derken şimdi de biber gazı atan İHA ile düzen kendini korumak adına saldırı araçlarını çeşitlendiriyor.

Zira bildikleri bir gerçek varsa o da geliştirdikleri tüm silahların şu ana kadar hiçbir hareketi engellemediğidir. Çift başlı TOMA'lar Şili'deki öğrenci protestolarında Almanya'da S21 eylemlerinde yetersiz kalmaktadır. Plastik mermi, biber gazı ne Mısır'da ne Brezilya'da sokakların boşalmasını sağlayabildi.

Şimdi ise biber gazı atan İHA'lar ile ancak bir işkence yöntemi olan biber gazı kullanımını arttırarak etki alanını genişletmek hedeflenmektedir. Efendiler sınırını bildiği için tek başına silaha değil mücadeleyi besleyen ve açığa çıkaran süreçlere kitlenen politik-taktik çalışmalar da yürütüyorlar.

ABD Savunma Bakanlığı'nın bu alanda bir araştırma programı temelinde üniversitelere -elbette askeri kurumların denetiminde olmak üzere- dünyadaki geniş çaplı toplumsal hareketlerin dinamiklerini, risklerini ve eşik noktalarını örnekleyecek bir model geliştirmeye çalışıyor.

Projenin üzerinde çalıştığı örnekler ise 2011 Mısır Tahrir, Rusya genel seçimleri, 2012 Nijerya yakıt yardımı krizi ve 2013 Türkiye Haziran Direnişi olarak seçilmiş.

Korku ile geliştirilen bu sistemlerle hareketi çıkışından önce okuma, yönlendirme imkanlarını değerlendirmek istiyorlar. Fakat bunun için herhangi bir dijital çerçeve çizmek gerçek değerlendirmeyi sağlamayacaktır.

Ancak marksist-leninist bir dünya görüşüne sahipseniz, Lenin'in deyişiyle kitleler içerisinde disiplinli bir devrim mücadelesi ölüyorsanız bu hareketin geleceğini görürsünüz.

Devrimci mücadelenin en zayıf olduğu hatta toplumsal hareketin dahi yok denebileceği bir dönemde bir tek ekonomik kriz onbinleri sokaklara

dökmekle kalmamış protesto boyutundan Wall Street'i İşgal Et hareketine dönüşerek talepleri için fiili-meşru mücadele hattını geliştiren bir süreç yaşanmıştır. Bugün emperyalist merkezler yüzde 99'un bu silkeleyen tecrübesiyle daha da korkuyor. Sermaye devletleri en küçük bir toplumsal hareket karşısında anında burjuva demokrasisini bir kenara atarak polis devleti uygulamaları ile eylemleri durdurmaya çalışıyor. Fakat mücadeleyi bitiremiyor, hareket farklı yapılar ve biçimlerde canlılığını koruyor. Bu kısır döngü aşılamıyorsa bu emperyalist-kapitalist dünyanın çok güçlü olmasında değil işçi ve emekçilerin, komünistlerin dağınıklığından, zayıflığından ileri gelmektedir. Ve elbet bu da aynı kısırlıkta sürmeyecek olan toplumsal mücadele hareketlerinin deneyimleriyle doğru hatta kavuşarak sonuca doğru ilerleyecektir.

“Sınıf mücadelesinin bugünkü nispeten geri

biçimlerini yarınki daha ileri biçimlerin filizleri olarak görmeliyiz. Tunus-Mısır olaylarını değerlendirirken, bu ve benzeri olayları büyük sosyal depremlerin öncü sarsıntıları olarak ele aldık. Büyük depremler de tıpkı toplumsal devrimler gibidir, ikide bir gelmezler. Gelmeleri için uzun zaman dilimlerine yayılan bir enerji birikimi gerekir. Öyle ikide bir gelmezler ama geldiler mi tam gelirler. Bugün dünyanın dört bir yanında kendini gösteren toplumsal sarsıntılar, yarının toplumsal devrimlerinin ilk işaretleridir. Kapitalist dünyanın günümüzdeki çok yönlü bunalımı ile birbirini izleyen yeni savaşlar dizisini son otuz-otuzbeş yılın iktisadi-sosyal sorunlar birikimi ile birlikte ele alır, bunu da son onbeş yılın toplumsal hareketliliği ile birlikte düşünürsek, bundan herhangi bir kuşku duyamayız.” (Tarihsel çağ ve yeni tarihsel dönem – H. Fırat / Ekim, Sayı: 280)

Alıntılıdığımız değerlendirme Türkiye topraklarında görülen en yaygın ve kitlesel militan direniş sürecinin bir yıl öncesinde yayınlanmıştı. Haziran Direnişi değerlendirmeyi teyit etmekle kalmadı devrim iddiasının en güçlü olduğu topraklarda yılların prangalarını attı.

İşte Pentagon merkezli araştırmalara konu olurken incelemek istedikleri temel ülkelerden birinin Türkiye olmasının nedeni buradadır. Ya da yeni geliştirilen birçok silahın kullanıldığı çatışma alanının burası olması aynı nedenledir.

Savaşlar, bunalımlar ve devrimler döneminde elbette Türkiye proletaryası tarihin kendine yüklediği devrimci misyonu oynayacaktır. AKP iktidarıyla yaratılan çok yönlü gerici-baskıcı denetim aygıtı iflas etmişken, Ortadoğu'da emperyalist merkezlerde planlanan yönetimler ayakta duramazken, dünya üzerinde ABD'nin yaptırım gücü zayıflarken korkuları daha da büyüyecektir. Bunun için bundan sonra Londra'ya TOMA alımını ve biber gazı atan İHA'ların icadını daha sık duyacağız.

Bugün emperyalist merkezler yüzde 99'un bu silkeleyen tecrübesiyle daha da korkuyor. Sermaye devletleri en küçük bir toplumsal hareket karşısında anında burjuva demokrasisini bir kenara atarak polis devleti uygulamaları ile eylemleri durdurmaya çalışıyor. Fakat mücadeleyi bitiremiyor, hareket farklı yapılar ve biçimlerde canlılığını koruyor.

Dünyadan eylemler...

Güney Afrika'da maden işçilerinin grevi kazandı

Güney Afrika'da maden işçilerinin 23 Ocak'ta başlattığı grev kazanımla sonuçlandı. Maden ve İnşaat İşçileri Sendikası (AMCU) üyesi 70 bine yakın işçi, maden tekellerine geri adım attırarak maaşların arttırılması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi üzerine grevi sona erdirdi.

Güney Afrika Maden ve İnşaat İşçileri Sendikası, dünyanın en büyük platin üreticileri olan Impala, Anglo American ve Lonmin şirketleri ile işçilerin talepleri konusunda anlaşmaya vardı.

İşçiler, taleplerinin kabul edilmesinin tüm maden işçileri için büyük bir zafer olduğunu dile getirdi. Konuyla ilgili açıklama yapan bir işçi, "İyi ki bu son beş aydır direnişi sürdürebildik. Hiç kolay değildi. Bazı aileler dağıldı. Fakat ne için savaştığımızı biliyorduk ve inancımız tamdı" dedi.

Dünyanın en büyük platinyum yatakları Güney

Afrika'da yer alıyor. Güney Afrikalı 70 bin işçinin başlattığı grev tüm dünyada platinyum piyasasına büyük bir darbe vurdu. Grev sebebiyle küresel çaptaki platinyum stoklarının yüzde 45'i eridi.

Öte yandan grev nedeniyle Güney Afrika ekonomisi de durgunluğa sürüklendi. Bu defa tekelci şirketler 'durgunlukla' boğuşurken, maden işçileri ise grev sayesinde yaşam koşullarını bir nebze de olsa iyileştirmeyi başardı.

5 ay süren grev, ülke tarihinin en uzun süren grevi olarak nitelendiriliyor. Maden işçileri iki yıl önce kölece yaşam koşullarına karşı grev ilan ederek, gösteriler düzenlediklerinde büyük bir katliama maruz kalmışlardı. Eylem yapan işçilerin üzerine ateş açan Güney Afrika polisi 30'u aşkın işçiyi öldürmüştü.

Brezilya'da polis katliamları protesto edildi

Brezilya polisinin, Dünya Kupası öncesinde ve

turnuva sırasında gecekondular mahallelerine baskınlar gerçekleştirerek katliamlara imza atması, 'favela' adı verilen gecekondular mahallelerinde oturan emekçiler tarafından protesto edildi. Rio De Janeiro'da yapılan eyleme yüzlerce kişi katıldı. Polisin elini mahallelerinden çekmesini isteyen emekçiler, Rio De Janeiro'nun dünyaca ünlü lüks semti Copacabana'da yürüyüş yaptı. Emekçiler, Dünya Kupası için Brezilya'ya gelen binlerce kişiye, Dünya Kupası şölenlerinin altında yatan gerçekleri göstermeye çalıştı ve hükümetin de seslerini duymasını istedi.

Eylemde yer alan bir emekçi, "Bu protesto Dünya Kupası, polis gücü ve devlet şiddetine karşı. Manguinhos'da yaşıyorum ve özel polis güçleri oraya geldiğinden beri beş kişi devlet eliyle öldürüldü" dedi.

Emekçilerin oturduğu mahalleler sadece polis tarafından değil, uyuşturucu çeteleri ve mafya tarafından da abluka altında. Mafya ve çeteler, emekçi mahallelerini bir kale gibi kullanmaya çalışıyor. Brezilya polisi en son 22 Haziran Pazar günü bu mahallelerden birine düzenlediği operasyonda 3 kişiyi öldürdü.

Gazze'de ücret gasplarına karşı eylem

Gazze'de maaşları yatırılmayan kamu emekçileri eylem yaparak, yeni kurulan birlik hükümetini protesto etti. Gazze'de Başbakanlık Binası önünde toplanan kamu emekçileri ve onlara destek için gelen aileleri, maaşların ödenmemesinden birlik hükümetinin başbakanı Rami Hamdallah'ı sorumlu tuttu. Emekçiler, Ramazan ayının yaklaştığına dikkat çekerek, maaşlarının bir an önce yatırılmasını istediler.

Eski hükümete kamu hizmeti veren birçok emekçi, yeni hükümetin kurulması ile birlikte mağdur olmuş ve ücretleri ödenmemişti. Geçtiğimiz günlerde kamu emekçileri ve polisler, maaşlarının yatırılmamasına karşı ATM'lerin önünü kapatarak, bloke etmişlerdi. Bankalar bu eylem nedeniyle birkaç gün hizmet verememişlerdi.

HRW: Suriye'de İslamcılar çocukları kullanıyor

İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch) Suriye'deki çetelerin çatışmalarda çocukları kullandığını ve cepheye sürdüğünü açıkladı.

Son günlerde medyası ve hükümetiyle Türkiye'de psikolojik savaş malzemesi yapılan çocuklar aslolarak AKP'nin Suriye'deki müttefiki olan cihatçı çetelerce kullanılıyor. İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün raporuna göre, cihatçı çeteler çocukları ücretsiz eğitim vb. vaatlerle kandırarak, silah eğitimi veriyor. Eğitim aşamasının ardından, çocuklar ellerinde silahlarıyla cepheye sürülüyor, bazılarının ise canlı bomba görevi teklif ediliyor.

Rapora göre Irak Şam İslam Devleti, Özgür Suriye Ordusu ve el Nusra Cephesi çocukları kandırarak saflarına katıyor. Ortalama 14-15 yaşlarındaki çocuklara, başta keskin nişancılık olmak üzere birçok görev veriliyor. Çocuklar kontrol noktalarının yanı sıra sağlık ve istihbarat alanında çalıştırılırken, bazılarının ise teçhizat ve malzeme taşıma işleri veriliyor.

Rapor, Suriye'de silahlı gruplara katılan çocuk sayısının bilinmediğini ancak Eylül 2011'den Haziran 2014'e kadar sivil olmayan 194 çocuğun hayatını kaybettiğini kaydediyor.

Kampa yoğun ve tempolu hazırlık...

7-13 Temmuz tarihleri arasında İzmir Seferihisar'da gerçekleştirilecek olan Ekim Gençliği II. Yaz Kampı'nın çağrısı yükselmeye devam ediyor. Toplantı, afiş, bildiri, dergi satışları ve standlar ile yoğun ve tempolu bir çalışma seviyesi yakalandı.

İzmir

DEÜ'de kamp çalışmaları devam ediyor. Öğlen okullardaki çalışmanın ardından 19 Haziran akşam ve 20 Haziran'da Alsancak Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde kamp standı açtı.

Kamp çağrısı için stand açan *Ekim Gençliği* okurları standın yanında *Kızıl Bayrak* gazetesi ve Ekim Gençliği dergisinin satışını gerçekleştirdi. Standda kamp davetiye ve kayıt formları da yerini aldı. Ekim Gençliği II. Yaz kampı çağrısı bildiri haline getirilip dağıtımı yapıldı. Dağıtımlar sırasında kamp ile ilgili bilgi verilerek kayıtlar alındı. Dağıtımlarda ara ara konuşmalar yapıldı.

Genç komünistler, Dokuz Çeşmeler Kampüsü'nü "Gençliğin devrimci birliği için buluyoruz... Ekim Gençliği II. Yaz Kampı" şiarlı afişlerle donattı.

Ardından kampa çağrı yapmak için stand açıldı. *Ekim Gençliği* ve *Kızıl Bayrak*'ın bulundurulduğu standda, yaz kampına katılmak isteyenler tarafından kayıt formları dolduruldu ve davetiye verildi. Standda gelenlere kampın içeriği hakkında bilgi verildi. Gün boyunca kampüste "Sen de kavgada yerini al, sen de gençliğin devrimci birliğini yaratmak için bize katıl ve elini taşın altına koy!" başlıklı bildiriler dağıtıldı.

21 Haziran'da da çalışmalar Alsancak'ta devam etti. Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde stand açan genç komünistler, *Ekim Gençliği* ve *Kızıl Bayrak* satışı da yaptı. Kampa dair konuşmalar eşliğinde dağıtılan bildirilerle tüm gençler davet edildi. Standda gelenlere kampla ilgili bilgi verilip, sohbet edildi.

23 Haziran'da Dokuzçeşmeler Kampüsü'ne kamp çağrısı götürüldü. Kampüs kamp afişleri ile donatıldı. Ardından Yabancı Diller Yüksekokulu önünde kamp standı açıldı. Standda *Ekim Gençliği* dergisi ile *Kızıl Bayrak* gazetesi satışı yapıldı. Kayıt formu ve davetiyeler de standda yerini aldı. Kamp çağrısı bildirileri dağıtıldı. Kamp masasına yoğun bir ilgi vardı.

Bilgi, almak isteyen ve kayıt yaptıranlarla kampın içeriği ve politik önemi üzerine sohbetler edildi.

24 Haziran'da Alsancak Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde kamp masası açıldı. Konuşmalarla bildiriler dağıtıldı. Kamp standının yanısıra *Ekim Gençliği* dergisi ve *Kızıl Bayrak* gazetesi satışları yapıldı. Kamp masasına gelenler ile kamp hakkında tartışmalar yapıldı ve kayıtlar alındı. Açılan standlar genel itibarıyla ilgi konusu oldu.

Çalışma DEÜ'ye taşınarak devam etti. Dokuzçeşmeler Kampüsü'ne kamp afişlemesi yapıldı. Kamp için stand açıldı.

İstanbul

Kartal'da yaz kampına hazırlık için 22 Haziran'da bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda ilk olarak kampın "Gençliğin devrimci birliği için!" şiarının neden tercih edildiği ve ne anlama geldiği üzerine bir tartışma yürütüldü.

Bu kapsamda gençliğin Haziran Direnişi öncesi ve sonraki süreçlerdeki muhalefeti irdelendi. Bunun üzerine gençliğin devrimci birliğini yaratmanın önemi ve yöntemleri üzerine konuşuldu. Kampın programına

dair bilgilendirme yapıldı. Atölye çalışmaları ve bu çalışmalara yapılacak olan katkılar üzerine tartışıldı. Çalışmanın kurgulanmasına ilişkin geçen verimli tartışmaların ardından kamp toplantısı sonlandırıldı.

Ankara

Kamp çağrı afişleri gençliğin yoğun olarak kullandığı alanların yanı sıra emekçi mahallelerinde de yapılıyor. Bununla birlikte Kızılay'ın merkezi yerlerinde açılan standlarda kampın tanıtımı yapılıyor.

Ankara Ekim Gençliği ve DLB 24 Haziran'da yaptığı toplantıyla yaz kampı üzerine planlamalarına devam etti. Yapılan toplantıda atölyeler üzerine gerçekleştirilen söyleşilerle atölyelerin mantığı anlatıldı. Ayrıca kamp yaşamı üzerinden sohbet gerçekleştirildi.

Ardından açılan standda ise gençliğin yoğun bir ilgisi oldu. Birçok genç numarasını verirken, iletişim numarasını alan gençler de oldu. Diğer taraftan sökülen afişlerin yerine yenileri yapılarak faaliyete dönük saldırılar da boşa düşürüldü.

Manisa

Ekim Gençliği okurları ve DLB'liler yaz kampı çalışmalarına Manisa'da 21 Haziran'da bir toplantı yaparak devam ettiler.

Toplantıda ilk önce yaz kampının politik muhtevası ve hazırlık süreci tartışıldı. Geçen yaz düzenlenen kamp deneyimi aktarıldı. Gençlik hareketine etkili ve devrimci bir müdahalenin yakıcı bir ihtiyaç olduğu ve genç komünistlerin tarihsel misyonla hareket etmesi gerektiği, kampın da bunun için önemli bir adım olduğu vurgusu yapıldı.

Daha sonra merkezi kamp toplantılarındaki planlamalar ve süreçler aktarıldı. Kamptaki komitelerde etkin rol alma ve ön hazırlıkta Manisa'ya düşen görevler konuşularak görev paylaşımları yapıldı.

Kampa hazırlık çerçevesinde 23 Haziran'da Manisa'nın merkezi noktalarına ve caddelerine kampın afişleri ve stickerları yapıldı.

Ekim Gençliği / İzmir-İstanbul-Ankara-Manisa

EÜ işgaline karşı soruşturma terörü

22 Mayıs günü Ege Üniversitesi Hazırlık Fakültesi'ni işgal eden, aralarında Ekim Gençliği okurlarının da bulunduğu öğrencilere Dokuz Eylül ve Ege üniversiteleri rektörlükleri tarafından soruşturma açıldı.

23 Mayıs gecesi işgal yönelik polis saldırısının ardından gözaltı süreci yaşanmış, gözaltındaki öğrenciler daha sonra serbest bırakılmıştı. İşgalden korkan okul yönetimi ve sermaye devleti Ege Üniversitesi'nde işgalden sonra olağanüstü hal ilan etti. Ege Üniversitesi'nde meşru olan ve rahat yapılan afiş ve yazılama yasaklandı. Bu daha da ileri

götürülerek Berkin Elvan'ın resmi rektörlükçe silindi.

İşgal korkusu bitmeyen dinci-gerici AKP iktidarının yandaşı rektör; şimdi de soruşturmalar ile işgalci öğrenciler şahsında EÜ'nün ilerici, devrimci gençliğine dönük bir saldırı uygulamaya çalışıyor. Nitekim, sene boyunca her türlü toplumsal olaya refleks tepki gösterilmiş ve en güçlü boykotlar Ege Üniversitesi'nde örgütlenmiştir. Keza dönem başında da devlet Ege'ye yine saldırmış; bu kez ülkücü-faşistleri ileri sürmüştü, fakat 19 Aralık'ta öğrenciler tarafından militan bir direnişle geri püskürtülmüştü.

Ekim Gençliği / İzmir

Devrim Okulları sürüyor

Devrimci Liseliler Birliği, Devrim Okulu ile mücadeleye dair tartışma ve eğitimleri sürdürüyor.

İzmir

İzmir DLB, 22 Haziran'da Devrim Okulları'nın üçüncüsünü gerçekleştirdi. Çiğli İşçi Kültür Sanat Evi Derneği'nde, bir nevi kampa hazırlık olarak yapılan ders oldukça yoğun tartışmalara konu oldu. Ders kampın politik olarak değerlendirilmesi ve gerekçelendirilmesi üzerinden başladı.

Gençlik hareketinin gittikçe geliştiğini bunun Haziran Direnişi ile patladığını ve özellikle liseli ve üniversiteli gençlik açısından Berkin Elvan'ın ölümü ile birlikte sokaklara aktığı vurgulandı. Gelişen bu dinamikleri kucaklamak ve gençliğin dinamizmini devrimci kanallara aktarmak için gençliğin devrimci birliği gibi bir kitle örgütüne neden ihtiyaç duyulduğu, Ekim Gençliği'nin misyonu tartışıldı. Aynı zamanda DLB ve misyonu da tartışmaya konu oldu.

Sonra soru ve cevap kısmına geçildi. Liseliler bu kısımda sorularını sordular. Gençliğin devrimci birliği ve DLB ilişkisi, nasıl bir örgütlenme olacağı, Ekim Gençliği ile arasındaki fark vb. sorular soruldu. Oldukça canlı tartışmalar yapıldı. Ara'nın ardından ikinci kısma geçildi. Burada kampın teknik bilgileri aktarıldı ve bir planlamaya gidildi.

Kartal

Kapitalizmin kârı ve sömürüyü hedefleyen eğitim politikalarına karşı Devrimci Liseliler Birliği'nin Kartal'da gerçekleştirdiği Devrim Okulu'nun ikinci dersi 22 Haziran'da görüldü.

Kartal Üç Fidan Gençlik Kültür Evi'nde başlayan Devrim Okulu'nun ikinci dersinin ilk başlığı "Marksizm" oldu. Marksizm'in ortaya çıktığı koşullardan başlayan anlatımın ardından insanlığın ve toplumun tarihine ilişkin kısa bir anlatım gerçekleştirildi. Özel mülkiyetin ortaya çıkışı ve diyalektik materyalizme ilişkin bölümün ardından kısa bir ara verildi.

Aranın ardından "Liseli Gençlik ve DLB" başlıklı sunuma geçildi. Liseli gençliğin bugünkü hareketliliği ve dinamiği tartışıldı. Bu tartışmalar çerçevesinde çeşitli liselerden DLB'liler okullarda yaşadığı deneyimler üzerine söz alarak deneyimlerini aktardı.

Daha sonrasında DLB'yi de büyütmek için bir basamak olan Ekim Gençliği II. Yaz Kampı'na ilişkin konuşuldu. Çalışma üzerine planlamalar ve yeni bir eğitime ilişkin konuşma yapıldı.

Devrim Okulu, konuşma ve planlamaların ardından sonlandırıldı.

Avcılar

İstanbul Avrupa Yakası'nda gerçekleştirilen Devrim Okulu için Avcılar Üç Fidan Gençlik Kültür Evi'nde bulunan DLB'liler Marksizmi ve liseli gençlik hareketini tartıştı.

Devrim Okulu'nun ikinci ve son programı kapsamında gerçekleştirilen dersin ilk oturumunda liseli gençlik hareketinin güncel tablosu ve dönemin ortaya çıkardığı olanaklar tartışıldı. DLB'nin misyonu ve temel ilkelerine dair sunumlar yapan DLB'liler, düşünen ve savaştan devrimciler olmanın örgütlü mücadeleden geçtiğini, DLB'nin de bu ihtiyacı karşılamaya hazır olduğunu belirttiler.

2. oturumda ise 'Marksizm' üzerine "beyin fırtınası" yapıldı. Derse katılanların büyük bir ilgiyle takip ettiği bu bölümde, Marksizm'in bir yaşam biçimi, bir felsefe ve bir ideoloji olduğu söylenerek Marksizm'in üç temel ayağı olan Marksist felsefe, ekonomi-politik ve bilimsel sosyalizm üzerinde duruldu. Oldukça canlı tartışmalarla geçen bu bölümün ardından eğitim çalışmalarının sürdürülmesi ve daha sık yapılması kararı alındı. DLB'liler önümüzdeki haftaya da bir program koydular.

Liselilerin Sesi / İzmir-Kartal-Avcılar

Genç komünistlerden fabrikada söyleşi

Genç komünistler OSTİM'de çalıştıkları fabrikada söyleşi örgütleyerek *Kızıl Bayrak*'tan makaleler okudular. Bu makaleler üzerine tartışmalar gerçekleştirildi.

Söyleşiye katılan işçilerin çoğunun öğrenci ve sağ görüşlü insanlar olması dikkat çekti. Sağ görüşlü ailelerden gelseler de, çoğunun kendiliğinden bir sınıf bilinci oluşturduğu gözlemlendi. Birçok işçi sosyalizm konusunda kafalarında oluşan önyargıları kırdı.

Söyleşi sonrasında kendini sağcı olarak niteleyen birçok işçi, bağlı oldukları ideolojiyi sorgulamaya başladıklarını söylediler. DLB'liler kampa kadar işçi sınıfı içindeki çalışmalarını sürdürülecekler.

Liselilerin Sesi / Ankara

Liselilerden ulaşım protestosu

Ankara'da 1.30 kuruş olan indirimli ulaşım ücretinin 1.50 kuruşa çıkarılması nedeniyle Özgür Lise tarafından yapılan turnikeden atlama eylemine YDG, LDG ve DLB destek verdi. Liselilerin yaptığı eylemde, ajitasyon ve sloganlara çevredeki emekçiler ısıklıklar ve alkışlarla destekledi.

Turnikelerden atlamaya çalışan liselilere engel olmak isteyen ÖGB'ler, sivil polislerle beraber, köpeklerle ve coplarla saldırdı. Ardından biber gazı ile saldırıyı sürdürdüler.

Liselilere yapılan saldırıya çevredeki emekçiler tepki gösterdi. Zaman zaman da emekçiler ve ÖGB'ler arasında tartışmalar yaşandı.

Saldırı sırasında bir DLB'li boynunda cop kırılması nedeniyle yaralandı. 4 liseli de çeşitli yerlerinden yaralandı. 1 turnike kullanılmaz hale getirilirken, 1 sivil polis de kafasından yaralandı.

Liselilerin Sesi / Ankara

“Sınıfın, devrimin ve sosyalizmin sesi Kızıl Bayrak 20. yılında!”-1

Kapitalizmde medyanın gelişimi ve Kızıl Bayrak

*“Annelerin ninnilerinden
spikerin okuduğu
habere kadar,
yürekte, kitapta ve sokakta
yenebilmek yalını,”*

Nazım Hikmet

*“Kızıl Bayrak yayın yaşamına 1 Haziran 1994’te
başladı. Başlangıçta 15 günlük olan yayın periyodu 22
Mart 1997’de haftalık hale getirildi.” (19 Haziran 2004
tarihli Kızıl Bayrak sayısı ‘Kızıl Bayrak 10. yayın yılını
geride bıraktı!’ başlıklı makalesi...)*

Kızıl Bayrak gazetesi 20. yılını doldurmuş devrimci sosyalist bir gazetedir. Varlığından bugüne kadar işçi ve emekçilerin sesi olmuş, hazırladığı bütün haberlerde bu sistemi sorgulamış, devrim davasına çubuğu bükümüştür. Marksist-leninist bir çizgide ilerlemiş, bütün baskılara rağmen 20 yıldır varlığını sürdürmüştür. Kızıl Bayrak 20 yıldır işçi sınıfının devrimci programına ve stratejisine dayanmaktadır. İdeolojik tokluğunu, inancını, emekten yana oluşunu, soluğunu belirleyen nokta budur.

Kızıl Bayrak gazetesinin 20. yılı vesilesi ile medyanın genel gelişim seyrini incelemek, devrimci yayın çalışmasının önemine bir kez daha vurgu yapacaktır. Medyanın insanlığın gelişim aşamalarında tuttuğu yer önemlidir. Kitle iletişim araçlarının hangi sınıfın elinde olduğu nasıl bir zemine yaslandığını gösterir. “Yandaş”, “Sol”cu, “Doğru” gibi etiketlerle dönem dönem önümüze sürülen kitle iletişim araçlarını gelip geçici kılan yaslandıkları zemindir. Bu soruların öncesinde kısaca kapitalizmin gelişimine değinmek bugünkü görüntüleri daha iyi anlamamıza vesile olacaktır.

Kapitalizm

Kapitalizm, temellerini sömürü üzerine kurmuş bir sistemdir. Temelinde insan emeği vardır. Harcı ise yoksulların, emekçilerin, işçilerin, kadınların, çocukların kanıdır. Burjuva sınıfının daha zengin olabilmesi için, insan emeği merdiven olur. Aslında insanlar eşittir fakat bu sistem; devleti oluşturan ve kendi elinde tutan burjuva sınıfının, işçi emeğinin sömürsü üzerine kuruludur. Emeği üretenler ile onun üzerinden zenginlik elde edenlerin olduğu bir noktada eşitlikten bahsedemeyiz.

Sistemin kendini var ettiği yer, işçinin emek gücüdür. İnsani gereksinimlerini bile karşılamayacak bir ücrete işçinin bütün hayatını, zamanını satın alır. Bu eşitsizliği kabul ettirmek için farklılıkları kullanır. Kapitalizmde normal olan rekabettir, orman kanunlarıdır, sömürüdür. Sistemin çelişkileri en keskin olarak kendini işçiler ve patronlar arasında gösterirken bunun başka yansımaları da vardır. Beyaz ve erkek olanı yüceltir, siyah ve kadın olanı en aşağı katmana atar. Ve skalanın en üstünden, en altına doğru bir sömürü devam eder.

Kapitalizm kendini yeniden ve yeniden üretirken birçok yöntem ile sömürsünü, vahşiliğini,

‘barbarlığını’ normalleştirir ve yaygınlaştırır. Bu yöntemlerden önemli biri de medyadır. Kitle iletişim araçları ise kapitalist sistemin kendi sömürsünü haklılaştırması, meşrulaştırması için her zaman burjuva sınıfı tarafından kullanılmıştır. Üretim araçlarına sahip olduğu gibi, kitle iletişim araçlarına da sahip olmuş, medya alanında da kendi tekeli oluşturmayı ihmal etmemiştir. Var olduğundan bugüne kadar kapitalizm, sanayileşmeyi uygarlaşmayla eşdeğer tutup, ‘barbar’ yerlere ‘uygarlık’ götürmüştür. Ve insanları da bu yalana inandırmak için medyayı en etkili biçimde kullanmıştır.

Çarklar hızlanmaya, kentler kurulmaya, haberleşme yayılmaya başlıyor

“İnsanlar arasında üretim ve tüketimdeki genel bağ ve karşılıklı bağımlılık tüketiciler ve üreticilerin birbirine ilgisizliği ve bağımsızlığı ile birlikte artar. Bu çelişki krizlere götürür. Bu yabancılaşmanın gelişmesiyle birlikte, bunun üstesinden gelmek için çabalar da gelir: Bireylerin diğer bireylerin faaliyetleri hakkında enformasyon elde ettiği ve kendi faaliyetlerini ona göre ayarlamaya çalıştığı kurumlar çıkar. Aynı zamanda iletişim araçları/yolları da gelişir.” (Marx, Grundrisse, 1980: 97-103)

Kitle iletişim aracı dediğimiz zaman, kitlelerin haber almasını sağlayan basın- yayın organlarının tümünü kastediyoruz. “Medya” dediğimiz bu alanın içine bildiri, gazete, dergi, televizyon, sinema vb. birçok araç girer. Haberleşme, insanların çevresinde olup bitenleri bilme ihtiyacından ortaya çıkmıştır. Kitle iletişimi denildiği zaman, bir bilginin bir kaynaktan bir kitleye iletilmesi durumudur. Tarihte ilk kitle iletişim araçlarının çıkışına baktığımızda kapitalist sistemin çarklarını hızlandırdığı döneme denk geldiğini görürüz. ‘Üretim ilişkilerinin gelişimine paralel olarak 17. yüzyılda ticaret iyice yaygınlaştı. Sermaye birikimi, pazar, imalathaneler, belirli günde kurulan panayrlar

insanları belirli merkezlerde yoğunlaştırarak kentlerin oluşumunu sağladı... ..19 yüzyılın ikinci yarısından itibaren, gazete ve dergi yayınlarının yüklü sermaye gerektirmesiyle magazin, bulvar gazeteciliği ve dergiciliği önemli bir yer kaplamaya başlar.’¹ Bunlar genelde ‘şiddet’ ve ‘suç’ unsuru öğeleri içinde bulunduran haberlerdir. İnsanları bilgilendirmekten çok, duygularını sömürerek gazeteyi satın almalarını sağlamasına yönelik hamlelerdir. Burjuva sınıfı elinde bulundurduğu medyayı, insanların duygularını sömürerek kâr sağlama amaçlı ve kendi ideolojisini kitleler üzerinde pekiştirmek için kullanır. Hem kendi söylemini yaymış, hem para kazanmış olur. Temelini sömürü üzerine kuran kapitalist sistem işçileri fabrikalarda sömürdüğü yetmediğinden, gazeteler, dergiler üzerinden insanların haber alma ihtiyacını kullanarak sömürsünü başka bir alandan da devam ettirir.

Burjuva medya ağını genişletiyor

Sanayileşme, ‘uygarlaşma’ nasıl her zaman batıdan doğruya doğru olduysa aynı şekilde bilgi akışı da ‘uygar’ toplumlardan ‘gelişmemiş’ toplumlara doğru olur. Kitle iletişim araçlarındaki gelişmeler, sömürgeyi yapan devletlerde keşfedilip, geliştirilip, daha sonra ‘gelişmemiş’ toplumlara gidiyordu. Örneğin, Almanya renkli televizyonu keşfettiğinde, elindeki bütün renksiz televizyonları Türkiye’ye pazarladı. Bu durum yaratıcılığı, yeni keşifleri değil, olanı olduğu gibi kabul etmeyi öngörüyordu, ne de olsa ‘batılılaşma’ önemliydi. Radyo, televizyon, fotoğraf, sinema günümüzde internetin gelmesi aynı bu şekilde olmuştur.

1968 yılında ilk yayını yapan Türk televizyonlarının kuruluşundan bugüne baktığımızda, yerli yapımlardan çok yabancı menşei hazır programların, dizilerin yayınlandığını görürüz. 1980 yılında Amerika ile aynı anda yayınlanan Dallas dizisi

hemen herkes tarafından bilinmektedir. Bu Amerikan dizileriyle birlikte popüler kültürü evimizin içine kadar girmeye başlar. Türkiye'deki yaşayan halkların kültürlerinde olmayan birçok yeni ürün, yeni yaşam tarzı sunulur kara kutu aracılığıyla. Örneğin; 'liseye giden gençlerin serbest kıyafetle gitmesi', 'mikrodalga', 'hamburger', 'patlamış mısır', 'evde ayakkabı ile dolaşma' gibi başka kültürlerin alışkanlıkları izlenir. Tabii bu alelade bir durum değildi, amaç; ilerde emperyalistlerin başka ülkelerde pazar yaratabilmesinin önünü hazırlamaktı.

1990'lara gelindiğinde Türkiye'de tek tük özel kanallar da açılmaya başlar. Bunların sahipleri burjuva sınıfının siyasi isimleri ya da dönemin patronlarıdır. Bugüne baktığımızda Türkiye'de medya kanallarının bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıda patronları vardır. Yüzlerce kanal da izliyor olsak, onlara sahip olanların bir avuç olduğudur. Örnek verecek olursak, en büyük medya tekellerinden; Ciner, Doğan, Çukurova, Doğuş, Feza, Samanyolu, Turkuaz vb. Fakat bu medya tekellerinin internet sitelerinde, yatırımlar bölümüne girildiğinde, bir tek medya alanında değil, inşaat, turizm, eğitim, enerji, taşımacılık, finansal hizmetler, endüstri, sağlık vb. gibi birçok alanda yatırımları olduğu görülmektedir. Bu hem kendi yatırımların kendi medyasında reklamını yapabileceği, hem medya kanalları üzerinden para kazanacağı, hem de devletle ortak çalışan medya patronlarının her zaman devletin lehine haber yaparak, birçok ihaleyi kazanacağı anlamına gelir.

Emperyalistlerin kitle iletişim araçlarıyla 'oyunları'

Büyük medya tekelleri sadece medya alanında değil birçok alanda zenginleşirken sistem kendini üretebileceği, yaygınlaştıracağı alanları arttırır. Bir tek televizyonda, radyoda, sinemada değil emperyalizm, çocukların oynadıkları bilgisayar oyunlarında da kendini gösteriyordu. Sovyetler'in yıkılışına kadar filmlerde, dizilerde Amerikan askerine karşı savaşan düşman Ruslar'dı. Daha sonra yeni düşman yaratmaları gerekti. Çünkü emperyalizmin sömürü planları devam ediyordu, bu seferde Ortadoğu'ya çevirmişti rotasını. 11 Eylül'den sonra da iyice sembolleştirilen esmer, sakallı, puşili Ortadoğulu erkekler oldu yeni düşman. Çocukların oynadıkları bilgisayar oyunlarında bu tipteki erkekleri 'terörist' olarak çağırıyordu.

Ortadoğu'ya yapacağı savaş planlarını, oyunlar üzerinden de meşrulaştırmayı ihmal etmiyordu. İzleyenleri, sömüreceği topraklara 'demokrasi götüreceğim' yalanıyla kandırıyordu. 1991 yılında Irak'a saldırı başlatan Amerika, bu savaşı televizyondan canlı yayınlayacağını duyurmuştu. CNN'de insanlar ilk defa canlı savaş izleyeceklerdi. Normalde savaş kanlıydı, halkların üzerinde patlayan bombalar, ölen çocuklar, kadınlar ve kan vardı gerçeğinde. Ama insanlar sadece yeşil bir gökyüzü, karanlıkta patlayan bombalar izlediler CNN'de. Irak halkının direnişi gösterilmedi.

Daha sonra makalelere konu olan 'İltiltirmiş gazetecilik' kavramı çıkacaktı ortaya. Sadece ordunun

sunduğu haberleri yayınlayan, savaşın ortasından değil bir binanın tepesinden yayın yapan gazeteciler. O dönemin ünlü savaş muhabiri Peter Arnett, Amerikan ordusunun ilk savaş hamlesinin, Irak direnişi karşısında başarısız olduğunu söylediği için işinden oldu. 2013 yılının Haziran Direnişi'nde gördüğümüz gibi insanlar İstanbul'un göbeği Taksim'de polis terörüne maruz kalırken, CNN Türk penguen belgeseli yayınlayacaktı. Gerçeği yayınlamak kapitalist sistemin burjuva medyasında yasaktır. "Çünkü gerçekler devrimcidir!"

Tarafsız medya kuruluşu olabilir mi?

Gerçeklerin devrimci olduğu ve medya tekellerinde ise sistemin yansıması olarak paranın hüküm sürdüğü aşikar. Paranın saltanatını işçi ve emekçilerin bedenleri

“Gerçeklerin devrimci olduğu ve medya tekellerinde ise sistemin yansıması olarak paranın hüküm sürdüğü aşikar. Paranın saltanatını işçi ve emekçilerin bedenleri üzerine kuran sistem medya tekellerinde de gerçeklerin ifade edilmesini istemez. Kitleleri inandırabilmek, etkilemek uğruna "tarafsız"lık safsataları ortaya atar.

üzerine kuran sistem medya tekellerinde de gerçeklerin ifade edilmesini istemez. Kitleleri inandırabilmek, etkilemek uğruna "tarafsız"lık safsataları ortaya atar.

Bu dünya iki sınıflı bir dünyadır. Ezen ve ezilen, burjuva sınıfı ve işçi sınıfı. Yukarıda bahsettiğimiz gibi üretim araçlarını, kitle iletişim araçlarını elinde bulunduran burjuva sınıfı ne kadar kanallarında 'tarafsız habercilik' diyerek insanları kandırmaya çalışsa da, her zaman sahip olduğu kanallarda kendi tarafının haberlerini yapmıştır, yukarıda birçok örnekle sunduğumuz gibi. Tarafsız olmak ideolojik ve teknik olarak da mümkün

değildir. Haber yapmaya giden muhabirinin fotoğraf makinesinin bir çerçevesi vardır, muhabirin kendi hayat görüşü vardır, haberleri seçen editörün patronun istekleri doğrultusunda şekillenen kendi görüşü, en nihayetinde 'patron' vardır. Yani sermayeyi ortaya koyan. Aynı manşeti atan 10 gazete varken, hangisi birbirinden farklı olabilir ki?

Bu sebeple bunun tam karşısında duran, dünyaya eleştirel bakan, verilene olduğu gibi kabul etmeyen

marksistler, devrimciler kendi yayın organlarını oluşturmuşlardır. Devrimci- sosyalist basın, işçi sınıfının tarafından bakar dünyaya ve bu doğrultuda haberler yapar.

Bugün *Kızıl Bayrak Gazetesi* 20 yıldır, işçi sınıfının davasına inanmış, zor şartlarda, kendi imkanlarıyla, reklamsız, patronsuz, kolektif bir şekilde mücadelesini sürdürür. Ne kadın bedenini kullanır habere dikkat çekmek için ne de cinselliği. Burjuva medyasının bütün şiddet olaylarını gösterdiği fakat bir türlü gösteremediği devlet-polis şiddetini de yazar, fakat duygu sömürsü yaratarak habere dikkat çekmek için değil, sistemin 'yasal' şiddetini insanlara göstermek için resmeder.

Sonuç...

Medya, emperyalist-kapitalist devletlerin kendi ideolojilerini kitlelere aktarmak, bir sırına içinde kendi zehrini insanlara aşılacak için kullandığı bir araç olmuştur her zaman. Paylaşma duygusunun bittiği, tüketen ve bencil bireyler yaratan kapitalist sistem, insanı ezmeye, emekçileri ikincil konuma atmaya ve her bulduğu boşluktan sömürmeye devam edecektir.

Medya tekelleri üzerinden sürdürülen sömürünün bir boyutunu da dağıtım alanında yaşanan gelişmeler oluşturuyor. Sistem 'gerçekler'in işçi ve emekçilere ulaşmasını engellemek için onlarca çaba ortaya koyuyor. Basımı engelliyor, dağıtımını yasaklıyor, eni sonu en yakın örnek olarak Yay-Sat'ın devrimci, sol, sosyalist basına koyduğu ambargo bunun en net göstergesidir. Devrimci basın, sistemin tüm zorbalığına rağmen işçi ve emekçilere ulaştırılmaya devam ediyor.

İmajlar ve görüntüler dünyasında yani kapitalizmde bu çarkları parçalamak için sınıfsız, sınırsız, sömürsüz bir dünya mücadelesini büyütmekten başka bir çıkar yol yoktur. Tam da bu doğrultuda işçi sınıfının devrimci partisini güçlendirmek gerekmektedir. İşçi sınıfının devrimci partisi nitelik ve nicelik olarak güçlendiği oranda *Kızıl Bayrak* gazetesi de her açıdan güçlü ve etkili bir yayın olarak güvencelenir. Başta yoldaşlarımıza olmak üzere, tüm işçi ve emekçilere bir çağırısı yineliyoruz. *Kızıl Bayrak* gazetesini sahiplenmek, sahiplendirmek, her düzeyde ve her türlü katkıyı sunmak ve örgütlemek gerekmektedir.

¹ *Medyada Kadın*, Hatice Akdoğan, s.40.

IŞİD gericiliğinden kadınlar için tecavüz fetvası!

Geçtiğimiz günlerde IŞİD müftüsünün Musul'da yayınladığı fetva haberlere yansdı. Bu fetvaya göre; "Maliki için çalışan tüm asker ve polislerin eş ve kızları militanlar için helal" olduğu söylendi. Bunun kadınlara tecavüzün kılıfı olduğu ortadadır. Bu fetvayı onaylamayan birçok Sünni imamın kurşuna dizilerek idam edildiği de belirtilmektedir.

Böylesi fetvalara bölge halkları hiç de yabancı değildir. Yine geçtiğimiz yıllarda Suudi Arabistanlı bir müftü Şeyh Muhammed El Arifi Suriye'deki çeteler için bir fetva vermişti. Bu fetvaya göre, mücahitler diye andığı çetelerin Suriyeli kadınları kısa süreliğine hatta birkaç saatliğine kendi nikâhlarına geçirebileceklerini ileri sürmüştü. Şeyh El Arifi fetvasında, söz konusu çetelerle Suriyeli kadınların bu şekilde evlenmelerinin çarpışan bu çete üyelerinin cinsel ihtiyaçlarını giderebileceğini, dolayısıyla Suriye lideri Beşar Esad iktidarına karşı daha azimli savaşmalarına yardımcı

olabileceğini dile getirmişti. Çete üyeleriyle bu şekilde evlenmeyi kabul eden Suriyeli kadınlara da 'Cennet' vaadinde de bulunmuş, ayrıca, böyle bir nikâhın 14 yaşın üzerindeki kız ve kadınları kapsadığını söylemişti. Böylelikle Suriye'de kadınlara tecavüzün önü açılmakta, buna dinsel kılıf da hazırlanmaktaydı.

Bugün de Iraklı kadınlar bu tehditle karşı karşıyadır. Ayrıca fetva kılıfı olmadan da IŞİD askerlerince kadınların kaçırıldığı, tecavüze uğradığı haberleri de gelmektedir.

Gerek emperyalist dünya savaşlarında gerekse bölgesel savaşlarda faturayı ezilen emekçi halklar çekmektedir. Ancak tecavüz bir savaş yöntemi olarak kullanıldığı için kadınlar diğer sorunların yanında cinsel saldırıların da hedefi halindedir. Son fetva örnekleri gerici, yağma ve talan savaşlarında kadınların hedef haline gelmesi gerçeğini bir kez daha teyit etmiştir.

Kadınlar yeni yargı paketini veto etti

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, mecliste kabul edilen kadın düşmanı yargı paketini 21 Haziran'da protesto etti. Eylem için Galatasaray Lisesi önünde bir araya gelindi. Basın açıklaması öncesinde, kızı Mehtap Bülbül'ü cinayet sonucu kaybeden Yeter Bülbül bir konuşma yaparak, "Adalet istiyorum. Ağırlaştırılmış müebbet cezası almalarını istiyorum" dedi.

Platform adına basın açıklamasını Fikriye Yılmaz okudu. Yeni yargı paketinin bu hafta içerisinde mecliste kabul edildiğini söyleyen Yılmaz, AKP'nin torba yasa biçiminde sunduğu paket içerisinde kadınların adının geçmediğine dikkat çekti. Yılmaz, açıklamaya şöyle devam etti: "Kadınların boşanmak istediği için, çalışmak istediği için kendi hayatına dair karar almak istediği için öldürüldüğü bir ülkede yaşıyoruz. Kadınların haklarına kavuşarak yaşamak için devlete, polise, savcılığa başvurduğu ve o kapılardan 'A4 kağıtlarımızı bitiriyorsun' diyerek, korunmadan geri gönderildiği bir coğrafyadayız. Kadın katillerine iyi hal indirimi, tahrik indirimi verilen, kadını cinsiyetinden dolayı öldürmenin çok kolaylaştırıldığı günümüzde biz kadınların yeni yargı paketinden hakkımız olanı almak için mücadele etmemizden daha anlaşılır bir şey olamaz."

Yasalarda kadının beyanının esas alınmadığını dile getiren Yılmaz, şöyle konuştu: "Ceza mahkemelerinin işleyişini değiştiren yeni yargı paketi kadınlar için bir yaşam meselesi olan hukuken tanınma için hiçbir değişiklik getirmiyor." Yılmaz, yeni yargı paketinin kadın cinayetlerinde artışa sebep olacağına vurgu yaparak, bu yargı paketinin kadınların onayından geçmeyeceğini ve mücadeleyi sürdüreceklerini ifade etti.

Kızıl Bayrak / İstanbul

Gebze EKK Clara Zetkin'i andı

Gebze Emekçi Kadın Komisyonu, 21 Haziran Cumartesi günü, ölüm yıldönümü vesilesiyle Clara Zetkin'in yaşamı ve emekçi kadınların örgütlenmesi başlıklarının konuşulduğu bir söyleşi gerçekleştirdi.

Söyleşi başlamadan önce Gebze EKK'nın Clara Zetkin ile ilgili hazırladığı broşür katılanlara verildi. Söyleşi Clara Zetkin'in hayatı, emekçi kadın hareketine ve kadınların örgütlenmesine katkıları, I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sürecinde II. Enternasyonal'de Rosa ve Karl ile enternasyonalizmin bayrağını dalgalandırması ve emekçi kadınlara, işçi sınıfına, devrimci mücadeleye miras bıraktıkları üzerine bir sunumla başladı. Marksist yöntemle kadın sorununu irdeleyen Clara Zetkin'in bu alanda teorik katkılar sunduğu ve pratik olarak kadınların gerek parti içerisinde gerek mücadelenin her alanında örgütlenmesi için yoğun bir çaba sarf ettiği anlatıldı. Emekçi kadınlara, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü armağan ettiği vurgulandı.

Sunumun ardından canlı bir tartışma yürütüldü. Clara Zetkin'in yaşamı, devrimci mücadele, kadın sorununun tarihsel kökeni ve güncel sorunlar, emekçi kadınların örgütlenmesi için yapılması gerekenler üzerine tartışmalar yürütüldü. Emekçi Kadın Komisyonu'nun güçlendirilmesi, kadın sorunu ve Marksizm konularında donanımın artırılması, işçi kadınların örgütlenmesi için çalışmaların yoğunlaştırılması vurgularıyla tartışma sona erdi.

Kızıl Bayrak / Gebze

EKK'dan Berkin Elvan'ın ailesine ziyaret

Kartal Emekçi Kadın Komisyonu 21 Haziran'da Berkin'in ailesine ziyaret gerçekleştirdi. Berkin Elvan için yapılan, Berkin'i ve Berkin'in toplumda yarattığı etkiyi anlatan "Ekilir ekin geliriz, ezilir un geliriz; bir gider bin geliriz" isimli tablo aileye hediye edildi.

Gülsüm ve Sami Elvan'la sohbetinde Berkin'in bu topraklarda ekilmiş bir tohum olduğu, Berkin'in fiziken aramızda olmadığı ama binlerce Berkin'in doğduğu dillendirildi.

Devletin hiçbir ayırım yapmadan katlettiğini, dün Sivas'ta, Maraş'ta, Çorum'da, bugünse Haziran Direnişi'nde, Okmeydanı'nda, Soma maden ocaklarında yaşananların devletin katliamcı kimliğinin örnekleri olduğu söylendi.

Bu katliamlara karşılık, davalarında adaletsizlikten başka hiçbir şeyin çıkmadığı konuşuldu. Gerçek adaletin burjuva hukuk sistemiyle değil sokaklarda direnişlerle, örgütlülükle sağlanacağı belirtildi. Gülsüm anaya "Anaların daha güçlü, daha öfkeli, daha direngen olması gerekir. Katilleri durduracak olan anaların öfkesi olacaktır" denildi.

Berkin Elvan'ın ailesi ise "Berkin sadece bir kesimin değil tüm toplumun çocuğudur. Berkin'in ve diğerlerinin hesabını soracak olan en alt tabakada olanlardır, ezilenlerdir, işçilerdir" dedi. Sohbetin ardından Kartal Emekçi Kadın Komisyonu Elvan ailesinin yanından ayrıldı.

Kızıl Bayrak / Kartal

Karanlıkta Uyananlar'dan Kış Uykusu'na sinemada sınıf çatışması

K. Efram

"Ve kendime dedim ki: Gerçeğe uygun olmayan temelleri üzerine kurulu olan her şey, gerçeğin ateşi karşısında erir, yıkılır." **Yılmaz Güney**

Birbirine aykırı iki dünya karşı karşıya geliyor bu iki kavram altında: uyku ve uyanıklık. Bu hayatın içinde kendini her gün ve her gün yeniden gösteren bir çarpışmadır. "İlkelerine bir kez olsun ihanet eden insan, hayat ile olan saf ilişkisini yitirir. Bir insanın kendine karşı hile yapması, onun, filminden, hayatından, her şeyinden vazgeçmesi demektir" diyordu Sovyet yönetmen Andrei Tarkovski.^[1] Yani hayatın ilkelerle kurduğu bağ ile sanatı ilkelere dayandırmanın gerekliliğini savunuyor ve sinema ve hayat arasında sınımsız bir ilişki kuruyordu. Sovyetler'den Yılmaz Güneyler'e devrimci ve toplumcu bir sanat anlayışının özeti böyle ortaya konulmuş oluyor. İşte uyku ile uyanıklık arasındaki bu çarpışmada bir film karesine sığdırılabilen yaşamların öykülerinde ele veriyor kendini bir kez daha. Yakın zamanda aldığı ödülle Nuri Bilge Ceylan'a sağ yumruğunu kaldırtan o film: **Kış Uykusu**. Ve diğer bir film: **Karanlıkta Uyananlar**. Nuri Bilge Ceylan küçük burjuva mülk sahibi insanların içinde buldukları durumun öyküsünü ortaya koyarken, adını güneşin doğuşuyla birlikte evlerinden çıkıp fabrikalarda çalışmaya giden insanlardan alan Ertem Göreç'in 1964 yapımı filmi sınıf çatışmasını sinema alanında gözler önüne seren iki örneği oluşturuyor.

Tarihte devrimci atmosferin yükseldiği mücadele dönemleri her zaman bir "domino etkisi" yaratır. Bu etki bugün Nuri Bilge Ceylan'a kadar ulaşmışsa onu bugün hala "sınıf çelişkilerini kabaca ortaya koyuyor" diye eleştirebilen küçük burjuva aydın çevreleri elbette rahatsız olacaklardır. Kış Uykusu'nda ortaya konulan sınıfsal çelişkinin "kabalığı" üzerinden yapılan eleştiriler teknik ya da biçimsel eleştiriler olmanın çok ötesinde, hayattaki her şey gibi, sınıfsal bir kaygı ve anlam taşımaktadır.

Sinemayı sınıfsal yorumlamak

Bir boya fabrikasında haklarını arayan işçilerin direniş sürecini anlatan **Karanlıkta Uyananlar** filmi uykuda olanlara karşı uyanmakta olanların hikâyesi ile bu çatışmayı ortaya koymaktadır. **Karanlıkta Uyananlar** kelimenin hem gerçek hem de yan anlamıyla tarihin hep uyanmakta olan tarafını simgeleyen işçilerdir. Mahalleden arkadaşları fabrikada çalışan patronun oğlu, babasının ölümünden sonra fabrikanın başına geçince arkadaşlarıyla arasının bozulması bir tesadüf değildir, patron ile işçi arasındaki uzlaşmaz çelişkiler beyaz perdeye yansıtılmıştır. Nuri Usta işçilere: "Sendika sensin, sen, ben, o, hepimiz. Şu meydana gelir miydi emeğimiz olmadan? Neyiniz var kaybedecek?" diye sorarken sınıf mücadelesinin temel ilkeleri, algısı hayatın gerçeklerine karşı saf bir geçirgenliğe sahip işçi ve emekçinin ağzıyla ortaya konulmuş olur. Korku ve güvensizlik içindeki işçilerin

mücadele ile özgürleşme sürecini bir film için gereksiz bir konu sayanlar elbette gerçek hayatta da Greif direnişi gibi nice işçi direnişini anlayabilmekten yoksun olanlardır. **İnsanların sanatta sınıf çelişkinin ele alınmasına karşı tutumları, gerçek hayatta sınıf mücadelesinde kendilerini konumlandıklarından kesinlikle bağımsız değildir. İşte bu nedenle sanatın kendisi olduğu gibi, yorumlanışı da kesinlikle sınıfsaldır.**

Tarihte uykuda olanların kimler olduğu da yine "uyku" sembolü üzerinden açığa konuyor beyaz perdede. Kış Uykusu'nda babadan kalma mal varlığı içinde hayatı sürdürme kaygısı gütmeyen amaçsız bir yaşam sürdüren ve böylece hayattan kopan, en insancıl ve aslında en basit duyguları hissedebilmekten muzdarip olan insanların öyküsü anlatılıyor. Birbirlerine yaklaştıkça birbirinden uzaklaşan çıkara dayalı insan ilişkilerinin bir teşhiri sürüyor film boyunca. Bir Anadolu kasabasına kar düşer, bu karın beyazlığına tezat oluşturacak bir karanlığın bencil dünyasına hapsolmuş insanlar için inziva mevsimi başlamıştır ki hayatlarına ödenmemiş bir kirayla birden giriveren yoksul bir aile içlerinde birikmiş sınıf kinini birden açığa çıkarır. Yokluk ve parasızlık içindeki bu ailenin hayatlarına dokunan gerçekliği, mülk sahibi bu insanların gözlerinin önüne çektikleri perdeden içeri sızan bir ışık gibi uykularının rahatını kaçırmaya yeter.

Filmde evlerine haciz gelen çocuğun ev sahibinin arabasına fırlattığı taş ve bu başkaldırıdan asla pişman olmadığını belli eden o kızgın ifadesi küçük burjuva izleyenleri elbette rahatsız etti. Çünkü o taş hepsine atılıyordu. Onlar bu filmde değil, bu filmde kilometrelerce yol yürüyüp ayağı kokan yoksul kiracı kapıdan girdiğinde odasının penceresini açan ev sahibi gibi ezdikleri insanların gün gelip de çamurlu ayakkabılarıyla kendi kapılarını çalmasından rahatsız

olmaktadırlar. Fakat bu başkaldırının bir kefareti gibi çocuğun yüzüne indirilen tokat bizler gibi bu çocuğun haklılığına inananların öfkelerini uyandırırken başkaldıranlara zulmü hak gören küçük burjuvaların yüreğine gizlice su serpilir. Yardım diye kendisine getirilen parayı ateşler içinde yakan işsiz babanın sınıf öfkesi, o zamana kadar başlılarıyla bir "iyilik meleği" timsali ortalıkta dolaşan küçük burjuva kadını gözyaşlarına boğarken kimi çevreler bu sahneleri abartılı bulduklarını söylediler. Bu sahnelerin gerçekten abartı olup olmaması bir yana, onları rahatsız eden başka bir şey vardı. Onlar "Hala böyle şeyler mi kaldı?" derken aslında yine yokluk içindeki insanın onurlu duruşunu reddetmeye çalışıyorlardı. Çünkü onlar burjuva iktidarların yaydığı "sadaka kültürünü" yukarıdan eleştirirken alttan altta herkesin bu kültürü benimsediği görüşüne herkesten çok tamah edenlerdir. Ve gerçekten bir deste paranın yakılma görüntüsü, içten içe paranın kölesi olmuş herkesin keyfini fazlasıyla kaçırarak bir çarpıcılığa sahiptir. **Onlar para yakma sahnesi gibi onurlu duruşu sembolize eden pek çok sahneyi inandırıcı bulmazlar. Çünkü ezilenlere etiketlemeye çalıştıkları eksik kişilik özelliklerine aykırı düşen bu tür tutumlar onların çarpık gerçeklik algılarına ters düşer.**

Salonlara sıkışan bir sinema

Bir film karesine neler sığdırılabilir? Belirli duygular, birkaç insan, birkaç hayat? Hangi insanlar konu edilebilir bir filmin öyküsüne? Sadece fukara insanlar mı, sadece zengin olanlar mı yoksa? Hangi acılar yansıtılabilir perdeye? Sadece aşk acısı mı, sadece ekmek kavgası mı pekiyi? Bir filmin kaç sonu olur? İşte üst sınıfın sineması, yani ezenlerin sineması bunlardan hep birini tercih etmeye zorlar kendini. Hangi konuyu işliyorsan abartılı ele alır onu, ya fazla süslemişti, ya da

bir bakarız her şey fazla basitleştirilmiştir. Onların filmlerinde görürüz ki hayatın hep bir yanına vurgu yapılırken diğer yanı eksik kalır. Oysa buna karşı ezilenlerin sanatının ne denli kapsayıcı olduğunu yine ezilenlerin sanatçılarından **Yılmaz Güney** en sade şekliyle ifade etmektedir: **“Hüznün sayısız tonu, birçok yüzü vardır; çiçekler, kuşlar, rüzgarlar gibi. Ben, bazı yakın arkadaşlarım aracılığıyla, hüznü, sevgi ve kederi anlatmaya çalıştım; her ne kadar bazıları tarafından anlaşılmasa ve inanılmaz bulunsa da.”** [2]

Burjuvazinin yani ezenlerin sanatının alıcıları da kendi görmek istedikleri yerden hayatı yansıtan filmleri sinemalarının baş tacı ederek “kendi sanatlarını” sahiplenirler. Onlar fakir insanı, ezileni, ekmek kaygısı içinde çirpini duran milyonları kendi gördükleri yerden görmek isterler: Hep acı ve keder duyguları içinde, hep bir çaresizlik, hep bir yenilmişlik... Hep bedbahttır onlar. Ve başarılarına kendileri dışında gelen her türlü felaketten bile aslında hep onlar sorumlu gibidirler. Sanki doğdukları ilk gün alınlarına görünmez bir kalemle yazılır gibi işlenmiştir kaybetmeye dair bir şeyler.

Onların filmlerinde ezilen insan bir acıma nesnesine dönüşür. Her türlü yoksunluğu anlatışlarındaki aşağılamayı hemen fark edersiniz. Aldanmayın üst sınıftan binlerin “acıklı bir film” sonundaki gözyaşlarına. O varlık sahibi insanlar perdede görünce üzülükleri insanın dışarıdaki durumunu değiştirmek için hiçbir şey yapmayacaklardır. Zaten onların fazla zehrini akıtmalarını sağlamak dışında bir işe yaramayan bu tarz melodram filmleri de ele aldığı insanın durumunun ne denli değişebilir olduğunu göstermekten, içine düştüğü dertlerin aslında bir çözümü olabileceğini sunmaktan yoksundur onlara.

Günlük hayatta bu sanatı yaratan kirli ideolojiyi her gün görürüz. Gizlenmez bir kibir vardır bir patronun işçisine bakışında, hali vakti yerinde insanların sokakta mendil satan çocuğa bakışlarında. Orta sınıf kadınların lüks mağazalar içinde dolaşırken yanlarından geçen bir emekçi kadının giyim kuşamına bakışında o kibir. İşte tam da bu kibir üst sınıfın sanatının da temel bir unsuru olarak kendini zengin kız-fakir oğlan aşkında belli eder. Ve onlar bu sanatı, ezilenlerin hep ezilmeye mahkûm edildiği bir dünyayı birbirini üzerine akan film şeritler halinde kafamıza kodlayan bir sinemayı alkışlarken kendi hayatlarındaki yanlısın bir telafisini daha kendilerine sunan suç ortaklarına minnettarlıklarını göstermektedirler. Gerçeği olduğu gibi değil algılamak istediği gibi yansıtan böyle bir sanat ezilen sınıflara hitap edebildiği için değil, aksine hizmet ettiği öteki sınıfın beğenisini aldığı ve iktidar onların elinde olduğu için yaygınlaşan sanattır. Fakat bunlara rağmen salonlara sıkışmaya mahkûmdur. **Burjuva sanatı sunulduğu zengin galerilerin dışında çıkma becerisi olmayan sanattır. Ünlü bir ressamın pahalı tablosu nasıl ki bulunduğu müzeden sokağa çıkarılamıyorsa burjuva sineması da sinema salonlarından sokağa taşabilme becerisinden öyle yoksundur.**

Hayata karşı dürüst bir sanat!

Biz ezilenlerin sanatı reddeder bu kuralları, yıkar baştan aşağı. Peki bunlara karşın bizim sanatımız ne demektir? “Burjuva yazarın, sanatçının, oyuncunun özgürlüğü, para kesesine, çürümeye, satılık olmaya gizlice bağımlılıktan başka bir şey değildir. İşte biz sosyalistler, bu ikiyüzlülüğü açığa seriyor, sahte etiketleri söküyoruz; bunu da, sınıfsız bir edebiyat ve

sanata varmak için değil (çünkü böyle bir şey sınıf-dışı, sosyalist bir toplumda olabilir ancak), ama, gerçekte burjuvaziye bağlı bu ikiyüzlü özgür edebiyatın karşısına, açıkça işçi sınıfına bağlı, gerçekten özgür bir edebiyat çıkarmak için yapıyoruz.” [3]

Ezilenlerin sanatı, sokaktaki insanın sanatıdır. İşte bu yüzden ezilenlerin sineması da sokaktaki insanın yüreğine dokunabilen sinemadır. Acılara gülümseyenlerin hikâyeleri vardır ezilenlerin sanatında. Ve bu hikâyelerde kendini hep açık eden bir umut... O umut gizlenmez, saklanmaz bir umuttur. Sakın ha iflah olmaz. Tokat üstüne tokat yer kimi zaman, aç kalır, dayak yer, işlerden kovulur, ekmek yoktur, para yoktur, yardım isteyecek bir dost el arar, yoktur. Fakat bakarsın bir sonraki sahnede, tüm bu yokluk içinde kıvranan kahraman gülümseyiverir. Çünkü acıya gülümsemeyi bilenler hep acılarla başa çıkmayı öğrenmek zorunda kalanlar oldular tarih boyunca. “Umut fakirin ekmeğidir” derken anlatılmak istenen biraz da budur işte; insanı oyalayan, içi boş umutlar değil. Onlar ekmek olmak bir yana bilinci zehirlemekte, hayatı ertelemektedir. “Umut” filminin son sahnesinde günlerdir kendilerini okuyup üfleyen hocanın vaat ettiği defineyi aramaktan ve açlıktan bitap düşmüş Cabbar’ın gözleri bir çaput parçasıyla bağlanmış, iki eli havada kendi etrafında dönerek define bulmaya çalışma anı boş umutların gerçek ve anlamlı umutların tam aksine insanı nasıl çıkmazlara düşürdüğünü anlatan çarpıcı bir karedir. Trajikomik olması ezilenlerin sanatındaki kara mizahın en güzel örneklerinden biri olmasından ileri gelir. Yılmaz Güney’in her filminde, sadece kendisinin değil, uçsuz bucaksız Anadolu bozkırlarından büyük şehirlerdeki yaşam mücadelesine sayısız Kürt ve Türk emekçinin tozlu ayak izlerini bulmak mümkündür.

Senaryoları anlattığı insanların yazgısıyla sıkı sıkıya bağlı olan sanatçılar bu ortak yazgıyı değiştirme kaygısını sanatlarına taşıdıkları için bugün silinmez değerlerimiz arasındadır. Evet, bazen bir gözyaşı kadar şaşırtıcıdır mutluluğun simgesi. Ekmeğini bölüşüp yiyen iki kişi anlatır paylaştıkça büyüyen bereketi. Bu insanların hikâyesini okuduğunuzda ya da bir film karesinde gördüğünüzde onları hemen tanırırsınız. Çünkü sokakta gördüğünüz insandır o. Elbisenizin dikildiği fabrika elleri nasırlı çalışan kadındır. Dün gazetede ölüm haberini okuduğunuz işçidir bugün göçük altında bedeni hala bulunamayan. Ve komşunuzdur işte şimdi yan odada dokuz kişi bir sofranın başında iki tas bulgur pilavı ile günün son ziyafetini yaratan. Ve sizsinizdir o. O, bizlerizdir. İşte bu yüzden bizler, yine bizler sahip çıkarız bizi anlatan sanatçılara, Yılmaz Güneyler’den Zeki Öktenler’e, Charlie Chaplinler’e, Nazım Hikmetler’den Mayakovskiler’e, Âşık Mahsuniler’den Neşet Ertaşlar’a ve daha nicesine... Çaresizliğe karşı günlük çözümleri değil gerçek çözümü arayan soruları ortaya koyan, insanlık onurunu hiçe sayan yoz tercihler ve kaybolmuşluklar yerine insani olan arayışları kendine konu eden filmler işçi ve emekçilerin sanatı olarak burjuvazinin tüm çabalarına karşın mücadele tarihinin sanatsal birikimleri olarak korunmaya ve belleklerimizde yer edinmeye devam edecektir.

Kaynaklar:

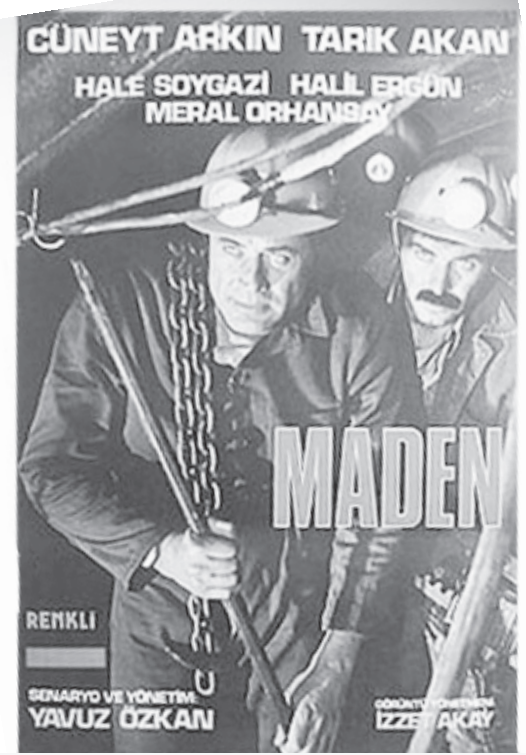
1- Andrei Tarkovski, “Mühürlenmiş Zaman”, Çev.

Fusun Ant, Afa Yayıncılık, 1992.

2- Yılmaz Güney, “Yol” (1999) filminin ilk karesinde gösterilen giriş sözü.

3- Vladimir İlyiç Lenin, “Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı” (1905), Toplu Yapıtlar, Cilt 10, sf. 49

Kartal’da Emek Sineması

Kapitalizme karşı sosyalist kültür ve değerlerin, sosyalist çizginin mevzilerinden biri olma hedefindeki Üç Fidan Gençlik Kültürevi sosyalizm mücadelesini çeşitli araçlarla büyütüyor. Bu araçlardan birini Üç Fidan Gençlik Kültürevi bünyesinde oluşturduğumuz “Emek Sineması” oluşturuyor. Emek Sineması başlığıyla haftalık film gösterimleriyle gençlikle, işçi ve emekçilerle buluşuyor ve bu sistemden kaynaklı ortak sorunlarımızı paylaşıyoruz, bunlara hep birlikte yanıt arıyoruz.

Emek Sineması’nda ilk olarak “Sevgi emektir!” diyen Kırgız yazar Cengiz Aytmatov’un romanından uyarlanan 1977 tarihli “Selvi boylum al yazmalı” filmini izledik. Sonrasında ise daha fazla kâr elde edebilmek için patronların işçilerin canını hiçe saydığını açık bir şekilde gösteren sendika ağalarını da teşhir eden, Yavuz Özkan imzalı 1978 yapımı “Maden” filmini izledik. Gösterim sonrasında kapitalist sistemde işçilerin çalışma koşullarının kölelikle eşdeğer olduğuna dair sohbet ettik ama ayrıca film üzerinden de yansıtılan işçilerin değişim dönüşümüne dikkat çektik.

Orhan Kemal’in ölüm yıldönümünün olduğu Haziran ayının ilk haftasında Orta Anadolu’nun köylerinden Çukurova pamuk fabrikaları ve tarlalarına gelen işçilerin, ırgatların, ezilenlerin hikâyesini anlatan Orhan Kemal’in romanından uyarlanma “Bereketli topraklar üzerinde” filminin gösterimini yaptık. Tarımda kapitalizme geçişi, köyden kente göç edenlerin kentteki kötü yaşam koşulları, Adana Çukurova’da ırgat emeğinin kapitalist dünya düzeninde nasıl sömürüldüğünü izledik.

15–16 Haziran Büyük İşçi Direnişi’nin yıldönümünde ise Türkiye’de ilk sendika-işçi konulu film olan “Karanlıkta uyananlar” filminin gösterimini yaptık.

2 Temmuz Sivas Katliamı yaklaşırken bizler de katliamları gündemimize alarak 27 Haziran’da Sivas’la ilgili bir belgesel gösterimi yapmayı planladık.

Film gösterimlerimiz sürececek...

Üç Fidan Gençlik Kültürevi çalışanları

Trakya'da Fortuna'nın üzerinden 80 yıl geçti

Türkiye'de sermaye devletinin halklara yönelik kirliliklerinden biri de 1934'te Trakyalı Yahudi halka yönelik gerçekleştirilen saldırılar oldu. Tarihe "Trakya Olayları" olarak geçen saldırıları, Türkiye'deki Yahudiler, "Fortuna" olarak adlandırdı. Fortuna ile birlikte Kemalist rejimin saldırıların başlamasından az bir süre önce ilan ettiği, İskan Kanunu, Trakya'da fiili bir şekilde hayata geçirilmeye çalışıldı. Avrupa'daki faşist önderlerin Kemalizme öykündükleri gibi Kemalistler de yükselen faşizm karşısında onu örnek alan icraatlara imza atacaktı. Bu icraatların tarihe geçen acılı örneklerinden biri de Trakya'da yaşanan anti-semitik saldırılar oldu.

Avrupa'da özellikle Naziler'in iktidara gelmesi ile birlikte zirveye tırmanan Anti-semitizm / Yahudi düşmanlığı, birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de kendisine hatırı sayılır nicelikte taraftar buldu. Başta Nihal Atsız olmak üzere Cevat Rifat Atilhan, Mustafa Nermi, Orhan Seyfi Orhon, Yusuf Ziya Ortaç ve Cemal Nadir gibi yazarlar, Türkiye'de anti-semitizmin bayraktarlığını üstlendiler ve yayınlarında sistematik bir biçimde Yahudileri karalayan ve aşağılayan yazılar kaleme aldılar. İrkçı-Turancı ideolojiye sahip bu yazarlar, yazılarında Naziler'in, Yahudiler'i yok etmeye yönelik faaliyetlerini selamladıkları gibi benzerlerinin de Trakya Yahudileri'ne yapılması önerilerinde bulundular. Yahudi düşmanlığı sadece Turancılara has da değildi. Yakup Kadri Karaosmanoğlu gibi rejimi soldan teorize etmeye çalışan kalemler de geçmiş yıllarda (Elza Niyego Olayı) 'kanunsuz' Yahudiler üzerinde kurulan baskıyı selamladı. Dönemin anti-semitik söylemine örnek olarak, Nihal Atsız'ın *Orhun* dergisinde kaleme aldığı bir yazıda şu ifadeler geçiyor: "*Onlara yapılacak ihtar şudur: Hadlerini bilsinler. Sonra biz kızarsak Almanlar gibi Yahudileri imha etmekle kalmaz, daha ileri giderek onları korkuturuz. Mâlûm ya ataların sözüne göre Yahudiyi öldürmektense korkutmak yektir.*"

İrkçı-faşist yayınlar ile birlikte Kemalist rejimin tekçi ulus anlayışı da Yahudiler'e yönelik saldırıların başlıca unsuru oldu. Türkler dışındaki diğer halklar gibi Yahudiler de tek dil zulmünden nasibini aldı. Gayrimüslimler içerisinde rejime en sadık unsur olan Yahudiler, diğer azınlıklar gibi resmi kurum ve kuruluşlarda çalıştırılmadı.

Kemalizm, önceli İttihat ve Terakki'nin gayrimüslim düşmanlığını olduğu gibi devralarak, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren azınlıkları "ulusal egemenliğe" başlıca tehdit olarak gördü. Ermeni Soykırımı'na benzer bir şekilde 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'na yaklaşıldığı sırada, özellikle de Türkiye toprakları faşist İtalya tarafından fetih hedefleri arasında yer alması ile birlikte stratejik olarak önemli bir yerde ikamet eden Yahudi halkın, Trakya'dan çıkarılması uygun görülür. Yahudiler'in, Yahudi düşmanlığı üzerinden yükselen rejimler için ayaklanması pek akla uygun değildir, ancak rejim için onun Türk olmaması yeterli olacaktır. Bazı tarihçiler olayı salt bu yönüyle gerekçelendirmeye çalışmışlardır ancak İttihat ve Terakki'den başlayarak ve Cumhuriyet döneminde de devam eden bir biçimde

gayrimüslim halkların elindeki sermayenin Türkleştirilmesi / Müslümanlaştırılması hedefi, Ermeni Soykırımı'ndan, Varlık Vergisi'ne ve 6-7 Eylül 1955'e dek süren gayrimüslim düşmanlığının en temel taşıını oluşturur.

Resmi ideolojinin yanı sıra Türkiye'deki Nazi taraftarlarının faaliyetleri 1934 yılının yaz aylarına doğru sonuç vermeye başlar. Edirne, Kırklareli, Uzunköprü, Çanakkale, Gelibolu ve Keşan gibi Trakya şehirlerinde yaşayan Yahudi halk, şehirleri terk etmeleri yönünde tehdit edilir. Tarih 21 Haziran'ı gösterdiğinde ise eşzamanlı olarak Yahudi halka yönelik saldırılar başlar. Yahudilere yönelik örgütlenen boykot, yağmaya dönüşür, halkın evleri basılır, işkence edilir. Yahudi kadınlar ise tecavüze uğrar; bazı kadınların parmaklarındaki yüzükler, parmaklarının kesilmesi suretiyle, müslümanların ganimeti olur. Kırklareli Hahamı çırılçıplak soyularak, dövülür. Birçok Yahudi bıçaklanır. Devletin uzun bir süre izlemekle yetindiği saldırılar, 4 Temmuz'a değin devam eder. Saldırıların sonucunda 15 bin civarındaki Yahudi, Trakya'yı terk etmek zorunda kalır.

Nazileri aratmayan Yahudi düşmanı saldırılar, birçok katliam ve zulüm gibi devletin derin ilgi ve bilgisi dahilinde hayata geçti. Saldırıların 14 Haziran tarihinde kabul edilen ve "Tek dille konuşan, bir düşünen, aynı hissi taşıyan bir memleket" yaratmayı amaçlayan 2510 Sayılı İskân Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden bir hafta sonra gerçekleşmesi dahi Kemalist rejimin Trakya "Fortuna"sının başlıca faili olduğunu kanıtlar.

İskan Kanunu'nun yanı sıra devlet görevlilerinin adeta 'geliyorum' diyen saldırıları görmezlikten gelmesi ya da Yahudi halka "burada istenmiyorsunuz" gidin demesi, yine devletin anti-semitik özelliklerini gösterir. Yahudiler, boykot kampanyalarına ya da gazetelerde çıkan katliam çağrılarına karşı devletten yardım isterler ancak karşılığın şöyle bir söylem çıkar: "*Hükümet ve İsmet Paşa bütün Trakya Yahudilerinin İstanbul'a sürgünlerini istiyorlar*". Edirne Valisi ise anti-semitik faaliyetlerin artmasına karşı kendileri ile görüşen Yahudiler'e açıkça kenti terk etmelerini söyler.

Fortuna'nın ardından Trakya'dan ayrılmak zorunda kalan Yahudiler'in önemli bir kısmı bir daha evlerine geri dönemez.

Türk-İslam sentezci propagandanın diline pelesenk ettiği ve üzerinden neredeyse 600 yıl geçmiş "Yahudileri biz kurtardık" söylemi, yahut Naziler'den kaçan bir grup Yahudi biliminsanının Türkiye'ye yerleştirilmesinin örnek verilmesi gayrimüslim fobisini, özelinde anti-semitizmi örtemiyor. Bizzat Naziler'den kaçan Struma ve Salvador gemilerinin içerisindeki Yahudiler'in, Türkiye'ye alınmayarak ölüme terk edilmesi gibi. Yahut devletin bu defa resmi olarak Yahudiler'in mallarına "Varlık Vergisi" koyması; Yahudiler'in 'Las Vente Klasas', Ermeniler'in 'Kisan

Tasagark', Rumlar'ın ise 'İkosi İlikeis' dedikleri, "Yirmi Kura Askerlik" gibi ırkçı uygulamaların başlıca kanıtlarıdır. Ve arkasından gelen 6-7 Eylül ile birlikte ırkçı Türk rejimi amacına epeyce yaklaşır. Yahudi ve Hristiyan azınlıkların önemli bir bölümü Türkiye'yi terk eder.

Yahudiler, az sayıda kalsalar da Yahudi fobisi Türkiye'de büyük toplumsal paranoyalardan birini oluşturmaya devam ediyor. Geçtiğimiz aylarda Trakya'da bulunan Babaeski'ye giden iki Yahudi'nin aşağılanması; üzerine "Artık şiir yazılmaz" bile denilen ve insanlık tarihinin utanç müzelerinden biri olan Auschwitz önünde Nazi selamı veren Türk gençlerinin Polonya polisince gözaltına alınması, *Kavgam*'ın uluslararası tepkiler üzerine yasaklanana dek en çok satanlar listesinden inmemesi, Türkiye'de anti-semitizmin saymakla bitmeyecek örneklerinden sadece birkaçı. Ve bu örnekleri aslolarak besleyen ise bizzat Erdoğan'ın Soma'lı işçilere "*İsrail dölü*" demesinden, başka bir bakanın "*bunları bize bir Yahudi, bir ateist, bir Zerdüşt yapsa anlarım. Ama bunları yapan Müslümanım diye geçiniyorsa yazıklar olsun*" sözlerinden geliyor. Türk egemenlerinin zihniyeti dinci ya da Ulusalçı fark etmiyor, birkaç yıl öncesinde ulusalçılar da, AKP'lileri "*Musa'nın çocukları*" olmakla suçluyor ve bunu kanıtlamaya çalışıyordu.

Trakya Olayları'nın 80'inci yıldönümüne girdik; Ermeni Soykırımı'nın 100'üncü, 6-7 Eylül'ün 60'ıncı yıldönümlerine girmek üzereyken; Gayrimüslimlere, Alevilere, Kürtlere ve Suriyeli Araplara yönelik ırkçı saldırılar devam ederken, halkların eşit, özgür ve kardeşçe yaşama koşulu olan sosyalizmin kızıl bayrağını yükseltmekten başka seçenek bulunmuyor.

M. Ak

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2014/26 * 27 Haziran 2014

Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Tayfun Altıntaş
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Millet Cd. Selçuk
Sultan Cami Sk. No 2 / 9 Fatih / İstanbul
Tlf. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
http://www.kizilbayrak.net

Baskı: ESMAT Matbaacılık
M. Nezih Özmen Mah. Yüksel Sk. No: 19
Güngören / İstanbul

Sınıfın, devrimin ve sosyalizmin sesi

KIZIL Bayrak

20. yılında...

oku,

okut!

@kizilbayraknet

Kızıl Bayrak

İLETİŞİM:

* **E-mail:**

info@kizilbayrak.net

kizilbayraknet@gmail.com

* **Telefon:** 0536 285 73 25

www.kizilbayrak.net